Notulen Raadsvergadering
Gemeenteraad Almelo

Datum:	22 juni 2021
Aanvang:	19.30 uur
Locatie:	Raadzaal
Voorzitter:	De heer A.J. Gerritsen, burgemeester; mevrouw I.A.M. ten Seldam, vicevoorzitter van de raad, tijdens de behandeling van de agendapunten 5 en 9.
Griffier:	mevrouw C.M. Steenbergen.
Aanwezige leden:	de heer F. Akse, mevrouw Y. Bijenhof, mevrouw J.T. Buikema-Albers, de heren H. Buitenweg, U. Çete, mevrouw M.J.C. van Doorn, de heer A. Ekizkuyu, mevrouw H.J. Geerdink, de heer F.J. Gerritsen, mevrouw E. van den Ham-Jaarsma, de heren M.V.F.M. Hubers, A.G.P. Hümmels, J.L.R. Kampman, H.F.T. Kamst, W. Loupattij, M. Makkinga, E.J. van Marle, mevrouw Q.D.D.M. Munnich, de heren H.G. de Olde, J. Pauwels, mevrouw P. Pol, mevrouw M.I. van Saane, mevrouw I.A.M. ten Seldam, de heren G.W.L. Stork, T.S.M. Stöteler, W.B. Teeuw, H. Teunis, A.J.J.M. Trienen, J. Tijhof, A. de Vries, J.B.W. Wiertz, mevrouw D.C. Wind en de heer M. Zielman.
Afwezige leden:	de heren R.H. Gelici en W.H.H.L. Weinreder.
Aanwezige wethouders:	de heren A.L. Langius, A. Maathuis, E.J.F.M. Van Mierlo en J.M. Van Rees.

1. Opening en mededelingen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik heet u allen van harte welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van de leden Weinreder en Gelici. Mevrouw Pol is nog niet aanwezig, maar kan elk moment binnenkomen. Daarvan uitgaande is de raad vanavond met 33 leden aanwezig.

Er is een fotograaf in de zaal die foto's maakt, geen geluidsopnamen, ten behoeve van het fotoarchief, de stockfoto's, van NESimages, een lokaal persfotobureau. De fotograaf heeft verzekerd dat u zich geen zorgen hoeft te maken over die foto's, omdat dat neutrale foto's zijn voor de beeldvorming van de gemeenteraad. Als hij klaar is, vertrekt hij uit de zaal.

Achter in de zaal staan twee uit de kluiten gewassen vlaggenmasten met de vlag van Nederland en de vlag van Almelo. De ene is van katoen en de andere van kunststof, maar de puntjes worden nog op de i gezet. Ze zijn nog niet helemaal even groot. Dit is het fraaie resultaat van uw beraadslagingen en de motie die u daarover hebt aangenomen.

Vanmiddag is u een belangrijke mededeling geworden, dat Corrie Steenbergen, de

griffier, terugtreedt als griffier met ingang van het zomerreces dat op 7 juli begint. We komen hier in een ander verband op terug, omdat het te kort dag is om dat vanavond te doen. In het presidium is besloten dat we op dinsdagmiddag 6 juli een buitengewone raadsvergadering organiseren rondom het afscheid van Corrie als griffier, niet van Corrie zelf. Dit komt allemaal nog formeel naar u toe. Op dit moment volsta ik door jou, Corrie, een heel mooie bos bloemen aan te bieden, namens raad en college als eerste blijk van dank en waardering voor wat je de afgelopen dertien jaar voor de gemeenteraad hebt gedaan.

Mijn toespraak komt nog, maar dit moment, zo vers en zo heet van de naald, kunnen we nu niet voorbij laten gaan.

(De voorzitter overhandigt daarop, onder applaus van de aanwezigen, mevrouw Steenbergen een boeket bloemen.)

De VOORZITTER: Dames en heren! De heer Teunis zal de vergadering formeel openen.

De heer TEUNIS (SP): Voorzitter! Ik stel hier de vraag: wat maakt een goed mens? Moeten we daarvoor kijken naar de wetten of naar de moraal? Wetten zijn de regels die bindend zijn voor ons allemaal als mensen in een gemeenschap, zorgen voor onze algemene veiligheid en verzekeren onze rechten tegen misbruik door andere mensen, door organisaties, of soms door de overheid zelf. En in democratische samenlevingen zijn regeringen en machthebbers onderhevig aan de wetten van dat land. De macht verandert democratisch van eigenaar volgens de regels van de grondwet van dat land en niet als gevolg van geweld of oorlog. Mensen hebben daarom de algemene plicht de wetten te gehoorzamen, omdat deze democratisch tot stand zijn gekomen. Dat wordt ook wel de rechtsstaat genoemd.

Die wettelijke plicht bestaat uit de verplichtingen die wij als mensen onszelf hebben opgelegd. Maar we hebben ook zoiets als een morele verantwoordelijkheid. En die morele verantwoordelijkheid bestaat uit onze persoonlijke verplichtingen. Die voelen we op basis van overtuigingen van wat goed en fout is, en komen vanuit onszelf.

Vanuit wat handel je? Handel je vanuit je wettelijke plicht, of vanuit je morele verantwoordelijkheid? Want bij wetten alleen zijn nog wel wat kanttekeningen te plaatsen. Als je namelijk een wet hebt waar niemand zich naar gedraagt, is dat dan een goede wet, of is die wet overbodig of soms zelfs ongewenst? En als je gedrag hebt waar geen wet of regel voor staat, moet er dan wellicht een wet of regel voor worden gemaakt, of is dat overbodig? En zijn het enkel wetten en regels die ons gedrag bepalen of weerhouden van bepaald gedrag? Zouden wij hier elkaar links en rechts de hersens inslaan als dat niet bij wet verboden was? Ik denk het niet, ik hoop het ook niet. Zouden wij straks als we naar huis gaan als coureurs over de weg scheuren als er geen verkeersregels meer waren? Opnieuw, ik denk het niet.

Elke Nederlander wordt geacht de wet te kennen, maar tegelijkertijd hebben we die wet zodanig groot en complex gemaakt, dat we meerdere bevolkingsgroepen hebben die speciaal voor ons de wet begrijpen. En zelfs dan gaat het nogal eens mis. Ook zijn wetten maar zo sterk als de handhaving ervan. Soms worden wetten niet of niet meer goed gehandhaafd, omdat dat lastig of kostbaar is, of de pakkans nihil. Wetten die niet meer, of niet worden gehandhaafd, worden ook wel met een mooie term "een dode letter" genoemd. Om zonder oordeel daarvan een voorbeeld te noemen: we hadden tot 2020 in Nederland een verbod op majesteitsschennis, maar de koning werd stelselmatig belachelijk gemaakt.

Ook is er gewenst gedrag waar geen wet of regel voor is. Om opnieuw een voorbeeld te noemen: er is geen wet of regel die je verplicht je zitplaats af te staan voor een ouder iemand in bus of trein, maar toch zou je scheve gezichten krijgen als je dat niet doet.

(Mevrouw Pol komt, te 19.37 uur, ter vergadering.)

Ook kun je iemand op ethische gronden niet voor de rechter dagen en op een moreel verwijt juridisch veroordelen. Daarom komt het weleens voor dat het juridische oordeel en de publieke opinie uit de pas lopen, of het juridische oordeel zelfs compleet ontbreekt.

Tot slot lopen wet- en regelgeving vaak achter op ontwikkelingen en innovaties. De innovatie komt eerst, daarna het maatschappelijke volgen ervan, vervolgens het ethische

oordeel en de wet holt erachteraan, als die al holt. Kortom, het is iets anders dan de wet alleen die ons gedrag bepaalt, of waar vanuit we willen dat ons gedrag wordt bepaald. Maar in welke mate dat is, weet ik niet precies en vraag ik me af. Dat mag dan een moraliteit heten of een fatsoen, of onze normen en waarden, maar het is iets waar wij allen rekening mee moeten houden, vooral bij het opstellen van wetten en regels.

Ik sluit af met ter overweging mee te geven wat mij hierin bezighoudt. Als wij onszelf 's avonds allemaal in de spreekwoordelijke spiegel aankijken, zijn wij dan tevreden over onszelf vanwege de constatering dat we ons die dag aan de wet hebben gehouden, of omdat we het gevoel hebben dat we het goede ~~hebt~~ hebben gedaan, wat dit voor eenieder ook mag betekenen? Ik weet het antwoord niet precies, maar ik vind dit wel heel interessant.

De VOORZITTER: Dank u wel, meneer Teunis. Een heel behartigenswaardig betoog. Daarmee is de vergadering geopend.

2. Vaststellen agenda.

De VOORZITTER: Dames en heren! Voordat ik u de gelegenheid geef, vraag ik u akkoord te gaan met het voorstel om het besluit over de toelating van de heer Kamst voor de tweede verlenging van zijn tijdelijk raadslidmaatschap na het vaststellen van de agenda, dus voor het vaststellen van de notulen, te nemen. En ik verzoek u akkoord te gaan met het behandelen van agendapunt 9, "Onderzoeksrapport Juridische Procedures Rekenkamercommissie Almelo", direct na het vragenuur, omdat ik daarvan de portefeuillehouder ben en mevrouw Ten Seldam dan al de raad voorzit vanwege het vragenhalfuur.

Mij is van diverse kanten geworden dat de raad het niet op prijs stelt om de volgende dag door te vergaderen. Dit betekent dat, omdat er voor de zomer geen uitloopmogelijkheid meer is, ik de vergadering vanavond en desnoods vannacht tot een afronding wil brengen. Ik hoop dat dit u inspiratie geeft bij de bijdragen en de bekorting ervan. We hebben vaker lang doorvergaderd. De agenda moet vandaag echt afgerond worden. Ik begeleid u daar graag in.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Ik verbaas me erover dat achter de schermen is gecommuniceerd dat er al besloten is dat we vanavond tot diep in de nacht doorgaan. Ik ben daar zeker geen voorstander van. Het lijkt mij de koninklijke weg dat we daarover stemmen. Ik trek dat gewoon niet. Ik zal het moeten respecteren als de raad mij overstemt en ik hier dan als een halfgaar slapend iemand bij zit.

De VOORZITTER: Het punt is, daar kunnen we niet over stemmen, want dat laat het reglement van orde niet toe. Er is een vergadering geconvoceerd en die vergadering heeft een quorum – dat blijkt uit de presentielijst – en blijft dus in stand tot de agenda is afgewerkt of er geen quorum meer is. Zo werkt het reglement van orde. Dit is de beslissing die in de Gemeentewet en het reglement van orde is voorgeschreven.

De heer DE OLDE (PVA): Ik stel voor agendapunt 18 "Verklaring van geen bedenkingen voor de realisatie van een zonnepanelenveld aan de Aadijk fase 2" van de agenda af te voeren. We vinden dat het niet besluitrijp is.

De VOORZITTER: Dan neem ik aan dat u het ook over agendapunt 19 hebt "Verklaring van geen bedenkingen voor de realisatie van een zonnepanelenveld op het perceel Breesegge 15" in hetzelfde verband.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik heb hetzelfde verzoek, inderdaad ook voor agendapunt 19. We hebben een BOB-proces afgesproken. Dit raadsvoorstel werkt daar langsheen. Wij vinden dat we het BOB-proces moeten toepassen, zoals we dat ook bij andere raadsvoorstellen doen. Het gaat dus om de agendapunten 18 en 19.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Voorzitter! Ik sluit me hierbij graag aan, precies om de reden die de heer Stöteler geeft. We hebben een BOB-proces afgesproken. We hebben hierover geen beeldvormende en oordeelsvormende vergadering gehad, maar ze worden wel

op de agenda geplaatst. Ik kies voor de koninklijke weg om ze van de agenda af te voeren en hierover eerst beeldvormende en oordeelsvormende politieke beraden te voeren.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik heb geen problemen om tot in de nacht door te debatteren; dat heb ik vaker gedaan. Ik stel voor de agendapunten 15 "Intrekken verordening Almelo doet mee" en 16 "Oprichting NUO" na het vragenhalfuur te bespreken, vooral agendapunt 16, als we de agenda vanavond afmaken, omdat ze dermate belangrijk zijn dat we ze niet moeten overlaten aan nachtwerk. Want je krijgt scheve gezichten als het al nacht is en je probeert een tweede termijn te houden of iets te vinden, terwijl dit een belangrijk onderwerp is. Ik doe dus een beroep op u en mijn collega's. We hebben twee tot drie keer in de nacht over NUO gesproken. Ik kan dat, maar ik wil voor ons allemaal en voor onze volgers voorstellen om deze agendapunten na het vragenhalfuur te behandelen. Dan bespreken we NUO ten minste een keer vroeg en hebben we er geen nachtwerk van gemaakt.

De VOORZITTER: Ik heb u ook agendapunt 15 horen noemen, of gaat het alleen om agendapunt 16?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik wil andere agendapunten niet tekortdoen, maar ik vind agendapunt 16 en agendapunt 15 dermate belangrijk, dat ik voorstel ze naar voren te halen op de agenda, omdat het mensen betreft. Mij gaat het vooral om agendapunt 16.

De VOORZITTER: Ik vind het prima om agendapunt 15 daar ook bij te betrekken als ik daarmee u of anderen een plezier doe.

De heer DE VRIES (PvdA): Eens.

De VOORZITTER: Ik zie dat er geen woordmeldingen zijn voor agendapunt 8 "Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Almelo 2021", maar ik zie dat mevrouw Pol er het woord over wil voeren.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Ik heb me voor vier of vijf agendapunten ingeschreven. Dit zou betekenen dat ik me nergens voor heb ingeschreven.

De VOORZITTER: Klopt. Ik zie graag uw woordmelding bij het betreffende agendapunt of een berichtje daarover. Ik begrijp dat u het woord wilt voeren bij dit agendapunt. Dit betekent dat er geen hamerstukken zijn. Overigens, we hebben het over de nacht, maar het ligt helemaal aan uzelf of het nacht wordt.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik heb gezegd dat het geen nacht hoeft te worden, maar als we NUO bespreken, wil ik dat voor een keer fresh minded doen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Kan ik uw instemming krijgen voor het idee van de leden Çete en De Vries om de agendapunten 15 en 16 te behandelen na agendapunt 9? Ik concludeer dat u daarmee uit de voeten kunt.

Het is verstandig om van het college te horen wat de consequenties zijn als u het ordevoorstel van de leden De Olde en Stöteler volgt om de agendapunten 18 en 19 af te voeren en te verwijzen naar het presidium voor behandeling volgens het BOB-proces. Het is van belang dat de raad daar kennis van neemt, voordat dat besluit wordt genomen.

De heer VAN REES (wethouder): Mijnheer de voorzitter! Dit voorstel wordt op deze manier in procedure gebracht, omdat we dan nog op tijd een subsidieaanvraag kunnen doen. De subsidieaanvraag voor deze velden kan pas worden gedaan als de omgevingsverordening definitief is. Daar hadden we eerder voor willen zorgen, maar er heeft, zoals gebruikelijk, een zorgvuldig Bibob-onderzoek plaatsgevonden. De uitslag daarvan is eind vorige week bekend geworden; die is positief. We kunnen dus verder met dit proces. Daarom hebben wij eind vorige week aan het presidium gevraagd deze onderwerpen alsnog vanavond te agenderen, zodat de omgevingsvergunningen zes weken ter inzage kunnen liggen en we daarna voldoende

tijd hebben om de vergunningsaanvraag definitief te maken, zodat de subsidieaanvraag op tijd kan worden gedaan. Die moet voor 5 oktober 2021 worden gedaan.

De VOORZITTER: Concreet, als de raad deze agendapunten naar het BOB-proces verwijst, betekent dit dat de bespreking na de zomer komt en de procedures die u schetst mee schuiven.

De heer VAN REES (wethouder): Die schuiven niet mee, maar dan is de kans groot dat er geen subsidie verkregen kan worden.

De heer DE VRIES (PvdA): Is er geen kans op die subsidie of heeft dit te maken met het overschrijden van een datum? "Geen kans" vind ik een beetje te vaag.

De heer VAN REES (wethouder): De subsidie kan tussen 5 oktober en 8 november worden aangevraagd en wordt op volgorde van indiening afgehandeld. Hoe eerder je indient, hoe groter de kans is op subsidie. Je kunt pas indienen als de omgevingsvergunning definitief is. We zitten in een lastig proces waarin de Bibob ook een rol speelt. Deze procedure verdient geen schoonheidsprijs als het gaat om het BOB-proces van de raad. Er is tot nu toe heel zorgvuldig overleg geweest met alle omwonenden. Uw raad heeft hierover een brief gezien. Die is vanavond ingetrokken. De vergunning wordt zes weken ter inzage gelegd, zodat er voor iedereen voldoende tijd is om daarop in te spreken. Als er zienswijzen worden ingediend, komt de vergunningverlening alsnog terug naar uw raad en kan die opnieuw besproken worden.

De VOORZITTER: Dames en heren! U mag reageren op de procedurevraag van de wethouder. Anders gaan we de inhoud in en kunnen we deze agendapunten net zo goed meteen behandelen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijn reactie is grotendeels procedureel. Ik kan me de verklaring van de wethouder voorstellen. Het lijkt me goed dit voorstel te bespreken, want dan kan alle narigheid daaromtrent die door een deel van de raad wordt gevoeld, op tafel komen. Dat lijkt me geen probleem.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Die subsidie komt telkens terug. We hebben vorige week een andere wethouder horen zeggen dat er steeds subsidierondes zijn. Dat kan het bezwaar niet zijn. De wethouder zegt dat er overleg is geweest met alle omwonenden en ze de brief hebben ingetrokken. Maar de commissie die die brief heeft geschreven en weer heeft ingetrokken, vertegenwoordigt niet alle omwonenden. We hebben een aantal gesproken dat niet door die commissie vertegenwoordigd wordt en zeer ontstemd is.

De heer VAN REES (wethouder): Mijnheer de voorzitter! Ook zij krijgen bij het ter inzage leggen van de vergunning alle kans om hun zienswijzen in te dienen. Die zienswijzen worden dan in een normale procedure afgehandeld, zoals we bij alle vergunningen doen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Dat is ten eerste bizar, want wij gaan er als raad eerst over stemmen. Dan zijn we al een stap verder. Wij als raad hebben deze bewoners niet gehoord bij onze overwegingen. Sterker nog, we zijn verkeerd voorgelicht.
Ten tweede, ik begrijp het niet zo goed. Wie krijgt die subsidie? Wij verlenen toch aan een derde partij toestemming? De subsidieaanvraag is toch haar verantwoordelijkheid en niet de onze? Wij zijn toch niet verantwoordelijk voor subsidieverlening aan particuliere partijen? Wij zijn geen sociale instelling.

De heer VAN REES (wethouder): De initiatiefnemer doet een subsidieaanvraag bij het ministerie.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Wat is dat voor onzin. Wat hebben wij als raad daarmee te maken? De wethouder doet net of de gemeente Almelo deze subsidie niet krijgt. Het is hun verantwoordelijkheid en wij moeten hier gedegen over kunnen stemmen door voorbereid te zijn.

De heer VAN REES (wethouder): Voorzitter! Dat heb ik helemaal niet gezegd.

De VOORZITTER: Het project draagt bij aan de taakstelling die we als gemeente op ons hebben genomen bij het realiseren van duurzame energiewinning. Dit punt moeten we daarin meenemen.

De heer VAN REES (wethouder): De subsidie kan worden aangevraagd als de omgevingsvergunning definitief is en niet eerder.

De VOORZITTER: We hebben een procedurele toelichting van de wethouder gekregen wat er gebeurt als deze zaken niet tot klaarheid worden gebracht, althans, als er vanavond niet positief wordt besloten, want u kunt ook negatief besluiten. Ik vraag een besluit te nemen over het ordevoorstel van de leden De Olde en Stöteler, dat erop ziet dat de agendapunten 18 en 19 niet behandeld worden, maar verwezen worden naar het presidium voor agendering in het BOB-proces. Als u voor stemt, gaan de stukken van de agenda

Hierna wordt digitaal gestemd over het ordevoorstel om de agendapunten 18 en 19 niet te behandelen, waarna de voorzitter constateert dat het is verworpen met 11 tegen 21 stemmen.
Voor het ordevoorstel hebben gestemd de leden van de fracties van D66, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Lijst Çete, PVA, SP en PVV.
Tegen het ordevoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, Leefbaar Almelo, PvdA en VVD.

De VOORZITTER: De heer Kamst heeft niet gestemd, omdat hij formeel nog niet is toegelaten als raadslid.

De agenda wordt hierna zonder stemming vastgesteld, met inachtneming van de daarin aangebrachte wijzigingen.

6. Tijdelijke toelating raadslid dhr. H.F.T. Kamst (R 2106685).

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik vraag mevrouw Van Saane als voorzitter van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven verslag te doen van haar bevindingen.

Mevrouw VAN SAANE (voorzitter commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven): Voorzitter! Op maandag 14 juni 2021 heeft de commissie tot het onderzoek van de geloofsbrieven de geloofsbrieven van de heer Kamst onderzocht. Dit in verband met zijn voorgenomen toelating tot de gemeenteraad van de gemeente Almelo. De commissie tot het onderzoek van de geloofsbrieven beoordeelt de toelaatbaarheid tot de raad aan de hand van de Gemeentewet en baseert zich hierbij op de artikelen 10, 13 en 15 van deze Gemeentewet.
Gebleken is dat de heer Kamst voldoet aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen en de commissie adviseert de raad om over te gaan tot zijn toelating als lid van de gemeenteraad van Almelo.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel om het advies van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven over te nemen, waarna de voorzitter constateert dat het voorstel met algemene (32) stemmen is aangenomen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik ga ervan uit dat er namens de raad weer contact met de heer Hammink wordt opgenomen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Daarmee is de heer Kamst voor de tweede keer toegelaten tot het lidmaatschap van de raad.
(Applaus.)
Mijnheer Kamst en andere leden van de raad, u bent van mij gewend dat ik enige

stichtelijke woorden uitspreek over het belang en de betekenis van de ambtsbelofte. Maar ik heb u nog maar zeer kortgeleden toegesproken over het belang van de ambtsbelofte en de vervulling van het raadslidmaatschap. Laat gezegd zijn dat de betekenis van die woorden van toen, nog steeds mag gelden, niet alleen naar u, maar naar ons allemaal. Want we leggen allemaal, of we nu raadslid zijn, wethouder, burgemeester of griffier, een soortgelijke ambtseed of ambtsbelofte af. Elke keer dat dit opnieuw gebeurt, herinnert ons dat aan het moment dat we dit zelf gedaan hebben. Hopelijk doordringt ons dat ook van de betekenis. Ik denk ook nog even aan de inleidende woorden die de heer Teunis vanavond heeft uitgesproken over wetgeving en de betekenis van moraal en ethiek in ons werk.

Hierna legt de heer Kamst in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven belofte af.

De VOORZITTER: Mijnheer Kamst. Ik mag u voor de tweede keer in deze periode een bos bloemen geven.

(De voorzitter overhandigt daarop, onder applaus van de aanwezigen de heer Kamst een boeket bloemen.)

De VOORZITTER: Uiteraard - de heer Çete vroeg er al naar - besteden we nog gepaste aandacht in de richting van de heer Hammink, nu hij voor de tweede keer tijdelijk ontslag heeft genomen.

3. Vaststellen notulen.

Notulen raadsvergadering 13 april 2021 (R 2106648).

Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

4. Vaststellen afhandelwijze ingekomen stukken.

Raadsbrieven vanuit B&W (R 2106646).

Met betrekking tot de ingekomen raadsbrieven vanuit B&W wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

Ingekomen stukken aan de gemeenteraad (R 2106645).

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Bij brief nummer 20210514, van G.J. Zweers over Mozaïek, voel ik weer een beetje dat burgers zich niet gehoord voelen. Zij willen zich inzetten. Voor de toekomst is dit een les dat we er beter mee om moeten gaan, want dit is een terugkomend probleem.

Ik heb brief nummer 20210525 van de gemeente Almelo over de Havengeldverordening nog een keer willen nazien, maar heb dat verzuimd. Er zou een advies door een bepaalde commissie zijn uitgebracht, maar die zit er niet bij. Die ontvang ik graag.

De VOORZITTER: De punten die u maakt, zoeken we even uit.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik heb ook een opmerking bij de reactie op de brief over Mozaïek. Wij hebben er vragen over gesteld en antwoord op gekregen, maar hebben niet het idee dat het antwoord compleet is. Misschien is het goed actie te ondernemen voor een onderhoud met de wethouder.

Brief nummer 20210532, van P. Muijzert, gaat over het Deltaplan Noord-Nederland structureel sterker maken. Ik vraag daar extra aandacht voor. Hoe ik dat doe, weet ik nog niet, maar dan weet het college dit alvast.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Brief nummer 20210510 van H. Huiskes gaat over

de Regionale Energiestrategie Twente 1.0. Het college gaat daarop antwoorden. Ik ontvang graag een afschrift van die beantwoording.

De VOORZITTER: Het is geen probleem dat de raad daar kennis van neemt.

Hierna wordt met betrekking tot de ingekomen stukken aan de gemeenteraad zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

(Hierna draagt burgemeester Gerritsen het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Ten Seldam.)

5. Vragenhalfuur (R 216679).

1. Vragen van de PvdA-fractie over afvalhufters.

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter! In de Tubantia van 18 juni jl. leest de PvdA-fractie in het artikel "Voorlopers ingezet bij controle afval" dat inwoners worden gekwalificeerd als "afvalhufters". In het krantenbericht staat dat de gemeentecontroleurs het afval in de oranje containers laat inspecteren. Wij horen sinds het verschijnen van het artikel dat de schrik er bij inwoners inzit over deze "afvalpolitie" uit de koker van het college. Of over hun (van de inwoners) zorgvuldig gescheiden PMD in een grijze afvalzak, dat door deze afvalpolitie op een reprimande en later een boete voor de eigenaren kan rekenen. De gemeente creëert voldoende voorzieningen voor inzameling en verwijdering. De PvdA-fractie realiseert zich dat de communicatie hierover met de inwoners en de controle van (on)gewenst aanbied- en wegwerpgedrag met passen en meten tot stand komt. We vragen ons wel af of de gemeente met deze oplossing en deze bewuste publiciteitsactie in de krant niet zijn doel voorbijschiet. De PvdA-fractie heeft dan ook de volgende mondelinge vragen:

1. Komt de kwalificatie "afvalhufter" voor deze actie uit uw koker? Kwalificeert het college de inwoners van Almelo als afvalhufters?
2. Op basis waarvan (verordening / beleidsregels) of anderszins legitimeert het college de inspectie van afvalcontainers?
3. Bent u het met ons eens dat het voor de inwoners lang niet altijd duidelijk is of wordt wat er in de oranje container mag? Een sticker met info plakken in het deksel van de container lijkt voor het college de legitimatie te zijn en het startsein om de afvalpolitie te gaan inzetten. Klopt dat?
4. Realiseert het college zich dat inwoners van Almelo de schrik hebben over de afvalinspectie en in reactie daarop uit voorzorg of angst het PMD-afval in de grijze container stoppen?
5. Bent u het met ons eens dat de nu toegepaste bronscheiding aan een uitgebreide evaluatie toe is?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Ik dank de heer De Vries voor de vragen.
Het antwoord op vraag 1 is nee.

Het antwoord op vraag 2 is dat de afvalstoffenverordening die basis biedt. Daarin staat dat kunststofverpakkingen afzonderlijk ingezameld worden. Toezichthouders van de gemeente zijn op grond van diezelfde verordening, artikel 15, daartoe bevoegd. In onze gemeente wordt steekproefsgewijs gekeken of afvalcontainers andere materialen bevatten dan PMD. In onze gemeente zijn vooralsnog geen inwoners hiervoor beboet, maar op basis van de verordening kunnen wel boetes worden uitgeschreven. Voor de volledigheid, veel gemeenten in Twente doen dit. Daar wordt controle gestructureerd uitgevoerd met de zogeheten voorlopers. In Almelo gebeurt dit steekproefsgewijs en zijn wij meer terughoudend.

Het antwoord op vraag 3: Ja, voor inwoners is het niet altijd even duidelijk wat wel en niet in de oranje container mag. De scheidingsregels zijn bovendien niet in alle gemeenten gelijk. Juist daarom hebben de Twentse gemeenten vorige week bij de algemene ledenvergadering van de VNG een motie ingediend om uiteindelijk producenten te verplichten om op de verpakking van een product aan te geven in welke afvalstroom die verpakking thuishoort als je die weggooit.

Ik neem afstand van de suggestie van de heer De Vries over de afvalsticker. Het gaat erom dat we plastic afval zo goed mogelijk scheiden en daar zo duidelijk mogelijk over zijn en de inwoners daarbij helpen – wat hoort in welke bak – in plaats van boetes uitdelen.

Het antwoord op vraag 4: Er zijn veel positieve reacties ontvangen op de stickeractie. Er bereiken ons nog regelmatig vragen om extra stickers. We gaan er nog steeds mee door, ook in de herhaling. Het is jammer dat er nog steeds te veel PMD bij het restafval zit, omdat PMD kan worden gerecycled en restafval wordt verbrand. Maar de PvdA-fractie spreekt in de vraagstelling over een bewuste publiciteitsactie. Dat is voor mij onverklaarbaar, want er is geen sprake van een publiciteitsactie. Het artikel van afgelopen vrijdag in de krant is op initiatief van de krant verschenen en niet op initiatief van deze portefeuillehouder, c.q. het college.

Het antwoord op vraag 5: Zoals met uw raad is afgesproken, hebben wij een extern bureau gevraagd om alle scenario's voor het inzamelen van PMD te onderzoeken. In het najaar zullen we met het rapport naar uw raad komen en het met uw raad bespreken. Dan komen ook de voors en tegens van bron- en nascheiding en dus ook de huidige inzamelwijze aan de orde.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik dank de wethouder. Ik ben het artikel kwijt waarin het staat. Ik heb echt zitten vlooien in die verordening, maar dat zal ik terug horen van de wethouder.

Ja, vele gemeenten doen het. Ik meen dat wij als gemeente Almelo vaak niet met de Twentse meute meelopen. Ik vind het eigenlijk geen argument. Er bestaat behalve de plicht op het naleven van regels ook zoiets als het recht op het maken van fouten. Ik hoor geluiden, de wethouder hoort andere geluiden, van mensen die bang worden van dat soort artikelen en niet meer durven te scheiden. Ik heb een buurvrouw van bijna 70 die veel grijze rollen heeft en ze wil opmaken. Maar dat mag niet. Ze is als de dood dat ze die per kerende post terugkrijgt van die voorloper. Dus zo'n artikel maakt meer vijanden en veroorzaakt meer angst dan het college misschien beoogt.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Wij hebben dat artikel niet geïnitieerd. Wij kunnen natuurlijk niet instaan voor de redactie van onze regionale krant. Kort en goed, ik heb daar inderdaad een reactie van gemeentezijde op gegeven, maar het initiatief lag niet bij ons. Wij hebben vooral ingezet op bewust worden, verbeteren, mensen informatie aanreiken hoe ze het beste in beeld kunnen krijgen wat in welke bak moet – dat doen we door middel van voorlichting, de stickeractie en de afvalcoaches – maar niet meer dan dat.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Is er nog ruimte voor een aanvullende vraag?

De VOORZITTER: Het is niet mogelijk aanvullende vragen te stellen. We houden het kort en bondig.

2. <u>Vragen van de fractie van Forum voor Rechts over Sluiting zwembad het Sportpark op zaterdag</u>.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Naar aanleiding van de hierna geciteerde aankondiging van Zwembad het Sportpark heeft de fractie van Forum voor Rechts vragen: *"Let op: Ons zwembad is aankomende zaterdag gesloten. Net als veel andere zwembaden hebben wij te maken met een personeelstekort. We werken er hard aan om dit op te lossen. Helaas gaat het buitenbad zaterdag om deze reden niet open."*

1. Kennelijk zijn er al personeelscapaciteitsproblemen bij het Zwembad het Sportpark vanaf medio 2019. Dat er onder andere voldoende personeel nodig is wanneer het buitenbad in de zomer vol in gebruik is, spreekt voor zich. De fractie van Forum voor Rechts wil daarom van het college vernemen waarom het er niet gedegen op heeft toegezien dat deze problematiek omtrent personeel zo snel mogelijk, maar in elk geval na verloop van twee jaar, is opgelost.
2. Naast het feit dat de fractie van Forum voor Rechts het ontoelaatbaar vindt dat het buitenbad in de zomer op nota bene een zaterdag is gesloten vanwege personeelscapaciteitsproblemen, baart het haar tevens zorgen met het oog op toekomst. Zeer recentelijk heeft de gemeenteraad van Almelo namelijk ingestemd met een enorme

investering ten bedrage van ongeveer € 21 miljoen voor een nieuw zwembad. Voor de dekking van deze enorme investering is onder andere te kennen gegeven dat deze investering terugverdiend kan worden met de kaartverkoop. Als het Sportbedrijf momenteel al niet in staat is het huidige zwembad gedegen open te hebben in nota bene de warme zomermaanden, hoeveel zorgen moeten de inwoners van Almelo zich dan maken over de enorme investering die gaat plaatsvinden voor het nieuwe zwembad?

3. Tot slot vond de fractie van Forum voor Rechts het artikel in de Tubantia van 14 juni 2021 over dat het zwembad in Enschede slechts in het weekend open is in dit kader ook zeer zorgwekkend. In dit artikel geeft het college van Enschede als reden aan dat er wekelijks slechts zo'n 100 mensen komen zwemmen. Het baart de fractie van Forum voor Rechts zorgen dat er in een grote stad als Enschede wekelijks slechts zo'n 100 mensen komen zwemmen. Hoe zal het in Almelo met een kleiner inwonersaantal straks dan gaan, vraagt zij zich af. De fracties van Forum voor Rechts wil graag van het college vernemen hoe het hiertegen aankijkt.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Dank aan mevrouw Pol voor de gestelde vragen.

De reactie op de eerste vraag is: De zwembadbranche kent in het algemeen vanaf 2019 een krappe arbeidsmarkt. Niet alleen het Sportbedrijf Almelo, maar ook in omliggende baden ondervindt men hier hinder van, met name in de weekenden. Waar het Sportbedrijf last van had, is de moeilijkheid om zo snel op de veranderende coronamaatregelen te anticiperen. Het Sportbedrijf heeft zich ingezet om het acute capaciteitsprobleem op voorhand te tackelen door onder andere ook zelf op te leiden met de inzet van het team Sportzaken, dus door intern te herschikken vanwege de capaciteit. Maar vanwege de toenemende druk op de heropening van de samenleving en de daarmee gepaard gaande activiteiten op het vlak van sport, en de intensivering vanuit het college hierop, zitten er grenzen aan de capaciteit en flexibiliteit om binnen het Sportbedrijf te schuiven qua inzet. Overigens kon er ook niet over en weer tussen de zwembaden worden geschoven, omdat de problematiek elders ook speelt. Die uitvraag is gedaan.

Veiligheid staat hoog in het vaandel en dus heeft de directeur helaas deze afweging moeten maken. Het Sportbedrijf werkt vanwege het feit dat dit overal speelt samen met de zwembaden in Oost-Nederland, alsmede met de vereniging voor Nederlandse sportbedrijven aan een structurele oplossing. Het college is voornemens om met ingang van het nieuwe subsidiejaar in de subsidiebeschikking voor het Sportbedrijf – het Sportbedrijf heeft deze afweging gemaakt en niet het college – omtrent de openstelling van het zwembad voorwaarden op te nemen. Dit zal mogelijk consequenties hebben voor de bedrijfsvoering van het Sportbedrijf. Ik kom er later nog op terug.

In antwoord op de tweede vraag: Het recreatief zwemmen heeft afgelopen zaterdag niet plaats kunnen vinden. Dit betreffende de context. Het bad is niet helemaal dicht geweest. De zwemlessen hebben gewoon plaatsgevonden, alsmede het verenigingsgebruik van het bad. Het effect was eenmalig en qua omvang beperkt. We spreken over enkele tientallen mensen die naar schatting niet hebben kunnen zwemmen. Dit blijkt uit de bezoekersaantallen van de week ervoor. Het Sportbedrijf heeft dit getrackt. Hoewel deze sluiting niet wenselijk was en is – ik ben er als wethouder Sport ook niet gelukkig mee – hoeven inwoners zich geen zorgen te maken over de investering. Het Sportbedrijf krijgt met ingang van volgend jaar een duidelijke opdracht mee. Dan zal er – is de inschatting van de gemeente – ook wat moeten gebeuren in het personeelsbeleid. Men kan dan denken aan hogere salariskosten om gekwalificeerde mensen aan het Sportbedrijf te binden. Ze zijn relatief goedkoop vergeleken de mensen in Hengelo. Dat leidt nogal eens tot een lek van personeel naar andere baden. Maar dit lost het landelijke capaciteitsprobleem natuurlijk niet op. Daaraan moet ook worden gewerkt. Voor de komende zomer worden er door het Sportbedrijf overigens geen verdere problemen qua capaciteit verwacht en was deze hickup sterk gelieerd aan de omschakeling vanwege de veranderende coronamaatregelen. Men is dus niet over één nacht ijs gegaan.

In antwoord op de derde vraag: Die gaat over een sterk verouderd subtropisch zwembad in Enschede. Dat heeft duidelijk een andere doelgroep voor ogen dan wij met het nieuwe zwembad. Wij richten ons nu al op andere, specifieke doelgroepen en daarop willen we blijven inzetten. Als voorbereiding op het nieuwe bad gaan we deze doelgroepen uitbreiden. Dat is

exact de reden waarom we geen subtropisch zwembad bouwen. Bovendien heeft de gemeente Enschede meerdere banen en is er sprake van onderlinge concurrentie. Het college maakt zich dan ook geen zorgen over de analyse die het Sportbedrijf heeft uitgevoerd over de bezoekersaantallen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik hoor de wethouder zeggen dat het slechts tientallen bezoekers scheelt. Met een investering van € 21 miljoen maak ik me zorgen over de exploitatie in de toekomst als slechts tientallen mensen het verschil maken in het zomerseizoen. Het is mij duidelijk dat het Sportbedrijf heeft gefaald, maar mijn vraag was waarom het college heeft gefaald. Het college heeft de taak om hierop toe te zien en had twee jaar geleden al kunnen weten dat er capaciteitsproblemen waren. Ik hoor in de antwoorden van de wethouder het verleggen van de verantwoordelijkheid en het vingertje wijzen naar het Sportbedrijf. Deze wethouder is verantwoordelijk, naar mij toe, naar alle raadsleden toe en naar alle inwoners toe. Hij moet erop toezien dat het Sportbedrijf goed functioneert en het personeelsbeleid goed is. Dit probleem speelt al vanaf twee jaar geleden. Twee jaar geleden was er al gelegenheid geweest om de mensen juist te trainen en tijdens de coronacrisis al helemaal, toen alles stil lag. Daar wil ik graag duidelijkheid over.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Op het laatste punt heeft mevrouw Pol natuurlijk helemaal gelijk, dat het de verantwoordelijkheid is van het Sportbedrijf om ervoor te zorgen dat er voldoende personeel is die de openstelling van het bad kan borgen. Maar ik heb volgens mij in de beantwoording in eerste termijn al gezegd dat er structurele capaciteitsproblemen zijn op gekwalificeerde mensen. Je kunt met de vinger wijzen naar het Sportbedrijf en vragen wat ze allemaal hebben gedaan om dit te voorkomen. Ze hebben er het nodige aan gedaan. Er zit echter een knelpunt in het vinden van voldoende geschikte en opgeleide mensen. Dat is niet alleen bij het Sportbedrijf een punt, maar overal een probleem. Dat moet met elkaar worden opgelost.

In de tussentijd kan het Sportbedrijf zelf – daarover voeren we het gesprek met de nieuwe directeur – iets in de arbeidsvoorwaarden doen om aantrekkelijker te worden voor dit gewilde type personeel. Om te voorkomen dat dit probleem volgend jaar weer speelt, nemen het college dit op in de voorwaarden. Nogmaals, overmacht kun je niet altijd uitsluiten, ondanks alle goede inspanningen, ook van de directie van het Sportbedrijf. Dit was de tweede vraag. Ik ben even kwijt wat de eerste vraag was.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): De tweede vraag is niet beantwoord, want de wethouder heeft wederom het vingertje gewezen naar het Sportbedrijf. Ik had het over het falen van de wethouder, daarover heb ik graag duidelijkheid. Hij heeft zijn verhaal herhaald.

Mijn eerste vraag gaat over die tientallen mensen die op die hele warme zaterdag niet zijn gekomen. Hoe zit het in de toekomst met de exploitatiekosten? Kennelijk valt het bezoekersaantal mee. Hoe gaan we die € 21 miljoen terugverdienen?

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! We zitten relatief nog in het voorseizoen. De bezoekersaantallen van de afgelopen week zijn erbij gelegd om te kijken hoeveel mensen men mis is gelopen qua bezoekersaantallen. Daarom heb ik gezegd dat het om enkele tientallen gaat. Het gaat om het recreatieve gedeelte, in een tijdsblok van vier uur. Het zwembad is nog niet volledig open. Bovendien is het een incidentele gebeurtenis. Voor de rest van de zomer is de capaciteitsbezetting van het Sportbedrijf op het Sportpark op orde; geen probleem dus.

De raad heeft er niet voor niets voor gekozen om een deel van de uitvoering van het sportbeleid, dus ook de exploitatie van het zwembad, neer te leggen bij het Sportbedrijf. Ik heb daar niet directe sturing op als wethouder. We zitten in een subsidierelatie. Mevrouw Pol kaart terecht een probleem aan. Nogmaals, ik heb in gezegd dat we daar strakker op gaan zitten in de subsidievoorwaarden voor het Sportbedrijf.

De VOORZITTER: Dit lijkt me voor dit moment voldoende qua beantwoording.

9. Onderzoeksrapport Juridische Procedures Rekenkamercommissie Almelo (R 2106689).

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Het rapport is duidelijk in zijn oordeel en het raadsbesluit weerspiegelt heel goed wat er moet gebeuren om de juridische procedures goed te laten verlopen

De Lokaal Almelo Samen-fractie heeft nog een paar inhoudelijke vragen:

Worden de afspraken over de huisadvocaat nu consequent nageleefd of is het nog te kort tijd om dat te zeggen? Kan hier een toezegging op komen?

De regie op het naleven van de raamovereenkomst met Damsté moet volgens het rapport worden beperkt. Wordt dit ook gedaan, of is dit een brug te ver? Het college hoeft niet alles te volgen wat het rapport zegt, maar ik wil dit graag weten.

Het overzicht van HR op de juridische functies per eenheid en team lijkt incompleet en niet in overeenstemming met de informatie uit de interviews. Zijn er al verbeteringen aangebracht, of moet dit nog gebeuren?

Op blz. 18 wordt gesproken over inhoudelijke afstemming. Vindt er nu wel of niet inhoudelijke afstemming plaats?

Het amendement dat de Lokaal Almelo Samen-fractie indient, betreft een technische aanpassing en is niet inhoudelijk. Er verandert aan het dictum dus inhoudelijk helemaal niets.

"Amendement 1.
Technische aanpassingen dictum aanbevelingen RKA-rapport.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 22 juni 2021
besluit

A. bij dictumpunt 2 de zin:
"De conclusies en aanbevelingen van het rekenkamerrapport t/m worden genoemd" te schrappen en te vervangen door: "De conclusies en aanbevelingen van het rekenkamerrapport over te nemen, daarbij als raad de volgende aanbevelingen op te volgen, te weten":
B. bij dictumpunt 3:
"Opdracht te geven" te vervangen door "te verzoeken"
En na "aanbevelingen" toe te voegen: "die aan het college zijn gericht",

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:
Het rekenkamerrapport is tot stand gekomen voor de raad, waarbij dictumpunt 2 gelezen moet worden als een opdracht voor de raad zelf. Dictumpunt 3 is een verzoek vanuit de raad naar het college, waarbij een verzoek hetzelfde effect heeft als een opdracht, maar enigszins vriendelijker klinkt."

Het amendement is ondertekend door de fractie van Lokaal Almelo Samen.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Conflicten tussen burgers, ondernemers en gemeenten ontaarden steeds vaker in een verbeten juridische strijd die soms jaren kan duren. Velen hebben niet de financiële middelen om lang te strijden tegen de overheid, die blijkbaar onbeperkt kan procederen met steun van het ambtenarenapparaat. Als je iets gedaan wilt krijgen, moet je door een muur van procedures. Ieder jaar worden duizenden juridische geschillen uitgevochten tussen burgers en de overheid. Conflicten die jarenlang slepen, tienduizenden euro's kosten aan procedures en menskracht. En die de levens negatief beheersen. Zakendoen met de gemeente Almelo is dus blijkbaar ook niet de beste optie. En dan te bedenken hoe je hier door mediation veel onnodig leed en kosten kunt besparen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Als ik de heer De Olde zo hoor praten, zie ik hem weer staan met een zekere burger uit Aadorp die heel graag en met veel genoegen kansloos streed tegen de gemeente Almelo. Hij is letterlijk, geloof ik, telkens of misschien op een klein succesje na, op zijn plaat gegaan. Is dit de burger waaraan de heer De Olde refereert?

De heer DE OLDE (PVA): Nee, helemaal niet.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Oké, maar zou u daar uw lesje niet van geleerd

moeten hebben? U hebt zelfs de krant gehaald met dat u zich meer als een activist opstelde.

De VOORZITTER: Mevrouw Pol, we blijven bij het agendapunt. Uw analyses zijn over het algemeen goed en scherp, maar daar gaat het hier niet over.

De heer DE OLDE (PVA): We kunnen dus vraagtekens plaatsen bij de effectiviteit van de rechtsgang als methode om conflicten op te lossen. Of het maatschappelijk verantwoord is om als overheid standaard te kiezen voor de juridische strijd? Een strijd die op jaarbasis in ons land miljoenen kost? Geld dat opgebracht is door burgers en bedrijven? Een strijd die de kloof tussen overheid en burgers vergroot? Het wederzijds inzichtelijk maken van belangen en het bij elkaar brengen van die belangen, daar zijn beide partijen bij gebaat. Dat leidt tot betere en gedragen oplossingen, die veel minder geld kosten en de gemeenschapszin versterken in plaats van afbreken.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik zal eerlijk zijn. Naar aanleiding van dit rapport had ik hel en verdoemenis willen afroepen over dit college, omdat de bevindingen en conclusies niet bepaald mild zijn. Maar het college heeft zich dit rapport aangetrokken en heel serieus genomen en neemt de aanbevelingen over. Ik ben niet bepaald het type dat dan gaat natrappen. Dat zal ik ook niet doen. Maar ik dien wel een motie in over het volgende. Het voorgestelde raadsbesluit onder punt 2c verzoekt het college om, bijvoorbeeld aan de hand van de Nota juridische kwaliteitszorg een plan van aanpak te maken, verantwoording af te leggen en verslaggeving te doen. Dat laat de mogelijkheid open om het ook op een andere manier te doen. Ik zou graag bij de komende begroting en bij de verantwoordingen en begrotingen die daarna komen middels een hoofdstuk, addendum of extra kopje met juridische kwaliteitszorg, precies zoals het hier staat vermeld, op de hoogte worden gehouden, dus bij de gewone P&C-cyclus.

"Motie 2.
Hoofdstuk Juridisch in begrotingen en verantwoordingen.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 22 juni 2021,
gehoord de beraadslaging,
constaterende dat
- de rekenkamercommissie Almelo in 2020/2021 onderzoek heeft laten doen naar de formele kant van juridische procedures van de gemeente Almelo;
- uit het onderzoeksrapport blijkt dat de gemeente Almelo niet "in control" was op het gebied van juridische procedures,

overwegende dat
- zowel gemeenteraad als college de onderzoeksresultaten en aanbevelingen hebben onderschreven en overgenomen;
- grip op juridische kosten lastig is, omdat in een rechtsstaat niemand de mogelijkheid kan worden ontnomen het overheidshandelen aan de rechter voor te leggen;
- zicht op juridische kosten, de omvang in aantallen, rechtsgebied en specialismen, externe inhuur en alle andere daaraan gerelateerde zaken wél mogelijk is;
- op een deel van die componenten wel degelijk sturing (doelstelling) mogelijk is zonder daarmee meteen taakstellend te moeten zijn,

verzoekt het college,
- met ingang van de Begroting 2022 een hoofdstuk Juridisch in begrotingen en verantwoordingen op te nemen, waarin alle wezenlijke/belangrijke gegevens zoals aantallen per rechtsgebied, interne capaciteit alsook externe inhuur en sturingsmogelijkheden worden weergegeven,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de PVV-fractie.

Mevrouw WIND (CDA): Voorzitter! Ik ben blij dat er kennisgenomen is van het rapport en dat er op de juiste manier mee wordt omgegaan. Goed dat de conclusies worden overgenomen. Maar ik heb nog een vraag. De doelen die worden gesteld of de problemen die

moeten worden opgelost, zijn niet SMART opgenomen in het raadsbesluit. Ik ben benieuwd hoe daarmee wordt omgegaan vanuit het college. Wordt er zorgvuldig mee omgegaan of niet?

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Mevrouw Wind heeft het over "niet SMART mee omgegaan". Kan ze aangeven hoe ze dat anders wil zien of wat haar stoort? Ze heeft er een beeld bij en heeft vast iets gemarkeerd. Dit is niet aanvallend bedoeld, maar gewoon een interruptie.

Mevrouw WIND (CDA): Voorzitter! Bij dictumpunt 3 in het raadsbesluit staat dat er binnen een jaar een raadsbrief naar de raad moet worden gestuurd. Er staat niet hoe dit wordt aangepakt en hoe ervoor wordt gezorgd dat dit binnen een aantal maanden/weken of twee jaar wordt gedaan. Hoe gaan we dit specifiek meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdsgebonden aanpakken?

De VOORZITTER: De term SMART is hierbij goed toegelicht.
Daarmee zijn we aan het eind gekomen van de eerste termijn van de raad en nodig ik de burgemeester uit voor zijn reactie.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Voorzitter! Mevrouw Van Doorn herhaalt een aantal punten die ook zijn gemaakt in het politiek beraad. Daar heb ik toegelicht dat de afspraken over het inhuren van de huisadvocaat nu nageleefd worden, maar ook afgedwongen worden, doordat wij het mandaat hoger in de organisatie hebben belegd om dit te kunnen doen. Ik heb namelijk in mijn beschouwing in het oordeelsvormende politiek beraad aangegeven dat dit rapport – dat het college van ganser harte omarmt – blootlegt waarom die reorganisatie zo nodig was die wij de afgelopen jaren hebben afgerond. Namelijk omdat wij een organisatie waren waar vanuit de concernleiding weinig grip was op wat er in de sectoren of in de teams van die sectoren gebeurde, waaronder dus het extern inhuren van juridische bijstand. Het antwoord op die vraag is dus ja: we hebben daar nu meer grip op.
Hetzelfde geldt voor het benutten van de raamovereenkomst en het versterken van de juridische functie in ons huis, waardoor het benutten van externe juridische bijstand minder nodig is door de juridische functie en het aantal functies dat gevuld is met juristen, uiteraard niet met overdaad. Ik heb uiteengezet dat we op specialistische hulp niet in onze formatie gaan investeren. Daar blijven wij voor inhuren; iedereen zal beamen dat dit noodzakelijk is.
De juridische functies kunnen niet allemaal gebundeld worden in één interne juridische dienst, heb ik uiteengezet, omdat sommige functies zo specialistisch van aard zijn op een deel van de organisatie, dat ze daar ook horen. Maar, dit is meteen het antwoord op de vervolgvraag, er vindt wel degelijk een juridisch afstemmingsoverleg plaats. Er wordt jurisprudentie met elkaar besproken en dat is breed op te vatten. Het gaat ook om de uitspraken van onze Commissie Bezwaar en Beroep die daar besproken worden, nog voordat ze door gaan naar de rechter in de beroepsfase. Onze Bezwaarschriftencommissie doet uitspraken en ook die worden besproken.
Ik ben getriggerd door de bijdrage van de heer De Olde. Hij zegt dingen die totaal niet terug te vinden zijn in het rapport dat de rekenkamercommissie heeft afgescheiden. De rekenkamercommissie zegt namelijk dat de gemeente Almelo zeer bereid is om tot mediation over te gaan en een grote mate van inschikkelijkheid heeft in het zoeken van, het woord zegt het al, schikken van juridische procedures. Ook bij de gemeente Almelo is er niemand die zich aangesproken zal voelen door wat de heer De Olde zegt, dat wij maar onbeperkt door produceren en er steeds weer juridische strijd is. Ik hoorde hem zeggen: duizenden juridische geschillen, zakendoen met de gemeente Almelo gaat niet heel goed. Ik heb in eerdere instantie uiteengezet – en doe dat graag nu opnieuw omdat dat beeld niet moet blijven hangen – dat er natuurlijk in het meer juridificeren van de samenleving met mondige burgers, met een overheid die meer taken moet uitvoeren, meer beschikkingen moet nemen, beroep zal worden gedaan op bezwaarprocedures of rechtelijke procedures om je gelijk te halen. Dat is een groot goed, want dat hoort bij dit land. Wij zijn een democratische rechtsstaat waarin mensen naar de rechter kunnen om hun gelijk te halen tegen een beschikking.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik volg het verhaal van de portefeuillehouder heel

goed. Ik vind mediation ook prachtig et cetera. Maar ik heb de afgelopen elf jaar op alle mogelijke manieren als raadslid geprobeerd om waar nodig geschillen tussen burgers en gemeente op één lijn te krijgen. Elf jaar lang heb ik dit op de een of andere manier mogen doen, tot twee weken terug.

In een zaak waarbij ik absoluut geen persoonlijk belang heb en die al anderhalf tot twee jaar speelt en de burger en gemeente absoluut niet op één lijn komen, heb ik bij een afspraak, binnen wet- en regelgeving geprobeerd naar de feiten te kijken. Toen heb ik bij monde van een ambtenaar, een zittende jurist, gehoord dat de burgemeester heeft opgedragen dat ik als raadslid daar niet mocht zitten en niet mocht praten. Ik heb kort proberen te zeggen waarom ik daar zat. Is de burgemeester het met mij eens dat een volksvertegenwoordiger die met beide voeten in de samenleving staat, maar die ook het belang van onze gemeenschap en de kosten heel hoog in het vaandel heeft staan, enorm kan bijdragen in zaken waarin de geschillen tussen burger en gemeente heel lang duren en kan helpen bij de kostenbesparing?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Als ik de vergadering zou leiden, zou ik zeggen: dit is op het randje van de orde. Maar het geeft mij, als de voorzitter mij toestaat, wel de mogelijkheid om hierop in te gaan.

De VOORZITTER: Als u het zo stelt, krijg ik de neiging om de vraag niet toe te laten. Ik probeer ruimte te bieden om het antwoord te geven.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Voorzitter! Het antwoord is nee, een volksvertegenwoordiger kan daarin gaan bijdrage leveren. Ik voel niet de ruimte om op deze specifieke casuïstiek in te gaan te midden van de raadsvergadering. Ik heb enige tijd geleden in mijn rol als voorzitter van de raad en burgemeester van deze gemeente een schrijven aan de gemeenteraad gericht over belangenbehartiging door raadsleden. Dat heeft namelijk consequenties voor het gesprek dat plaatsvindt en voor de positiebepaling van onze medewerkers in die gesprekken. Ik heb aanleiding gevonden om die brief aan de raad te schrijven – die maakt inmiddels deel uit van het digitale handboekje op iBabs – juist omdat dat niet ten goede komt aan goede belangenbehartiging. Sterker nog, het kan op zijn minst het beeld, en misschien ook de werkelijke situatie, doen ontstaan dat de ene persoon in onze gemeente beter geholpen wordt dan de andere persoon. Dat willen we voorkomen. Ik nodig de heer Çete uit om het gesprek daarover nu niet voort te zetten, ook niet in het algemeen. Dit vraagstuk moeten we misschien in het seniorenoverleg een keer bespreken. Het is van groot belang om te horen dat mijn antwoord op zijn vraag is dat het niet zo is. Wij hebben allemaal onderscheidende rollen in het gemeentelijk bestel en daarbij is individuele belangenbehartiging te onderscheiden van algemene belangenbehartiging in de rol van raadslid.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik ben over deze casuïstiek bewust niet in gesprek gegaan met het college of de burgemeester. Ik heb het inhoudelijk absoluut niet over de zaak, maar wel heb ik de Gemeentewet nagekeken en heb ik juristen gevraagd of ik dit mag en kan doen. Om even een voorbeeld te geven hoe wij als collega-bestuurders al heel gauw ...

De VOORZITTER: Meneer Çete, ik had u het woord niet gegeven, maar ik heb even geluisterd welke kant u op gaat. U wijkt heel sterk af van het onderwerp. We hebben het hier over het rekenkamerrapport. Ik verzoek de heer Gerritsen zijn betoog te vervolgen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik zal er bij de algemene beschouwingen over de P-nota op terugkomen.

De VOORZITTER: Dan gaat u over uw eigen tijd.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik kom terug op de beantwoording van de bijdrage van de heer De Olde. Het is verre van mij en het college dat deze gemeente er maar op los procedeert. Voor het procederen bij bijvoorbeeld een handhavingskwestie hebben we regels die gehandhaafd moeten worden, want dan kom je als gemeente in het vaarwater van een individuele burger die beschikt wordt door de gemeente, omdat hij een regel overtreedt. Die

regels stelt de gemeenteraad vast. Dit gebeurt niet om een burger het leven zuur te maken, maar om een belang te beschermen, het belang van de omgeving, van een woonomgeving in de meeste gevallen, of een natuur- of ecologisch belang. Soms is het nodig, als je gedaagd wordt door een in zijn belang getroffen burger, om je daartegen ook in rechten te verweren. Ik heb eerder gezegd, woorden die u mij vaker hebt horen zeggen, dat wij geen knip van onze neus waard zouden zijn als overheid, als wij uw regels niet zouden handhaven. Natuurlijk maken we dan een afweging over de effectiviteit van de inzet die we moeten plegen, maar ook over het principiële karakter dat je als overheid de regels die je aan de samenleving oplegt handhaaft. Dat doen we vanuit een algemeen belang en niet om iemand te pesten. We zouden geen knip voor de neus waard zijn als we niet ook bereid zouden zijn onze verantwoordelijkheid daarvoor te nemen in een juridische procedure. Ja, er zijn gevallen bekend – mevrouw Pol haalde net al een zeer incidenteel geval aan – waarin dat tot grote kosten heeft geleid, omdat de gemeente een en andermaal gedaagd is in procedures. Is dat exemplarisch voor alle juridische procedures? Nee, want zegt de rekenkamercommissie terecht, de gemeente Almelo is bij uitstek ook een gemeente die zich openstelt voor mediation en schikking van zaken.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! De burgemeester, de portefeuillehouder voor dit onderwerp, beschrijdt de opmerking die de heer De Olde heeft gemaakt. Ik vind dat goed. Hij staat ergens voor. Dat staat ook duidelijk beschreven. Ik zie een raadslid voor me, die dit heeft geopperd en continu schudt dat wat de burgemeester zegt niet klopt. Ik wil een keer zien dat de heer De Olde hierop reageert en niet alleen maar uitspraken doet en aan het eind van de rit blijft zitten om niet meer te bewegen. Als de heer De Olde uitspraken doet, moet hij ook in discussie gaan met de burgemeester als hij het niet met hem eens is.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Voorzitter! Dit is een interruptie aan mijn adres. Ik kan de heer De Olde niet dwingen te reageren om mijn bijdrage, maar ik kan ook niet weersproken laten wat in mijn ogen – ik sta hier namens het college – niet correct is. Een ander woord voor die bijdrage zal ik niet in mijn mond nemen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! In navolging van de heer Gerritsen van Democraten.Nu, stel ik de burgemeester voor hieraan een keer een politiek beraad te besteden in het openbaar. Dan kunnen we ook zijn schrijven aan de raad bespreken, evenals dit soort punten. Collega's kunnen dan misschien meer met elkaar in gesprek gaan, omdat ze dan tijd en ruimte hebben. Is de burgemeester het met mij eens dat we dit een keer in een politiek beraad kunnen bespreken en daarmee de verschillen kunnen wegnemen?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Nee, dat ben ik niet met de heer Çete eens, ook gelet op het feit dat de agenda en de aandachtsgebieden die de raad tot de zijne rekent, vele zijn. We hebben dit onderwerp namelijk net besproken aan de hand van dit rekenkamercommissierapport. Wat betreft het college – het is aan uw raad om de agenda van het DB te bepalen – hebben we nu uit en te na het rapport in drie etappes besproken: met de commissie, met het college en nu weer met het college. Het is duidelijk hoe de zaak in Almelo ervoor staat en we hebben ook duidelijk laten zien welke stappen wij tussen 2016 en 2019 en tussen 2019 en nu hebben gezet. Wij vinden dat we zeer op de goede weg zijn; dat vindt overigens gelukkig ook de rekenkamercommissie.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Aan het adres van de heer Çete.

De VOORZITTER: Nee meneer Pauwels, de spelregels staan dat niet toe. Ik weet dat u bereid bent om tot vannacht 04.00 uur, of als het moet tot 05.00 uur te vergaderen. De heer Gerritsen vervolgt zijn betoog.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Voorzitter! De heer Stöteler dient een motie in om wat in het dictum staat, namelijk dat het college bijvoorbeeld met een nota juridische kwaliteitszorg gaat komen. Hij stelt voor dat in de P&C-cyclus op te nemen. Ogenschijnlijk vind ik dat een sympathiek idee, omdat je daarmee de boel kunt comprimeren in het jaarverslag dat

we periodiek met elkaar bespreken. Dan zit dit in dat boekwerk en heb je het hele bedrijf in een keer in beeld. De motie is aan de raad en het is aan het college om er vervolgens wat van te vinden. Ik durf nu niet mijn hand in het vuur te steken over het effect dat dit zal hebben, de administratieve last die dit teweeg zal brengen. Ik zeg niet dat het college deze motie niet wil uitvoeren, maar dat wij haar op haar uitvoerbaarheid willen kunnen beoordelen. Dat lukt me op dit moment niet. Ik moet de motie formeel afraden, maar sta niet onsympathiek tegenover het idee om structureler in te bedden hoe wij met juridische kwaliteitszorg om moeten gaan.

Tot slot de vraag van mevrouw Wind namens de CDA-fractie. Het voorstel is inderdaad niet in SMART-termen tot uitdrukking gebracht. Maar ik denk dat de conclusies, ook die van de rekenkamercommissie, de mate van serieusheid die het college heeft om hierop grip te krijgen en de juridische functie te versterken, een en andermaal onderstrepen. We nemen de opdracht heel serieus. In het amendement staat dat we dit wat helderder moeten verwoorden. Ik kan het niet SMART'er maken dan hier staat. Ik ben het eens met de kritiek. Mevrouw Wind heeft gevraagd of we de aanbevelingen zorgvuldig gaan uitvoeren. Het antwoord is uiteraard volmondig ja, dat gaan wij zeer contentieus doen. De raad mag ervan uitgaan dat we wat in de opdracht staat – mevrouw Van Doorn spreekt liever van verzoek – zeer gewetensvol tot uitvoering gaan brengen.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Als dat zo is, kunnen we het amendement natuurlijk amenderen.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Laten we elkaar niet over de kling jagen met teksten. Het is uiteraard beleefd in de omgang van beide bestuursorganen om elkaar te verzoeken, maar het college kent zijn plek ten opzichte van de raad. Een verzoek van de raad wordt door het college uiteraard beoordeeld als een opdracht.

De VOORZITTER: Ik inventariseer de sprekers voor de tweede termijn.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Mij is gevraagd of het amendement blijft staan. Ja, ik zal het in stemming laten brengen.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Naar aanleiding van vragen aan de rekenkamercommissie heb ik gehoord dat veel problemen van ondernemers en burgers kunnen worden opgelost met meer mediation.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik geef een algemene toelichting op de motie voor de raad naar aanleiding van de reactie van de burgemeester. Het raadsvoorstel vraagt om een nota juridische kwaliteitszorg en om daarvoor evaluatiemomenten in te bouwen. Ik voel niets voor elk jaar een nieuw soort verantwoordings- en begrotingscyclus over waar we nu staan, hoe we het hebben gedaan in het afgelopen jaar en hoe we dat de komende jaren gaan doen. Wat mij betreft past dit onderwerp heel goed bij de gewone begroting en verantwoording. Ik heb in mijn mondelinge toelichting gezegd dat dit niet in het document hoeft te staan, maar ook met een addendum of tegelijkertijd in een rapportje erbij aangeleverd mag worden. Dat maakt mij niet uit. Ik stel voor om het in die cyclus te doen, anders komen we elke keer met nieuwe overleggen en een nieuw BOB-proces en denken we elke keer in die verantwoordingscycli. Daar voel ik weinig voor.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik denk dat er geen bestuurder in de gemeente Almelo is die zou wensen dat wij als stadsbestuur en burgers met elkaar in een geschil terechtkomen. Iedereen wenst dat wij door één deur gaan. Het is vanzelfsprekend dat het college alles op alles zet om tot mediation over te gaan en te schikken. Dat siert ons, want we moeten tot een oplossing komen. Dat is onze uiteindelijke wens. De burgemeester had het zojuist over belangenbehartiging. Ik ben benieuwd onder welke wet- en regelgeving het valt als ik een Almeloër wil helpen en dit onder belangenbehartiging valt. Er is een Gemeentewet en er is strafrecht. Zolang niet bewezen kan worden dat ik belangen behartig door als volksvertegenwoordiger in te staan voor een Almeloër ...

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Volgens mij is deze discussie zojuist gevoerd.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Klopt.

De heer WIERTZ (D66): Ik zou zeggen, meneer Çete, begin hier op een ander moment over, maar niet nu. Dit hoort helemaal niet bij dit onderwerp. Stop hier nu mee.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dank u wel. Ik neem de handreiking van de heer Wiertz aan. Een paar collega's hebben die belangenbehartiging in het verleden ook gedaan. Het lijkt mij handig dat ik een politiek beraad aanvraag waarin wij ook de juridische kosten meenemen van de zorg- en bijstandsfraude en dit soort belangen, en wat de functie is van de gemeenteraad en het college om ons wel of niet toe te staan om bepaalde dingen te doen. Ik beloof hierbij dat ik samen met een paar collega's een politiek beraad zal aanvragen. Het is aan de burgemeester, gehoord de opmerking van collega Wiertz, of hij hier antwoord op wil of kan geven.

De VOORZITTER: Het presidium ziet uw verzoek halsreikend tegemoet. Weet dat de avonden al redelijk vol zitten, dus dit wordt op zijn vroegst na de zomer, maar dat zal voor de heer Çete geen enkel probleem zijn. Hiermee zijn we aan het eind gekomen van de tweede termijn van de raad.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik ken inmiddels de tekst van de motie, die kende ik in eerste termijn nog niet. De motie is te steunen door het college als het gaat om de jaarverantwoording. Op begrotingsbasis is heel moeilijk aan te geven wat we gaan doen aan juridische kwaliteitszorg. In de verantwoording kunnen we het aantal malen melden dat er beschikkingen zijn genomen en dat er bezwaar op beroep is geweest, en verantwoording afleggen hoe de organisatie daarmee is omgegaan. Tegen die achtergrond neem ik haar graag over, ook omdat we daarmee – ik zeg het eerlijk – voorkomen dat we een soort nota juridische kwaliteitszorg krijgen die ergens gaat zweven. Ik vind de gedachte goed om dit als hoofdstuk mee te nemen in de jaarverantwoording. Dus we nemen haar over, als we de motie zo mogen duiden dat we er in de begroting niets anders over kunnen zeggen dan dat we de bedragen ramen, en dat we in de jaarverantwoording ook verantwoording afleggen over het beleid.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Kort ter aanvulling hierop. Je komt op een punt dat er een aantal cycli is geweest en de tendens zichtbaar is in de juridische procedures, op welke rechtsgebieden de meeste juridische procedures zijn en op welke rechtsgebieden inhoud en kennis moet worden vergaard en ingehuurd. Dat kan wel degelijk bij een begrotingsdebat worden meegenomen. Maar dat is allemaal voor latere zorg. De bedoeling is inderdaad dit mee te nemen in de verantwoording en bij de begroting de bedragen op te nemen enzovoorts.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dat staat er niet, maar misschien kan de heer Stöteler een formele kleine doorhaling maken. Het college wil die motie uitvoeren, voor zover het gaat om de verantwoordingsmomenten in de P&C-cyclus. Ik begrijp dat de indiener van de motie, de motie ook in dier voege aanpast.

De VOORZITTER: We kunnen uitgebreid wisselen hoe de portefeuillehouder interpreteert en hoe de indiener dat doet. Maar uiteindelijk zal de tekst op termijn leidend zijn. Indien u het eens bent, is het wellicht handig de motie te laten amenderen of het besluit te herschrijven. Dat mag uiteraard handmatig

De heer GERRITSEN (burgemeester): Tot slot, ik kan de raad lippendienst bewijzen door er niet op in te gaan, maar het doel van een juridische functie is niet om een redelijke uitkomst te vinden. Natuurlijk in een aantal gevallen wel. Maar het doel van een juridische functie is ook recht te doen, niet alleen aan degene die een overtreding begaat, maar ook aan de omgeving die bescherming wil van de overheid, op grond van de bestemmingsplannen bijvoorbeeld die de raad heeft vastgesteld. Soms moet het gewoon kraken, soms moeten wij tot een beslissing komen en gaat er iemand ongelukkig de rechtszaal uit. Dat is nou eenmaal zoals het werkt, anders kunnen wij ons werk niet doen.

Dat zeg ik ook tegen de heer De Olde. Ik weet niet waar hij de rekenkamercommissie gesproken heeft, maar ik baseer mij op het rapport dat ze heeft uitgebracht. Onze gemeente is meer dan bereid om mediation toe te passen, maar daar maken wij een afweging in, want mediation betekent dat je bereid bent om in het midden uit te komen. Niet altijd is het dienstig, ook om rechtspraak te vinden, om in het midden uit te komen. Wij moeten soms tot het gaatje gaan om onze regels voor waar en voor recht te houden.

Het punt, tot slot, dat de heer Çete heeft gemaakt, heeft niets te maken – heb ik ook in de brief aan de gemeenteraad destijds geschreven – met formele gemeente-wettelijke posities, maar met de manier waarop belangenbehartiging plaatsvindt en het effect dat dit kan hebben op de manier waarop een iemand zijn belangen behartigd krijgt en de manier waarop een ander dat krijgt. Daar hoort bij dat op het moment dat het gaat om raadsleden, men geen raadslid is, maar het toch weer wel is. Dat is de crux waar het om gaat en de reden waarom de organisatie gebruikmaakt van haar eigen bevoegdheid om die gesprekken op een bepaalde manier in te richten. Ik begrijp dat er een situatie gaat komen dat we daarover met elkaar gaan spreken, alhoewel ik dit zelf eerder een zaak vind voor de beslotenheid van het seniorenoverleg, dan de politieke, publieke omgeving van het politiek beraad, maar dat is niet aan mij.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik ben uit een vorige periode gewend dat we elke week een seniorenoverleg hadden. Dat vonden wij niet goed, maar het afgelopen jaar is het, ook vanwege de pandemie, zo dat er eens in de acht weken een seniorenoverleg is. Dan kan zo'n instrument niet al te goed gebruikt worden. Ik neem de handreiking aan, als er zo spoedig mogelijk een seniorenoverleg komt, want ik doe niet voor niets mijn werk. Het past bij onze bestuursvorm om dit eerst met elkaar te bespreken. Zo niet, lijkt het me heel handig om hier publiekelijk over te debatteren.

De VOORZITTER: Ik reageer als voorzitter van dit deel van de vergadering en als voorzitter van het presidium. U hebt toegezegd een verzoek tot een politiek beraad hierover in te dienen in de beeldvormende sfeer. Die aanvraag zien wij gaarne tegemoet. Het seniorenconvent is bedoeld voor huishoudelijke zaken en volgens mij valt dit onderdeel niet onder huishoudelijke zaken. Als u het publiekelijk wilt, is een politiek beraad het podium. Aan u de keuze welk podium u kiest. Ik sluit de beraadslaging. In de tussentijd kan de heer Stöteler zijn motie aanpassen.

Aan de orde is de stemming over amendement 1 (Technische aanpassingen dictum aanbevelingen RKA-rapport).

Over amendement 1 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 25 tegen 8 stemmen.

Voor het amendement hebben gestemd de leden van de fracties ChristenUnie, D66, Democraten.Nu, GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA, VVD en PvdA, alsmede één lid van de CDA-fractie.

Tegen het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van Forum voor Rechts, SP en PVV, alsmede 3 leden van de CDA-fractie.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel.

Over het geamendeerde raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene (33) stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over de aangepaste motie 2 (Hoofdstuk Juridisch in begrotingen en verantwoordingen).

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! De motie ligt met de aanpassing bij de griffie en kan elk moment in iBabs komen. De motie luidt als volgt.

"Motie 2, aangepaste versie.

Hoofdstuk Juridisch in begrotingen en verantwoordingen.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 22 juni 2021,
gehoord de beraadslaging,
constaterende dat
- de rekenkamercommissie Almelo in 2020/2021 onderzoek heeft laten doen naar de formele kant van juridische procedures van de gemeente Almelo;
- uit het onderzoeksrapport blijkt dat de gemeente Almelo niet "in control" was op het gebied van juridische procedures,

overwegende dat
- zowel gemeenteraad als college de onderzoeksresultaten en aanbevelingen hebben onderschreven en overgenomen;
- grip op juridische kosten lastig is omdat in een rechtsstaat niemand de mogelijkheid kan worden ontnomen het overheidshandelen aan de rechter voor te leggen;
- zicht op juridische kosten, de omvang in aantallen, rechtsgebied en specialismen, externe inhuur en alle andere daaraan gerelateerde zaken wél mogelijk is;
- op een deel van die componenten wel degelijk sturing (doelstelling) mogelijk is zonder daarmee meteen taakstellend te moeten zijn,

verzoekt het college,
- met ingang van de Verantwoording 2021 een hoofdstuk Juridisch verantwoordingen op te nemen waarin alle wezenlijke/belangrijke gegevens zoals aantallen per rechtsgebied, interne capaciteit als ook externe inhuur en sturingsmogelijkheden worden weergegeven,

en gaat over tot de orde van de dag."

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik begrijp dat de wijziging marginaal is. De motie kan in stemming worden gebracht.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik vind dat de conclusies van de rekenkamercommissie voor zich spreken. Met wat de burgemeester heeft toegevoegd, vind ik de motie volstrekt overbodig.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Ik sluit me helemaal aan bij de heer Teeuw. Wij vinden de motie ook overbodig.

De heer WIERTZ (D66): Wij stemmen voor de motie en vinden haar niet overbodig.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): De fractie van Forum voor Rechts stemt ook voor. De motie heeft een mooie toegevoegde waarde.

De VOORZITTER: Er is een technisch probleem en ik wil het graag zuiver houden. De gecorrigeerde motie is niet zichtbaar voor de raadsleden. Dus wij weten niet hoe de exacte tekst eruitziet.

Daarop schorst de VOORZITTER de vergadering.

Na heropening van de vergadering wordt de stemprocedure vervolgd.

Over de gewijzigde motie 2 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 22 tegen 11 stemmen.
Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van D66, Demcraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA, PvdA, PVV, GroenLinks, SP en VVD.
Tegen de motie hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, ChristenUnie en Lokaal Almelo Samen.

(Hierna draagt mevrouw Ten Seldam het voorzitterschap van de vergadering over aan burgemeester Gerritsen.)

15. Intrekken verordening Almelo doet mee (R 2106605).

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Voorzitter! In het politiek beraad van vorige week was de vraag of het voorstel "Intrekken verordening Almelo doet mee" als een hamerstuk kan worden afgedaan. Nee, de verordening Almelo doet mee wordt dan wel ingetrokken, maar ik vind dat er politiek gezien een reactie op gegeven mag worden, want de uitvoering van deze verordening is tot nu toe een verantwoordelijkheid geweest van het college. In al die jaren dat Almelo doet mee bestaat, hebben de vrijwilligers uitvoering gegeven aan de verordening, vrijwilligers waarvan een aantal zelf tot de groep behoort met een erg laag inkomen. Het zijn de vrijwilligers geweest die van Almelo doet mee een succes hebben gemaakt, niet het college.

De PvdA-fractie was en is van mening dat medewerkers die uitvoering geven aan beleid onder directe verantwoordelijkheid van het college, betaald dienen te worden en minimaal een vrijwilligersvergoeding moeten ontvangen. Maar daartegen heeft het college nee gezegd, want, zo werd in de beantwoording van onze schriftelijke vragen gezegd: bij een beloning van activiteiten zou het kunnen betekenen dat er mensen worden aangetrokken die aan de slag gaan voor het geld en minder vanuit betrokkenheid met de doelgroep. Nu de verordening wordt ingetrokken en Almelo doet mee overgaat naar Almelo Sociaal, krijgen de vrijwilligers wel een vergoeding, een vergoeding als waardering voor alle vrijwillige inzet door mensen die deels zelf tot de doelgroep behoren. Eindelijk.

Ik heb begrepen dat de medewerkers van Almelo doet mee blij zijn met de overgang naar Almelo Sociaal. We kunnen daarom instemmen met het raadsvoorstel om de verordening in te trekken. We wensen de medewerkers heel veel succes bij de overgang en hopen dat ze via de samenwerking met Almelo Sociaal nog veel meer mensen kunnen bereiken. Aan het college vraag ik om de medewerkers van Almelo doet mee passend te belonen voor het werk dat ze al die jaren voor het college hebben uitgevoerd. Gewoon een blijk van waardering voor al die jaren trouwe dienst. We horen graag of het college hiertoe bereid is en wat het hierin kan toezeggen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Veranderingen zijn soms ingewikkeld. Ik hoop dat het intrekken van de verordening een verbetering is, dan schieten we er nog iets mee op. Het voorstel is verbeterd, want er stond een foute datum in, als ik me niet vergis.

Ik sluit me aan bij de woorden van de PvdA-fractie en vindt het mooi de vrijwilligers die zich tijden hebben ingezet bijzonder te belonen. Van mij mogen ze met terugwerkende kracht de vergoeding krijgen die ze al eerder hadden moeten krijgen. Ik zou dat zeer op prijs stellen. Ik hoop dat het succes dat Almelo doet mee had, niet verder beperkt wordt door "mooie" ideeën van het college. Volgens mij is dit juist bedoeld om mensen te helpen en niet om ze dwars te zitten.

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Mevrouw Geerdink zei al dat het bij Almelo doet mee om de uitvoering van een taak van de gemeente gaat, zij het dat dit door vrijwilligers is gebeurd. Wij denken dat Almelo Sociaal dat heel goed kan. De vraag is hoe het uitvoeren van taken van de gemeente zich verhoudt tot het uitvoeren van andere taken van Almelo Sociaal. Almelo Sociaal is een onafhankelijk cliëntenondersteuner en belangenbehartiger. Hoe zit het met die onafhankelijkheid als Almelo Sociaal ook taken van de gemeente uit gaat voeren? Wij hebben daarbij enige vraagtekens.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Voorzitter! Almelo doet mee gaat op in Almelo Sociaal. Mijn fractie denkt dat dit niet onverstandig is. Deze twee stichtingen lijken op elkaar, de overheadkosten gaan omlaag, de vrijwilligers staan er positief tegenover en de Adviesraad Sociaal Domein staat er volledig achter. De GroenLinks-fractie staat er positief in, maar heeft wel twee opmerkingen.

In het voorstel staat de volgende zin: "Wie structureel actief deelneemt aan een sportieve of sociaal-culturele activiteit in georganiseerd verband..." Op de website staat dat dit toegespitst is op in groepsverband sporten. Ik dacht dat je ook als individu die wil fitnessen een voucher kon ophalen en niet per se in georganiseerd verband hoefde te sporten. Ik wil hierover

graag opheldering. Is de voucher alleen voor groepslessen bedoeld, of kun je ook individueel naar de fitness om sociale contacten op te doen en actief te worden?

Ik kreeg signalen dat je ideeën en documenten over je inkomen moet meenemen als je een voucher ophaalt en een formulier invullen. Maar er is een groep mensen die zijn administratie niet altijd even goed op orde heeft en begeleiding nodig heeft. En er is een groep mensen die de taal niet altijd even machtig is. Ik heb begrepen dat een groep mensen wordt teruggestuurd om de juiste documenten op te halen, maar dat gedoe vinden en daarom afhaken. De mensen die de taal niet machtig zijn, kunnen het formulier niet invullen en krijgen daarbij niet de juiste hulp. Daarvan valt ook weer een gedeelte af. In Arnhem hebben ze hiervoor een oplossing bedacht door met een pasjessysteem te werken voor mensen met een bepaald inkomen. Als deze mensen voor diensten naar de gemeente moeten, hoeven ze alleen hun pasje te laten zien. Daarmee voorkom je het bureaucratische gedoe, of papierwerk. Dat werkt iets efficiënter. Heeft het college daarnaar gekeken? Is dit misschien een oplossing?

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik was wat vergeten. Hopelijk vergeet het college niet te evalueren.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik heb er heel goed over nagedacht. Het systeem was niet zo heel erg goed. Ik denk dat ik in 2012 tegen Almelo doet mee was, omdat ik het toen zag als een bezuinigingsoperatie. Er werd gekort op de middelen.

Waarom trekken we de verordening Almelo doet mee in en wat is betekent het huidige raadsvoorstel? Ik herinner me dat we een paar jaar terug Almelo Sociaal helemaal leeg wilden bezuinigen. Het nut van Almelo Sociaal werd sterk ter discussie gesteld. Er werden voorstellen gedaan om Almelo Sociaal bijna helemaal uit te kleden, maar het is de meerderheid van de raad gelukt om Almelo Sociaal op de een of andere manier in de benen te houden. Er was toen een minderheidscoalitie.

Nu besteden we taken van de gemeente uit aan Almelo Sociaal. In principe lijkt me dat goed. Wie zou het beter kunnen doen? Dat weet ik niet. Maar ik zie overal een addertje onder het gras, zoals de heer Pauwels mij verwijt. Is dit een opgave voor de toekomst om er een totaalbudget voor Almelo Sociaal van te maken met verplichtingen en ieder jaar weer het budget te verlagen? Ik heb het gevoel, met nadruk op gevoel, dat we met dezelfde middelen minder dingen kunnen doen. De heer Ekizkuyu heeft net gevraagd of individuele activiteiten kunnen worden voortgezet. Daarover heb ik ook vraagtekens.

Voor alle duidelijkheid, ik zal voor het voorstel stemmen, want ik wil het niet te ingewikkeld maken. Dit zijn mijn bedenkingen en ik ben benieuwd hoe de wethouder hierop reageert.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! De waardering die mevrouw Geerdink uitspreekt voor de vrijwilligers, spreekt het college nogmaals, ook op deze plek, uit. We staan er meerdere keren per jaar bij stil en ja, we zullen op een passende manier afscheid nemen. Dat zullen we markeren, ook ik als wethouder, maar ik zal er niet te veel over zeggen, want dan is de verrassing eraf.

De heer Wiertz heeft gevraagd hoe Almelo Sociaal zich verhoudt tot een onafhankelijke cliëntondersteuning. Almelo Sociaal is een koepel, dat weet u. Er zijn meerdere organisaties in vertegenwoordigd. Almelo doet mee wordt een aparte poot met een gescheiden administratie, maar maakt gebruik van het bestuur dat erboven hangt. In dat opzicht hoeft uw raad geen zorgen te hebben over de onafhankelijke cliëntondersteuning. Sterker nog, we denken dat de organisaties elkaar kunnen versterken, omdat ze in het kader van de onafhankelijke cliëntondersteuning veel mensen zien en kunnen wijzen op de regeling Almelo doet mee. We zijn blij met die beweging.

De heer Çete refereerde aan 2011. Toen is de beweging om deze regeling buiten de deur te zetten al bedacht. Het is niet zo dat dit college dit heeft bedacht. In 2011 bij de oprichting van Almelo doet mee, is gezegd dat die uiterlijk 2013 op eigen poten zou staan. We zijn nu zeven à acht jaar verder en dit is om moverende redenen niet doorgegaan. Mede naar aanleiding van de vraag van de PvdA-fractie heb ik als wethouder en collegelid goed bekeken of we op deze manier willen doorzetten of effectueren wat ooit is afgesproken. We hebben gekozen voor het laatste.

De heer Ekizkuyu heeft gevraagd naar het sporten in georganiseerd en groepsverband. Ik heb daarover in het politiek beraad al het nodige gezegd, namelijk hoe die regeling aanvankelijk bedoeld was en uiteindelijk is uitgedijd aan bestedingsmogelijkheden, en hoe het college, in samenspraak met de raad in het kader van het minimabeleid en de taakstelling daarop een aantal zaken terugbrengt. Gelijktijdig heeft uw raad enorm geïntensiveerd op de jeugd. Vergeleken de nota over de besteding van de minimamiddelen heeft er een enorme stijging plaatsgevonden van de minimamiddelen in geldelijke zin. We hebben Almelo doet mee nu teruggebracht, omdat we vinden dat juist die participatie, die maatschappelijke deelname, voorop moet staan en niet het individualistische en consumptieve gedrag. Dat moet de heer Ekizkuyu aanspreken, dit zijn voor hem prachtige woorden.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Voorzitter! Dit komt bij mij over als een soort bezuiniging. Er zijn veel meer mensen die veel sneller de stap zetten individueel naar een sportschool te gaan.

De heer MAATHUIS (wethouder): Dat kan, die fitnesslessen kan men gewoon volgen, maar wel in groepsverband, om ervoor te zorgen dat mensen sociaal onder elkaar komen en met elkaar interacteren. Ze kunnen wel degelijk naar de sportschool gaan. Ze kunnen ook naar een individuele sport, zoals atletiek, maar ze zijn dan onderdeel van die vereniging. Dat is het doel, namelijk in de verenigingen, in het maatschappelijk veld komen, nieuwe mensen ontmoeten en proberen via die netwerken en die maatschappelijke deelname de kans op sociale stijging te verhogen. Dat willen we bewerkstelligen. Het college heef ook geoordeeld in het kader van maatregelenpakket 3 dat bijvoorbeeld de bioscoopbonnen daar niet toe behoren. Daarom hebben we daarin een schifting gemaakt. De raad kan daar wat van vinden, maar dat is nu niet aan de orde. Nu is aan de orde de verzelfstandiging van Almelo doet mee, conform de afspraken uit 2011.

De heer Ekizkuyu heeft gewezen op de mogelijkheid om pasjes te gebruiken. Wij gaan daar niet meer over, dat is inherent aan deze beweging, zoals dit ook geldt bij het jeugdfonds, maar zullen deze tip doorgeven aan het bestuur van Almelo Sociaal.

De heer Hümmels hoorde ik geen vragen stellen. Hij heeft gewezen op de evaluatie. In onze reguliere voortgangsgesprekken over Almelo Sociaal zal die evaluatie aan de orde komen en volgens mij hebben we afgesproken dat we ieder kwartaal aan tafel gaan om ook in het kader van de budgettaire ontwikkeling van deze regeling te bespreken hoe zaken zich ontwikkelen en hoe het gaat. We houden continu de vinger aan de pols.

Tot slot. De heer Çete heeft het gevoel dat er met dit geld minder wordt gedaan. Ik denk dat niet. Het college denkt zelfs dat er meer mogelijk is, omdat Almelo doet mee niet meer onderdeel is van de gemeente en ook niet van een intern gemeentelijk budget. Dit betekent, net zoals voor het jeugdfonds, dat deze stichting meer aanspraak kan maken op externe gelden of zaken die beschikbaar gesteld worden, en misschien niet het doel van de subsidiëring raakt. Dat doel bestaat uit onderwijs, cultuur en sport in actief gezamenlijk verband. Als er een keertje iets te verdelen is, kan dat mooi via dit vehikel. De gemeente subsidieert daar niet voor. Ik denk dat er mogelijkheden ontstaan in de particuliere charitas.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik heb ook gezegd dat we een paar jaar terug Almelo Sociaal helemaal wilden uitkleden. Nu vergroten we Almelo Sociaal. Is het niet een bekende truc dat als we een organisatie niet helemaal kunnen uitkleden, we die groter maken en beetje bij beetje kleiner maken? Kan de wethouder me garanderen dat het aparte budget dat Almelo Sociaal nu krijgt voor Almelo doet mee, voor de komende periode doorgaat?

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Dat is aan uw raad, die heeft het budgetrecht en heeft kaders gesteld voor het minimabeleid, al in de vorige raadsperiode. Die sluiten op € 4,8 miljoen. Er is een aantal knoppen om aan te draaien. Dat heeft het college in de afgelopen periode, hoe moeilijk ook, moeten doen. Het college deelt de analyse van de heer Çete niet dat Almelo Sociaal is uitgekleed. Wat anders is georganiseerd en waarop een enorme besparing is gerealiseerd in de eerste raadsperiode waarin we gezamenlijk in de raad hebben gezeten, was dat de onafhankelijke cliëntondersteuning van MEE Twente is overgedragen aan Almelo Sociaal. Almelo Sociaal gaf aan dit voor € 100.000 te kunnen doen. Dat bleek uiteindelijk

niet uit te komen. Toen heeft volgens mij ambtsvoorganger wethouder Timmer er € 100.000 bovenop gezet, in samenspraak met uw raad. Omdat er geld overbleef, is dat bedrag afgeroomd en is het structureel naar beneden bijgesteld, maar niet in die mate. We houden de vinger aan de pols bij de subsidieontwikkelingen, want het geld moet niet dood op de plank liggen, maar goed gebruikt worden. Zo werkt de subsidiesystematiek die uw raad heeft vastgesteld.

Tot zover mijn eerste termijn.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Ik ben heel blij met de grote verrassing die de vrijwilligers gaan krijgen van het college. Ik ben benieuwd.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! De wethouder hoorde geen vragen van mij. Die ga ik nu stellen als hij dat fijner vindt. Als dit alleen maar een vraag- en antwoordspel is, wordt dit een heel rare vergadering en blijft dit een heel rare vergadering. Ik probeerde aan te geven dat het de bedoeling van dit soort maatregelen is, mensen te helpen. We hebben al een tijdje gemerkt dat er nogal wat beperkingen worden doorgevoerd. Inderdaad lijken dit meer bezuinigingen dan doelgerichte, inhoudelijke maatregelen te zijn. Ik zal daarover nu verder geen discussie voeren, maar mijn vraag is: is de wethouder werkelijk van mening dat het beperkte aanbod nog steeds mensen voldoende helpt?

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Voorzitter! Ik herhaal mijn vraag, want het antwoord was mij niet duidelijk. Ik weet nog steeds niet of iemand naar Almelo doet mee kan gaan om een voucher op te halen, naar de fitnessschool te rijden en zich in te schrijven voor fitness en niet per se voor een groepsles.

De heer MAATHUIS (wethouder): Groepsles.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Dus alleen groepsles.

De heer MAATHUIS (wethouder): De vraag van de heer Hümmels hangt samen met het punt dat de heer Ekizkuyu maakt. Er wordt nu een beeld geschetst alsof het aanbod is ingeperkt. Feitelijk is dit juist, maar waarom is dit gebeurd? Omdat die regeling, toen die werd afgesproken, voorzag in maatschappelijke participatie langs de lijnen cultuur, educatie en sport. De bedoeling van de regeling zoals die ooit is opgezet in 2011, was dat mensen onder de mensen kwamen en met elkaar interacteerden. Gaande de jaren is de regeling uitgebreid met allerlei bestedingsmogelijkheden. Daar heeft het college ook in het kader van het taakstellend minimabeleid iets van gevonden.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik heb me eigenlijk aan deze discussie willen onttrekken. Maar als ik de wethouder hoor zeggen dat een van de dingen sport was en dat je moet participeren ... Ik denk bij participeren aan meedoen in de samenleving, maar dit is misschien mijn subjectieve beeld of dat van de fractie van Forum voor Rechts. Het ontgaat mij even. Als ik in de sportschool loop, train ik daar, participeer ik in de samenleving, doe ik mee aan sport en voel ik mij onderdeel van de maatschappij. Ik vind het nogal bizar, en volgens mij stoort mijn collega zich daaraan, dat de inwoners dit wordt ontnomen. Ze mogen wel in een groepslesje huppelen voor vrouwen, maar heel veel mannen zien dit niet zitten en zijn hierdoor feitelijk uitgesloten. Ik loop echt al 20 jaar op een sportschool.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijn vraag komt op hetzelfde neer. Ik vraag me af of de wethouder denkt dat je in een isoleercel zit en niemand ziet als je individuele lessen volgt.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Voorzitter! Ik kom uit de sport en loop dus veel op sportscholen en bij sportverenigingen rond. De groepslessen zijn zeer beperkt; daar komt maar een beperkt aantal mensen op af. De aantallen mensen die gedurende de hele dag in een sportschool lopen, zijn vele malen groter. Iemand die individueel naar een sportschool gaat, maakt een praatje met mensen die er werken, met andere sporters et cetera. Het argument van de wethouder dat sporten in groepsverband moet gebeuren, omdat daarmee pas het

participeren in de samenleving wordt bevorderd, is niet valide vanuit mijn ervaring en van wat ik heb gezien in mijn werk.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Daarin verschilt het college van mening. Wij zagen met de besteding van de fitnessvoucher dat ze wel werden aangevraagd en uitgegeven, maar vervolgens in de praktijk niet werden gebruikt. We willen graag dat mensen met elkaar deelnemen aan sport in een stimulerende omgeving, die oproept om regelmatig te komen. Uw raad weet hoe het gaat met de motivatie. Hierover is nagedacht en het is niet zo dat dit een of ander pesterijtje is. We hebben echt gezien dat het individuele gebruik van fitness in de praktijk uiteindelijk niet goed uit de verf komt. Daarom hebben we daarop een aanscherping aangebracht. Dat neemt niet weg dat er voldoende mogelijkheden zijn om te participeren langs de lijnen van sport, cultuur en onderwijs.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Wederom vind ik de opmerkingen en bevindingen van de wethouder heel vreemd. Ik loop rond op een sportschool waarvan gebruikt werd gemaakt en heb gezien hoeveel plezier bepaalde sporters hadden die dit met een voucher konden bekostigen. Dat waren ook gewoon de fitnesstrainingen. Juist het hebben van vrijheid om te gaan op een sportmoment dat je uitkomt, overrulet dat ik om 18:00 uur moet gaan huppelen op een aerobicles, waar ik op dat moment even te moe voor ben, terwijl ik om 19:00 uur wel energie heb. Ik begrijp dit niet en ik begrijp de keuzes niet. Ik vind dit best wel ontstellend.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Ik vind het lastig dat de wethouder met voor mij nieuwe informatie komt dat de vouchers niet werden gebruikt. Of ik heb de stukken niet goed gelezen, of ik heb iets van de wethouder gemist. Volgens mij komt hij plotseling met die informatie. Dat vind ik vervelend, want daardoor krijg ik een ander beeld. Ik vraag me af of dit is terug te vinden in de stukken.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Er wordt nu een discussie ingebracht over de besteding van de vouchers in de verzelfstandigingsdiscussie. Die keuze is eerder gemaakt. Volgens mij is uw raad op een eerder moment geïnformeerd door het college dat er aanscherpingen op die regeling hebben plaatsgevonden langs bepaalde lijnen. Dat is niets nieuws en is onderdeel geweest van het maatregelenpakket. Dat wordt nu in deze discussie gebracht als nieuwe informatie. Hier is puur de vraag aan de orde of uw raad het ermee eens is dat die verordening wordt ingetrokken omdat Almelo doet mee zelfstandig wordt, conform eerdere afspraken. Over de keuzes kunnen we op een ander moment discussiëren. Ik heb daarover namens het college gezegd wat ik erover wilde zeggen.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder zei dat er niet veel gebruik werd gemaakt van de individuele fitnessvoucher. Als dat het geval is, vind ik het prima om toe te spitsen op groepsparticipatie, groepslessen et cetera. Maar voor degenen die aangeven dat ze individueel willen fitnessen, moet dat individueel mogelijk zijn.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Ik heb daar net al antwoord op gegeven.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik vind het wat ingewikkeld hoe dit gesprek verloopt, maar ik heb wel het idee dat de uiteindelijke oplossing acceptabel is.

Hierna wordt digitaal gestemd over het raadsvoorstel, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene (33) stemmen is aangenomen.

Daarop schorst de VOORZITTER de vergadering.

Na heropening van de vergadering stelt de VOORZITTER aan de orde:

16. Oprichting NUO (R 2106676).

De VOORZITTER: Dames en heren! Aan de orde is agendapunt 16, de vraag van het college om wensen of bedenkingen mee te geven bij het oprichten van de stichting NUO. Ik wijs de gemeenteraad erop dat op 16 juni 2020 is gesproken over de opheffing van de gemeenschappelijke regeling Soweco, dat op 2 maart, 9 maart en 23 maart 2021 beeldvormend, oordeelsvormend en besluitvormend is gesproken, onder andere over de oprichting van de NUO, dat op er op 25 mei 2021 een uitgebreid interpellatiedebat heeft plaatsgevonden met het college over de NUO en dat er op 15 juni een oordeelsvormend politiek beraad heeft plaatsgevonden over de NUO. U voelt het al aankomen.

Het voorstel behelst het leveren van wensen of bedenkingen bij de oprichting van de NUO en gaat niet over de oprichting van de NUO, want de NUO wordt opgericht, dat besluit wordt door het college genomen. Dit betekent dat ik u ga beperken in een al te principiële discussie over de NUO, want dat is niet aan de orde. Daarmee gaan we terug in de geschiedenis en dat moeten we niet doen. Uiteraard, u bent van mij gewend dat ik u enige ruimte geef, maar het principevraagstuk staat niet meer ter discussie.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! U doet alsof vanaf dag 1 de voorstellen steeds hetzelfde waren. Het is juist zo dat we vanavond hier zitten, omdat er continu sprake van veranderingen is geweest. Er vinden continu veranderingen plaats in de loop van tijd. Vooral voor mij als eenmansfractie komt er continu nieuwe informatie, soms goede informatie, maar ook informatie die mij zorgen baart. Ik snap dat we niet in herhaling moeten vervallen, maar als u ons te snel afkapt, doet u geen recht aan het voorstel. We zitten hier vanavond, maar als Twenterand medeoprichter was geweest, zaten we hier vanavond niet. Ik hoop dat u niet te kort door de bocht gaat.

De VOORZITTER: Nee, maar ik blijf u wel bepalen tot wat u is voorgesteld en waarover u in het politiek oordeelsvormend beraad met elkaar hebt gesproken en heeft doorgeleid naar de raad, het voorstel om aan het college al dan niet wensen of bedenkingen mee te geven, want het voorstel is ook om dat niet te doen. Als u wel wensen en bedenkingen hebt, brengt u die te berde en hebben we het daar met elkaar over. Maar de principiële discussie heeft plaatsgevonden. Ik begrijp uw sentimenten en u bent van mij gewend dat ik geen karige voorzitter ben. Maar u mag van mij ook verwachten dat ik u na alle beraadslagingen die hebben plaatsgevonden ook naar de uitgang van de discussie ga begeleiden.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Op het gevaar af dat u mij gaat inperken, doe ik toch een poging mijn betoog te houden. Ik werk uiteindelijk naar het besluit toe.

Het is de CDA-fractie een doorn in het oog dat een van de meest kwetsbare groepen inwoners in onze gemeente het zo voor zijn kiezen krijgt. Onduidelijkheid over je werkplek is voor iedereen erg, en al helemaal voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Er wordt steeds gesproken over het opheffen van Soweco. Het gaat echter niet om het opheffen van de onderneming Soweco, maar het stoppen van een gemeenschappelijke regeling, een knellende regeling die te veel geld zou gaan kosten. De wijze waarop het proces van het opheffen van de gemeenschappelijke regeling is verlopen, verdient niet bepaald de schoonheidsprijs. De wethouder is zeer voortvarend te werk gegaan, te voortvarend. De oude schoenen werden afgeschreven. De raad kreeg het verzoek om toestemming te verlenen voor het opheffen van de GR. Dat lijkt een open vraag, maar de raad kan alleen toestemming onthouden, dus weigeren, wegens het in strijd zijn met het recht of het algemeen belang. Als dat niet kan worden aangetoond door de raad, moet hij toestemming verlenen. Oftewel, ja zeggen omdat nee zeggen wettelijk niet kan.

Wij wisten waar wij als raad afscheid van moesten nemen, en de wethouder wist hoe de nieuwe schoenen eruit zouden zien en hoe ze zouden lopen. Volgens de contourennota zouden vier gemeenten samen de stichting gaan vormen van de nieuwe uitvoeringsorganisatie. Bij het vaststellen van de statuten van de stichting NUO waren het nog maar twee van de vier gemeenten die de stichting NUO zouden gaan vormen. De statuten waren niet helemaal wat wij ervan hadden voorgesteld, dus moesten ze worden geamendeerd. De inkt van het besluit in Almelo was amper opgedroogd toen bleek dat de andere deelnemende gemeente ervoor koos

toch niet deel te nemen aan de oprichting van de stichting NUO. Het raadsbesluit van Almelo kon de papierversnipperaar in, oftewel, die was niet meer van toepassing.

In hoog tempo werd een nieuw raadsbesluit voorbereid. Almelo richt alleen de nieuwe stichting op. Dat kan toch niet het beeld van de wethouder zijn geweest toen hij de oude, knellende schoenen afschreef en dacht te weten hoe de nieuwe schoenen eruit zouden zien en hoe ze zouden lopen.

De wethouder heeft zijn best gedaan om vragen te beantwoorden en zorgen weg te nemen; dat waarderen wij. Echter, de snelheid van het hele proces breekt hem, of beter gezegd, breekt ons steeds weer op. Dit is een route met vele valkuilen die het hoofd moeten worden geboden. Ook nu weer voelen wij ons genoodzaakt om het raadsbesluit te amenderen.

De NUO heeft geen eigen werknemers in dienst, maar deze worden gedetacheerd vanuit de vier gemeenten die een DVO aangaan met de NUO. Hierdoor zijn er geen frictiekosten ten gevolge van het opheffen van de GR. Het risico is echter aanwezig dat een of meerdere gemeenten na vier jaar de DVO niet verlengt. Dat besluit wordt dus over vier jaar genomen; dit als inleiding op mijn volgende punt.

In politiek beraad van 15 juni jl. kwam aan de orde dat er een mogelijk risico bestaat dat indien men het voornemen heeft de DVO na vijf jaar niet te verlengen, men vroegtijdig minder medewerkers levert dan bij aanvang van de DVO is afgesproken, bijvoorbeeld door de detachering in te trekken of vacatureruimte niet op te vullen. Dit risico kan worden voorkomen door dit expliciet in de DVO op te nemen, of door een aanvullende overeenkomst met de gemeenten te sluiten waarin geregeld wordt dat elke gemeente garant staat voor haar medewerkersaandeel in de NUO voor de volledige duur van de DVO. Dit is in het belang van de deelnemers, zowel de gemeenten, maar ook al diegenen die de begeleiding zo vreselijk hard nodig hebben.

"Amendement 3.
Oprichting NUO.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 22 juni 2021
besluit,
het voorgestelde besluit "De raad geeft het college geen wensen of bedenkingen mee bij haar besluit tot het oprichten van de stichting NUO" te schrappen en te vervangen door:
De raad geeft het college de volgende wensen en bedenkingen mee bij haar besluit tot het oprichten van de stichting NUO.

- Neem expliciet in de DVO op of sluit een aanvullende overeenkomst met de vier gemeenten waarin wordt geregeld dat elke gemeente garant staat voor haar medewerkersaandeel in de NUO voor de volledige duur van de DVO.

Toelichting:
In het belang van de doelgroep is het belangrijk dat alle functies door kwalitatief hoogwaardige medewerkers wordt ingevuld. Dit is een verantwoordelijkheid van alle gemeenten die een DVO sluiten met de NUO. In het politiek beraad van 15 juni kwam aan de orde dat er een mogelijk risico bestaat dat indien men het voornemen heeft om de DVO na vijf jaar niet te verlengen, men vroegtijdig minder medewerkers levert dan bij aanvang van de DVO is afgesproken. Bijvoorbeeld door de detachering in te trekken of vacatureruimte niet in te vullen. Dit risico kan worden voorkomen door dit expliciet in de DVO op te nemen of door een aanvullende overeenkomst met de gemeenten te sluiten waarin geregeld wordt dat elke gemeente garant staat voor haar medewerkersaandeel in de NUO voor de volledige duur van de DVO."

Het amendement is ondertekend door de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie en PvdA.

Bij punt 1.6 in het raadsvoorstel en de aanvullende memo van wethouder Maathuis van gisteren wordt de indruk gewekt dat er een soort mondeling advies is uitgebracht door de Adviesraad Sociaal Domein. De vraag is echter of hier de waarheid geen geweld wordt aangedaan. Want in de raadsbrief van 15 juni 2021 over de Adviesraad Sociaal Domein staat dat die geen advies uitbrengt. Dit dispuut, als ik dit zo mag noemen, loopt al een paar maanden. Dus de vraag is: is er een advies uitgebracht, dus een officieel, formeel advies, of is

dit de interpretatie van een gesprek dat wellicht heeft plaatsgevonden en verwoord is in het raadsvoorstel, zijnde de interpretatie van de wethouder?

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Laat ik beginnen met de opmerking dat mevrouw Ten Seldam mooi heeft gesproken; wat fijn dat ze kritiek uit. Ik heb daar wat langer op zitten te wachten, maar beter laat dan nooit. Wat ze zei over het amendement, kan ik positief omarmen. Maar ik vraag me af wie zegt dat die gemeenten hiermee instemmen, als Almelo dit eenzijdig bepaalt. Ik kan mij voorstellen dat zij zich juist erg comfortabel voelen bij het feit dat zij na twee, drie jaar kunnen zeggen: we nemen minder diensten af. Ze moeten betalen naar rato van de diensten die ze afnemen. Als ze minder diensten afnemen, hoeven ze minder te betalen en minder personeel te leveren. Ze voelen zich er natuurlijk helemaal niet happy mee als ze gedwongen worden personeel in dienst te houden. Hoe kijkt mevrouw Ten Seldam hiertegen aan?

De VOORZITTER: Ik verzoek u uw interrupties wat puntig te houden. Iedereen heeft zijn eigen termijn.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik moet het toch uitleggen?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Kritiek is geen doel op zich. Kritisch kijken naar hoe een proces is gelopen, doe je om ervan te leren. Dit als reactie op de eerste opmerking van mevrouw Pol.

De tweede is dat in de bijlage van de heer Maathuis van gisteren staat dat hij er al bestuurlijk op geacteerd heeft; dit had mevrouw Pol kunnen lezen. Alleen, er is nog geen zienswijze en ik wil dit goed verankerd hebben. In de beantwoording zal blijken dat wat de wethouder ons allemaal al per brief heeft medegedeeld, ook werkelijkheid zal worden. Daarmee is het amendement niet in strijd met en wenselijk voor de andere gemeenten.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik heb gedacht: zal ik überhaupt wat gaan zeggen. Ik heb gedacht: zal ik heel veel gaan zeggen. Ik heb er moeite mee, ik heb moeite met dit voorstel. Ik dit heb meerdere keren aangedragen. Er wordt gedaan alsof het gaat om maar wat huurkosten, maar als ik de stukken goed begrijpt, gaat het om jaarlijks € 5 miljoen. Er wordt € 5 miljoen door die stichting gepompt, waar Almelo verantwoordelijk voor is. Almelo staat voor € 5 miljoen, waarvan het grootste deel loonkosten is. Dit wordt eigenlijk een beetje ontkend.

Ik heb geen goed gevoel bij dit raadsvoorstel. Ik had het niet, ik heb het niet. Ik heb geen goed gevoel bij deze wethouder. Ik ga het niet mooier maken dan het is. Ik probeer het zo kort mogelijk te houden. Wellicht heb ik op termijn nog vragen.

Mevrouw BIJENHOF (VVD): Voorzitter! Ik heb er moeite mee dat dit op personen wordt betrokken. Laten we naar de inhoud kijken en het alsjeblieft een beetje zakelijk houden en ons niet op de persoon richten.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Mevrouw Bijenhof moet beseffen dat het niet om haar gaat, maar om mij en wat ik hier moet stemmen en dat ik hier vertel wat ik wil vertellen. Ze mag rustig uitdragen dat ze er moeite mee heeft. Ik zou bijna zeggen: ik kan het plaatje weer afdraaien, want dit zegt ze elke keer inhoudsloos. Dat heeft voor mij geen enkele toegevoegde waarde, maar het staat haar vrij.

De VOORZITTER: Mevrouw Pol, u wilt graag dat anderen zwijgen als u interrumpeert en nu krijgt u een interruptie. Die is aan mevrouw Bijenhof.

Mevrouw BIJENHOF (VVD): Voorzitter! Ik begin er zo langzamerhand een beetje moeite mee te krijgen dat mevrouw Pol meent dat ze alles mag zeggen en wij niet. Ik ga over mijn eigen woorden, zij gaat over haar woorden. Laten we het zakelijk bekijken. Mevrouw Pol mag moeite hebben met de inhoud, maar laten we het niet over personen hebben; dat is mijn mening.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! De opmerking van mevrouw Bijenhof staat genoteerd. Ik heb er geen enkele boodschap aan.

De VOORZITTER: Vervolgt u uw betoog.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Deze discussie hadden we kunnen vermijden, want we hadden kunnen verwachten dat die op deze manier zou gaan.

De VOORZITTER: Dan komt u in mijn vaarwater. Ik vind dat je het hoffelijk hoort op te vangen, als je elkaar interrumpeert en dat later niet moet diskwalificeren met: ik had wel gedacht dat iemand dit en dat zou zeggen. Dat zeg ik niet alleen tegen u, dat zeg ik tegen iedereen. Interrupties behoren ruimte te krijgen. Die krijgt u als u interrumpeert en die hoort een ander ook te krijgen. En die moeten niet als die interruptie voorbij is met een opmerking op hun plek worden gezet. Dat is niet fair naar degene die die interruptie heeft geplaatst. Dat moeten we elkaar niet aandoen.
Gaat u verder met uw betoog.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Ik zou nog weer kunnen reageren, maar laten we het er maar bij laten.
Mevrouw Ten Seldam heeft over het hele traject gezegd dat het niet de schoonheidsprijs verdient. Dat is een understatement, ik noem het een schande. Ik vind het een gênante vertoning. In elk geval voelt dit voor de fractie van Forum voor Rechts niet goed en met volle overtuiging zal ik tegen stemmen. Wellicht dat er ik in het verdere vervolg van deze discussie meer over zal zeggen. Maar de bagatellisering dat het enkel om wat huurkosten gaat, is bizar. Het gaat om immens veel geld waar Almelo deels boven staat, al dan niet in een stichting gestopt. Almelo neemt hier een immense verantwoordelijkheid op zich en voor mij is het ontoelaatbaar om dit de inwoners van Almelo aan te doen.

De VOORZITTER: Voor de goede orde, dit zeg ik ook tegen de andere sprekers, want ik hoor mensen zeggen: dan ben ik tegen. Maar dan bent u dus tegen het voorstel om geen wensen en bedenkingen mee te geven. Met andere woorden, u bent er dus voor om wel wensen en bedenkingen mee te geven. Daar gaat het vanavond om. Het gaat er niet om of je voor of tegen de NUO bent, maar of je wensen en bedenkingen hebt. Als de raad die heeft – er is een amendement ingediend door de CDA-fractie om de raad wel een wens c.q. bedenking te laten uitspreken – is dat waarover het gaat. Ik snap de redeneertrant, ik begrijp ook dat er bij een aantal leden van de raad weerstand is tegen de NUO, dat kan. Maar u moet zich beperken tot wat aan de orde is en dat is de vraag of u wensen of bedenkingen daartegen hebt. Die moet u dan formuleren. Om het even helder te stellen waar we het over hebben met elkaar.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Dan zal ik het als volgt formuleren. Ik vind het ontoelaatbaar dat we überhaupt in deze stichting ... Dat zijn de wensen en bedenkingen die ik uitspreek: ik wil deze stichting niet, ik wil er niet in participeren. Ik wil niet dat Almelo hierin participeert. Wellicht dat dit voldoende duidelijk is voor u.

De VOORZITTER: Dat is voor mij voldoende duidelijk, maar dat is vandaag niet aan de orde. Ik probeer het formeel te houden.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! U hebt het al gezegd, we hebben al uitgebreid gesproken over de oprichting van de NUO en daarin hebben we onze positie ingenomen. De situatie is veranderd in die zin dat Twenterand niet mede opricht. Het is duidelijk dat dit minder commitment betekent, maar het belangrijkste is dat Twenterand wel een dienstverleningsovereenkomst aangaat. Daarmee is dit voor ons in zekere zin een technische kwestie. In het politiek beraad is uitvoerig aan de orde gekomen dat de risico's beheersbaar zijn en waar er nog een gaatje zit in die risico's, wordt dit met een amendement gedicht.
Ik wil hierover nog twee dingen zeggen. De eerste is waarom dit ook een technische kwestie is.
Stel je voor dat Twenterand nu wel medeoprichter was van de NUO en stel je voor dat de

raad van Twenterand over vier jaar zegt: wij willen er uitstappen en sluiten geen DVO meer. Dat kan die gemeente dan net zo goed doen als nu. Of vindt deze raad dat we Twenterand dan moeten frustreren en in de tang houden, zoals we zelf, zoals wij Twents zien, in de tang worden gehouden? Ik denk dat iedere raad over zijn eigen beleid gaat. Wij gaan niet over het beleid van Twenterand. Het is jammer dat ze niet medeoprichter is, maar of we nu met een, twee, drie of vier gemeenten oprichten is in zekere zin een technisch verhaal.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik vind dit te kort door de bocht. De heer Teeuw onderschat de procedure waarmee we zijn doorgegaan. Als we gezamenlijk met een voorstel een gemeenschappelijke regeling oprichten, zoals de zes gemeenten hebben gedaan, worden daarvoor afspraken gemaakt. De heer Teeuw doet alsof we dankbaar moeten zijn, of ze wel of niet meedoen, maar wel met de DVO meedoen. Nee, de wethouder heeft hier in de raad gezegd dat als een gemeente haar verplichtingen niet nakomt met op zijn minst de eerste vijf jaar DVO, dit ook bij hen de nodige aansprakelijkheidsdiscussies zal oproepen. De heer Teeuw zegt nu dat we dankbaar moeten zijn, en respect moeten hebben voor de collega's van Twenterand.

Wij gaan niet over andere steden, maar andere steden gaan ook niet over ons. De huidige wethouder heeft ons continu, mede om de andere gemeenten bij elkaar te houden, gepusht, gepusht, gepusht, gepusht. Is de heer Teeuw het met mij eens dat het niet zo makkelijk was om tegen Twenterand of andere gemeenten te zeggen: oké, we hebben jarenlang samengewerkt en met afspraken een GR opgeheven, maar nu doen we niet mee met de DVO's. Dat zou toch consequenties voor hen moeten hebben? Ze doen dit niet zomaar.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik hoor wat de heer Çete zegt, maar hij stelt het iets anders voor dan het is. Hij heeft het over de gemeenschappelijke regeling. Daar wilden we juist van af, dus die is er niet meer. Het gaat nu om het oprichten van een stichting, een publiekrechtelijke stichting die taken uitvoert.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik raad de heer Teeuw aan het raadsbesluit uit 2020 terug te lezen. Daarin staat onder welke voorwaarden wij de GR opzeggen en wat de toezeggingen toen van de wethouder en het bestuur waren bij de voortzetting. Daarmee steun ik van harte de woorden van mevrouw Ten Seldam, maar dat zal ik in mijn eigen termijn doen. Ik adviseer de heer Teeuw om het raadsbesluit van toen te lezen. Het was niet zo makkelijk voor Twenterand om te zeggen dat ze helemaal niet meedoet, want wethouder Maathuis heeft gezegd dat er dan consequenties zouden moeten zijn, als ze niet mee was gegaan met de DVO. Dat heeft de wethouder hier in de raadzaal gezegd. Het oprichtingsverhaal is als spookhuis gebouwd, daar snapt niemand meer iets van. Ik absoluut niet. Dus de heer Teeuw gaat te kort door de bocht.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik snap wat de heer Çete bedoelt. We hebben misschien langs elkaar heen gepraat. Ik ben het met hem eens dat het proces niet de schoonheidsprijs verdient. Maar het punt dat ik heb gemaakt, is dat het commitment lager is als je niet deelneemt, maar dat dit in de praktijk niet veel uitmaakt. Het punt dat ik ook maak, is dat ik vind dat wij als gemeenten in Twente elkaar niet in de tang moeten houden.

Het tweede punt heeft te maken met wat in het raadsvoorstel staat onder 1.7. Daar staat dat het in zekere zin voordelen heeft, ik zeg dit in mijn eigen woorden, dat je alleen oprichter bent, omdat je dan meer aan de knoppen zit. Want in 1,7 wordt gesproken van een verlengstuk van de gemeente. Dat benadruk ik. In 1.9 wordt tegelijkertijd iets gezegd over de slagkracht op de markt en dat dit destijds de reden was om een stichting op te richten enzovoorts. Daarover heb ik vragen gesteld in het politiek beraad. Toen heeft de wethouder uitgelegd hoe dit moet worden geïnterpreteerd, namelijk dat wij ons beperken tot het gebied van Soweco. Ik benadruk dat we het daar zeer mee eens zijn, want het kan niet zo zijn dat wij van de NUO een soort commercieel bedrijf maken dat allerlei dienstverleningsovereenkomsten met anderen aangaat. Want als we dat doen, zien we het al gebeuren. Dan komt er een directeur enzovoorts. Dan hadden we moeten zeggen dat we dat wilden met de NV Soweco, die zijn eigen broek moest ophouden, maar waar uiteindelijk noch commerciële bedrijven noch gemeenten in wilden stappen. In die zin is de koers om nu te zeggen dat de NUO dicht tegen de gemeente aan moet zitten, als een verlengde van de gemeente, helemaal juist. Mocht er zich een gelegenheid voordoen dat er toch iemand in wil stappen, dan delegeren we dat niet naar het college, maar

komt het college maar terug naar de raad en kijken we er situationeel naar.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Beperken tot de oude Soweco-regio volg ik, maar we hebben hier een regionaal bedrijventerrein waar heel veel mensen uit Hengelo en Enschede werken. Stel dat wij straks al onze Wsw-mensen, participatiemensen en iedereen die via de NUO aan het werk moet, geplaatst hebben, er capaciteit is en de gemeenten Hengelo en Enschede nog een aantal Wsw'ers hebben en vragen of ze met de NUO een DVO kunnen sluiten, daarbij begeleiding meesturen en wij ze dan op het regionale bedrijventerrein plaatsen – dat is ons territorium – zou de heer Teeuw dat dan op voorhand willen afschieten? Moeten we daar nu niet over zeggen dat we er dan over moeten nadenken? We kunnen er al op vooruitlopen wat er dan moet gebeuren.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Wat de heer Stöteler schetst, is een andere vraag. Het gebeurt nu al dat bedrijven op het bedrijventerrein naar de werkvoorziening in Enschede gaan om mensen met busjes heen en weer te brengen. Daarvoor hoeven ze niet per se hun eigen sociale werkvoorziening op te heffen en een DVO met de NUO aan te gaan. Dat kunnen ze nu ook al. Je kunt er wat van vinden, maar het gaat hier om een partij die toetreedt tot de NUO. Daarvan zeggen wij: als iemand dat wil, als Enschede dat wil, prima, maar wat de ChristenUnie-fractie betreft, komt dit eerst langs de raad.

Onze conclusie is dat we geen reden hebben om ons standpunt te veranderen en we geen bedenkingen hebben en geen zienswijze inbrengen.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! U vraagt om wensen en bedenkingen. Die spreek ik hier graag uit.

De D66-fractie heeft hoofdpijn. Dit is met recht een hoofdpijndossier. Ondanks alle door de voorzitter net opgesomde gesprekken, vragen, informatiebijeenkomsten, besluiten, politieke beraden, interpellatiedebat, brieven en nog veel meer, blijven er alleen maar vraagtekens. Dat op zich is merkwaardig. Het zou toch eindelijk duidelijk moeten zijn? Ligt dit aan de informatie, of ligt dit aan ons? Wij vragen ons serieus af of dit dossier niet een maatje te groot is.

Waarom zijn er zo veel goede adviezen in de wind geslagen? Waarom is het oorspronkelijke tijdpad niet gehaald? Waarom loopt het zoals het nu loopt?

Het gaat om wensen en bedenkingen. Ik kan overal een vraagteken achter zetten. Heb ik de wethouder bijvoorbeeld vorige week horen zeggen dat er met de liquidatie van Soweco wordt begonnen als de NUO kan worden opgericht? Dat is me niet duidelijk. Of heb ik dat verkeerd verstaan? En waarom zei de wethouder afgelopen politiek beraad dat hij en de OR het al helemaal eens waren, terwijl de OR van Soweco nog een advies moest afgeven? De wethouder legt in bedoeld politiek beraad na een vraag uit dat een DVO een dienstverleningsovereenkomst is voor vijf jaar en dat na vier jaar wordt geëvalueerd. Prachtig. Maar dat is toch geen garantie? DVO's zijn niet hard en worden jaarlijks afhankelijk van middelen en kwaliteitskeuzes gevuld.

Het is toch ook zo dat Twenterand, ik noem het maar even, met een DVO op zak een andere afspraak kan maken met, laten we iets noemen, Larcom of zo? En heb ik tijdens het politiek beraad van vorige week goed begrepen dat de nodige materialen en machinerieën worden opgehangen aan DVO's? Allemaal bedenkingen. In een project dat nu eenmaal door moet, zijn deze DVO's verworden tot hardheidclausules.

De komende jaren heeft de SW toch een krimpscenario? Is dat overigens niet een redelijk eenvoudig uit te rekenen risico? En is het dan niet vreemd dat je een uitvoeringsstichting optuigt, maar geen mensen in dienst neemt? De mensen staan of komen op de loonlijst van gemeenten, SW'ers staan op de loonlijst van gemeenten; dan heb je toch geen stichting nodig? Hoorden wij vorige week zeggen dat we de niet-regelinggebonden medewerkers niet langer kunnen laten bungelen en dat we op moeten schieten met de NUO?

Het sociaal plan. Zijn er niet al mensen uit deze hoek weggelopen bij Soweco en is het wellicht zo dat die stichting nodig is om het sociaal plan te herbergen? Is de stichting mogelijk alleen nodig voor de afwenteling van verantwoordelijkheden en risico's? Dat zijn onze bedenkingen.

De fractie van D66 hoopt van harte dat alle vragen, ongerustheid, vage vermoedens en nog veel meer waar wij wakker van liggen, onterecht zijn en dat de mensen, de SW'ers of het

niet-regelinggebonden personeel goed, terechtkomen op de korte termijn en de komende jaren. We hebben heel veel garanties gehoord, maar daar zijn wij niet gerust op. Wij stonden erbij en keken ernaar.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijn wens is dat het beter gaat, mijn bedenking is dat ik daar nogal wat twijfels bij heb. Mijn wens is dat dat wat de wethouder beweert, klopt, mijn bedenking is dat ik daar nogal wat twijfels bij heb. Mijn wens is dat we de beste medewerkers weten te behouden, mijn bedenking is dat dat maar de vraag is. Mijn wens is dat dit echt een beleidsinhoudelijk afgewogen stuk is, mijn bedenking is dat ik vrees – sorry dat ik het zo zeg – dat dit een poging is tot een succesverhaal van het college is. Mijn wens is dat we hier inderdaad de mensen om wie het gaat voldoende werk weten te bieden als ze dat willen en niet alleen maar een werkplek zonder werk. Mijn bedenking is dat het maar de vraag is wat de mogelijke DVO's inhouden. En zo zou ik uren door kunnen gaan. Dat doe ik niet. Mevrouw Van Saane heeft een mooi verhaal gehouden. Daar zit veel in wat ik ook zou kunnen vertellen. Ik ben benieuwd naar de reactie.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik begin even met uw opmerking. Misschien kan de wethouder dit uitleggen. U hebt in het begin gezegd: als u ja zegt, is het ja en als u nee zegt, zegt u ook ja. Als dat het is, zal ik me – tenzij de wethouder mij overtuigt – van stemming onthouden. Want het kan niet zo zijn dat u mij als raadslid op de een of andere manier neerzet met als u ja zegt is het ja en als u nee zegt is het ja. Als dat zo is, zal ik me onthouden.

De VOORZITTER: Voor de duidelijkheid, als zaken aan de orde zijn, komt een raadslid tot een conclusie en dat leidt tot een meerderheid of minderheid. Als voorligt om een stichting op te richten, ligt dat voor. Maar dat ligt nu niet voor, want niet de raad, maar het college richt een stichting op. Op grond van de Gemeentewet behoort het college dan wensen en bedenkingen bij de raad op te halen. Dus niemand hoeft zich bezwaard te voelen. Ja is ja en nee is nee, is vanavond helemaal niet aan de orde. Wat aan de orde is, is of de raad als orgaan bedenkingen en wensen wil meegeven aan het college, nu het college de NUO aan het oprichten is. Daarvan is het raadsvoorstel om dat niet te doen en er is een amendement ingediend door mevrouw Ten Seldam namens haar en een aantal andere fracties om wel een wens/bedenking te formuleren die het college mee krijgt. Dat is aan de orde. Daarom heb ik bij mijn inleiding op dit agendapunt gezegd dat het principiële punt niet aan de orde is, hoezeer een aantal van ons dat aan de orde zou willen hebben.

Natuurlijk heb ik gezegd – u bent dat van mij gewend – dat ik iedereen een aantal omtrekkende bewegingen gun bij het beschouwen van wat er vanavond voorligt. Dat gun ik ook u, en alle anderen. Maar de raad spreekt vanavond niet over het wel of niet oprichten van de NUO. Dat is een nuance waarvan ik hoop dat u die doorziet; met uw ervaring ga ik daar van uit. Het is niet zo dat er vanavond een soort trucje gaande is van ja is nee en nee is ja of andersom. Dat is niet aan de orde. Dat wordt namelijk niet gevraagd. Ik hoop dat dit voor u voldoende is om uw betoog vorm te geven in de richting van het college, waar uiteraard de wethouder voor verantwoordelijk is.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Ik ben ook heel verward over deze gang van zaken. Wat als ik als raadslid wil meegeven dat ik niet wil dat het college deze stichting opricht? Wat als we als meerderheid dat zeggen? Feitelijk stuurt dit raadsvoorstel op: wij gaan oprichten en het enige wat je nog mag zeggen is ...Dit is de strekking die u net meegaf. Ik zal niet zeggen wat ik dacht, want dan ga ik heel nare dingen zeggen Feitelijk is dit raadsvoorstel heel vies geformuleerd: dit zeg ik in mijn eigen taal. U zegt eigenlijk: je stemt sowieso voor een stichting, het enige wat je nog mag doen is je bedenkingen... Nee, dat is nu ik het doorlees... Fijn dat u me daarop attendeerde, want u hebt mij wakker geschut.

De VOORZITTER: Ik moet u verwijzen naar wat ik net al heb gezegd. De raad gaat vanavond niet en zal op geen enkel moment beslissen over het oprichten van een stichting. Dat doet het college namelijk. Dat staat zo in de Gemeentewet. Het college vraagt in dat geval wensen en bedenkingen van de gemeenteraad. Als de raad zou zeggen dat hij helemaal niet wil dat het college een stichting opricht, is dat een heel andere kwestie. Dat betekent dat u vreemd

aan de agenda een motie zou moeten indienen die dat uitspreekt. Dat is een politiek feit. Maar puur gemeente-wettelijk en juridisch doet het college wat het college mag doen, namelijk een stichting oprichten. Het college mag stichtingen oprichten wat het wil en de raad kan daar wensen en bedenkingen op uitspreken. Dat is aan de orde.

Ik heb gezegd dat ik snap dat er bij een aantal leden van de raad weerstand bestaat tegen het construct dat gekozen is om de werkvoorziening in onder te brengen. Dat mag, maar dat is vanavond niet aan de orde. Dat is in eerdere instantie al aan de orde geweest. U wordt nergens in gerommeld, maar u hebt een andere vraag te beantwoorden. Als u of anderen zeggen dat de raad en niet de fractie Forum voor Rechts of een andere fracties, maar de raad een andere wens of bedenking meegeeft dan voorgesteld wordt, kunt u een amendement indienen. Als de meerderheid van de raad dat wil, is dat de opvatting van de raad. Dit is zoals wij altijd onze besluiten nemen.

Het voorstel is om geen wensen en bedenkingen in te dienen, er ligt een voorstel om dat wel te doen met een bepaalde toon en inhoud; dat is het amendement. Daar kunt u over spreken. En als u vindt dat de raad nog een andere zienswijze zou moeten indienen, dan dient u daartoe een voorstel in. Het gaat niet om de zienswijzen van fracties, maar van de raad. Ik denk dat dit niet heel ingewikkeld is, maar precies hoe over het algemeen onze besluitvorming plaatsvindt. Ik geef het woord aan de heer Gerritsen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! U ondermijnt mijn periode.

De VOORZITTER: Nee, er zijn verduidelijkingen op de orde gevraagd en die geef ik nu. De heer Gerritsen wil er nog een nader gesprek over.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Ik snap uw gedachte goed: zo moet het lopen en zo moet het gaan. Maar goed, wat we hier proeven is dat het college tijdens het debat, de discussie van vanavond, een afweging kan maken als we hier wensen en bedenkingen indienen op basis van het raadsvoorstel dat voorligt: Ja jongens, we zien zo veel wensen en bedenkingen, is het wel verstandig om een stichting op te richten? Dat kan een keuze zijn. Ik geef u mee, op de signalen die uit de raad komen, dat u nog wel alle kanten op zou mogen gaan. Het kan niet zo zijn dat wensen en bedenkingen van de raad gewoon door het college naast zich neer worden gelegd en het lekker door gaat met het inrichten van de NUO. De signalen uit de raad moeten zo opgevat worden...

De VOORZITTER: Ik neem toch niet aan dat ik u allemaal lesjes in politiek moet geven. Ons werk vindt plaats in een juridisch kader, dat heb ik u net toegelicht, en in een politiek kader. U kunt het juridische handelen van het college te allen tijde politiek wegen, die ruimte is er te allen tijde. Maar in het kader van het construct dat door de lijn van de besluitvorming is gegaan, niet unaniem, heeft het college nu het voornemen een NUO op te richten en vraagt daarover op grond van de Gemeentewet de wensen en bedenkingen – niet van de fracties, natuurlijk worden die in de beschouwingen van het college meegenomen – maar van de raad als bestuursorgaan.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Mag ik verzoeken terug te gaan naar de praktijk en het debat te vervolgen en, hoe aantrekkelijk u het ook doceert, het college voor een ander moment te bewaren. Laten we met de inhoud verdergaan.

De VOORZITTER: Die terechtwijzing vind ik niet helemaal terecht in de richting van de voorzitter. Uw non-verbale gedrag is ook niet helemaal terecht. Wat voorligt, leidt blijkbaar tot onduidelijkheid bij raadsleden. Ik schets u duidelijk waar we het met elkaar over hebben. Ik heb aangegeven dat ik ruimte bied om wat breed te zijn in de beschouwingen, maar wat voorligt is niet wat sommigen denken dat voorligt. Dat heb ik te kennen gegeven. U hebt op één ding zeker gelijk, en dat geef ik u. De heer Çete is nu aan het woord en moet het woord voeren op wat voorligt en met het college het debat aangaan over wat gevraagd wordt, namelijk wensen en bedenkingen. Het college geeft daar een reactie op.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik denk dat de kans groot is dat ik na de eerste

termijn van de wethouder een schorsing aanvraag om met een paar collega's te overleggen wat we gaan doen en hoe we dat gaan doen. Want nogmaals, ik snap u wel, het college gaat sowieso een stichting oprichten en wij kunnen alleen maar bedenkingen en wensen inbrengen. Dat kan, maar politiek is het voor mij niet zo simpel. Ik kan overwegen om me te onthouden of andere stappen te zetten. Dan zal ik het politiek spelen.

Maar op de inhoud, ik sluit me volledig aan bij de woorden van mevrouw Ten Seldam en mevrouw Van Saane. Ik weet dat ik heel ijdel en arrogant kan zijn. Ik heb veel dossiers meegemaakt die belangrijk waren voor onze stad, die miljoenen kostten en die duizenden mensen raakten, maar zoals ik hierin ben verzopen, ben ik nergens verzopen. Het is echt tot op de dag vandaag...

Ik dank de wethouder, want twee van zijn ambtenaren hebben vandaag nog geprobeerd mij zaken te verduidelijken. Elk verduidelijkend antwoord heeft mij gesterkt in mijn overtuiging, hoe gelijk ik het heb met mijn stelling dat dit echt oude schoenen weggooien is, voordat je nieuw schoenen hebt. Er zijn nog zo veel onduidelijkheden.

Ik zal het proberen. Door de bomen zag ik echt het bos niet meer. € 75.000 is het totale bedrag dat drie gemeenten inbrengen, omdat zij de stichting niet hebben opgericht. Ik heb het interpellatiedebat teruggekeken en de beantwoording door de wethouder gezien. Het liep zo door elkaar heen. € 5 miljoen is het bedrag dat wordt opgeleverd. Nu begrijp ik dat dat bedrag € 5,3 miljoen is en dat dit de begroting is. € 1,37 miljoen is het bedrag waarvan wij € 800.000 neerleggen en de resterende gemeenten € 570.000. Dat heb ik vandaag pas begrepen. Die € 5,3 miljoen in de NUO betekent eigenlijk dat wij het personeel dat wij in dienst hebben detacheren naar de NUO. Dat heb ik ook pas vandaag begrepen. Een van belangrijkste punten die ik vandaag heb begrepen is het volgende. De wethouder doet heel makkelijk en zegt dat er zo veel aanbod is dat we er wel komen en we die mensen wel aan het werk zetten.

De heer Teeuw zei in zijn betoog dat er veel concurrenten in de regio zijn, dat bedrijven misschien ook die kant opzoeken. Er komen duizenden arbeidsplaatsen bij, maar het lukt de wethouder niet om het aantal bijstandsuitkeringen te laten dalen. Dat er een groot aanbod is in Almelo en de omgeving, betekent nog niet dat wij de mensen aan het werk krijgen. Uiteindelijk heb ik vandaag een antwoord gekregen en ik ben er trots op dat ik het antwoord heb gekregen. Als de NUO haar verplichtingen niet na kan komen, kunnen de deelnemende gemeenten de NUO verantwoordelijk stellen. Daar ben ik blij mee. Eindelijk heb ik een antwoord.

De vraag is: stel dat ze ons aansprakelijk stellen, wij zijn de oprichtende gemeente, hebben ze dan wettelijk gezien, juridisch gezien helemaal gelijk? We zetten het van ons af, het is niet van ons, wettelijk gezien is het een aparte entiteit, maar de bestuurders stellen wij aan. Stel dat de bestuurder van de stichting, onze ambtenaren, iets doet waarvan de andere gemeenten denken: ho, ho, hiermee bevoordeelt u de gemeente Almelo. Stel dat ze daarover de juridische strijd aangaan, dan zijn we al eeuwen verder, dan zijn we al jaren verder. Dan hebben we iets kapot gemaakt, voordat we het hebben gerealiseerd.

Voorzitter! Is dit te veel? Doe ik te moeilijk? Moet ik, zoals de VVD-fractie, tweeënhalf jaar stil zijn, niks zeggen en alleen collega's aanspreken op het moment dat zij de wethouder hiervoor verantwoordelijk houdt? Ja, wie moet ik anders verantwoordelijk houden. Dat de VVD-fractie hem vertrouwt, hebben we gezien. De enige bijdrage van de VVD-fractie in de afgelopen jaren is: vertrouw hem nou maar, waarom zit u zo vaak denigrerend over hem te praten? Het gaat mij om de doelgroep. Het gaat mij om die mensen, het gaat mij om die miljoenen risico's die wij lopen. Ik begin het debat met wensen of geen wensen, de stichting gaat toch door, wat je er ook van vindt. Voorzitter! Ik heb mezelf beloofd om niet emotioneel te worden, maar dat lukt me helaas niet.

We gaan de NUO inzetten bij de Plesmanweg, was een van de reacties van de wethouder in een van al die bijeenkomsten die we hiervoor hebben gehad. We gaan de NUO oprichten, we gaan huren van Soweco NV, maar toch willen we dat gebouw ook verkopen, want dat is de onderbouwing van de liquiditeit. Als we het gebouw gaan verkopen, moet de NUO een ander gebouw huren. Toen ik het vandaag snapte, dacht ik: het wordt alleen maar moeilijker. U zegt nu dat we alleen onze wensen en bedenkingen mogen noemen en meer niet. Dat is en blijft voor mij enorm moeilijk, want dit kan binnen een jaar kapotgaan. Ik zit hier niet om alleen maar te bekritiseren. Als ik het niet snap, kan ik mijn achterban er toch niet van overtuigen wat het is? Kan ik toch geen rechtmatig besluit nemen, kan ik toch geen rechtswaardige wensen en bedenkingen geven?

Wat was mijn opmerking de afgelopen maanden? Hou toch een beetje op alsjeblieft. Zoals mevrouw Ten Seldam ook zei, wat een druk hebt u op ons gezet. Wat hebt u ons onder druk gezet. U had mij een paar maanden extra tijd moeten gunnen. Dan had ik er misschien met een geruster hart ingegaan. Maar u maakt het mij als volksvertegenwoordiger onmogelijk. U gunt mij de tijd niet om het te zien, om het te begrijpen. Ja, er is een krimp, ja we moeten dit wettelijke gezien, er is geen nieuwe instroom. Over hoeveel mensen gaat het? Wat als er straks nog honderden mensen zijn? Twee jaar, drie jaar, vijf jaar, tien jaar, twintig jaar. We moeten zorgdragen voor elke mens die overblijft. Op het moment dat de wethouder zegt dat hij hier over acht jaar echt niet meer zit, zitten we op hete kolen als stad en toekomstig stadsbestuur, maar vooral de doelgroep. Dat is waar ik het voor doe.

Natuurlijk, ik probeer er alles bij te halen, dat is ook politiek. Ik probeer alles op alles te zetten om duidelijk te maken waar het mij om gaat. Echt waar, een van mijn collega's zei: ik ben het zo zat dat jij de afgelopen tijd continu met een motie van wantrouwen in je zak zit, je dreigt er elke periode mee, maar je gebruikt die niet, je begint een Gijs Stork van de vorige periode te worden. Ik neem het mezelf nu kwalijk dat ik dit nooit eerder heb gedaan.

Voorzitter! Voordat ik dit debat helemaal uit zijn verband ruk, kan ik misschien rusten voor de tweede termijn. Maar bij de P-nota volgende week zal ik een heel groot en heel belangrijk deel van mijn verhaal houden over de bestuurscultuur die wij de afgelopen jaren hebben gecreëerd en hoe het in mijn ogen zit. Op het moment dat wij als bestuur en de bestuurscultuur elke dag harder worden en wij een stad willen blijven en door willen besturen, hou ik mijn hart vast voor perioden waarin men met 23 personen twee fracties en vijf mensen de stad bestuurt. Het wordt nu erger dan wat het ooit was. Hiermee hou ik op, anders ga ik te hard door de emoties

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Voorzitter! Er is al een heleboel gezegd. We zijn mede-indiener van het amendement dat mevrouw Ten Seldam heeft ingediend. Het amendement van de vorige keer dat we hier een besluit moesten nemen is verwerkt in het oprichtingsstatuut, dus dat is mooi.

De PvdA-fractie wil graag vooruitkijken. Nadat we vanavond een besluit hebben genomen, kan de NUO van start. Het enige waarover wij als fractie nog steeds twijfels hebben, is de ambitie van de NUO een echt ontwikkelbedrijf te maken voor de brede doelgroep uit de Participatiewet. De PvdA-fractie is van mening dat de NUO onder de regie van de gemeente Almelo zeer geschikt is om in te zetten als ontwikkelbedrijf voor de brede doelgroep. En omdat het college naar onze mening te weinig ambitie heeft en dit nog niet heeft vertaald in concrete uitvoeringsplannen, zullen wij bij de perspectiefnota volgende week hierop een amendement indienen.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik begin bij een tijdje terug, bij de start. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw en de Participatiewet. Die Wsw is een aflopende situatie. We hadden dat belegd bij Soweco. Met dat beleggen bij Soweco hadden we daarover nauwelijks zeggenschap, terwijl dit wel over onze mensen gaat, over Almeloërs. Er is een heel besluitvormingstraject geweest en nee dat heeft niet allemaal even gestructureerd gelopen en ja er waren allemaal onvoorziene dingen die ertussendoor kwamen en nieuw licht op oude zaken wierpen, maar wij zijn nu aangekomen bij de oprichting van de stichting. We hadden gedacht dat Twenterand mee zou doen in de oprichting van die stichting, maar zij heeft dat niet gedaan. Dat is slechts een formaliteit, al zou je ook, wat de heer Teeuw net zei, in materiële zin kunnen zeggen dat dit getuigt van minder commitment.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik snap het betoog van de heer Stöteler. Het is klaar, Soweco is foetsie, de GR bestaat niet meer en wij hebben NUO eigenlijk al. Hij zegt dat we vooruit moeten kijken en niet terugkijken. Maar er is ook een rijksoverheid. Bij de rijksoverheid, in de Tweede Kamer zitten heel veel politieke partijen, waaronder die van de heer Stöteler, die nu al zeggen dat we helemaal terug moeten naar het oude systeem. Het kan zo zijn dat zijn partij straks een motie indient in de Tweede Kamer waarin de regering wordt opgedragen helemaal terug te gaan naar het oude systeem. Wat dan?

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Terug naar het oude systeem, is in juridische zin.

Dat betekent niet dat wij terug moeten naar Soweco, wat Den Haag betreft. We hebben dit in verschillende debatten in de afgelopen periode aan de orde laten komen. In verschillende debatten is aan het college gevraagd of het met veranderende situaties met de NUO om zou kunnen gaan. Telkenmale is het antwoord daarop geweest: ja, wij zijn flexibel, wij kunnen daarin sturen en dat gaat goed komen. Op die toezegging moeten wij varen, zeg ik tegen de heer Çete. Als dit niet gebeurt, is dit college daarvoor verantwoordelijk.

De heer ÇETE (Lijst Çete): De heer Teunis doet het de afgelopen periode zo mooi. Hij zegt, wat de wethouder ook doet, dat hij principieel tegen is. Ik snap de zakelijke kant van de heer Stöteler, maar hij is raadslid namens de PVV. We weten hoe de landelijke en plaatselijke lijn is. Wat vindt hij als volksvertegenwoordiger emotioneel hiervan? Zakelijk snap ik het wel, dat we nu met NUO verder moeten, snap ik ook wel. Maar hoe ziet hij het als een PVV'er emotioneel? Wat is principieel nog van belang voor de zorg voor beschutte mensen? Heeft hij nog principes als PVV'er?

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Laat ik beginnen met te zeggen dat er geen topdown-structuur is binnen de PVV. Er worden dus geen decreten in Den Haag afgegeven.

De VOORZITTER: Mijnheer Çete, dat moet u niet doen. U deed het wel en u deed dit met een zekere opzet. Ik vind het geen pas geven om zoiets te doen, zeker niet in de raadzaal van de gemeente Almelo. U zou zich moeten schamen voor wat u nu doet. Er zijn geen woorden voor om dit te vergoelijken. Ik vind het geen pas geven om water uit te spuwen, omdat u toevallig iets hoort waar u denkt een grapje over te kunnen maken door water over de grond te spuwen. Dergelijk demonstratief gedraag tolereer ik niet in de raadzaal. U kunt op een fatsoenlijke manier het debat voortzetten, of de zaal verlaten. Dit is voor mij onacceptabel.

De heer ÇETE (Lijst Çete): O ja, voorzitter! Dit is weer typisch de toon die u hebt op het moment dat u iets niet aanstaat. U probeert dan keihard op te spelen. Als u mij van alles en nog wat verwijt, verwijt ik u ook ...

De VOORZITTER: Ik verwijt u niet ...

De heer ÇETE (Lijst Çete): U verwijt mij iets en ik zeg dat het per ongeluk was.

De VOORZITTER: Mijnheer Çete, ik verwijt u niet van alles en nog wat. Ik verwijt u dat u een show opvoert door water uit te spugen over de vloer van de raadzaal. Dat doet u in reactie op wat de heer Stöteler zegt en daar is geen goed woord voor, van mij niet en ik neem direct aan van uw collega's ook niet. U kunt op een gewone manier het debat vervolgen, luisteren naar wat er tegen u wordt gezegd en daarop fatsoenlijk reageren. Als u dat niet wilt, is daar de uitgang van de raadzaal.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik bepaal zelf wat ik ermee doe. Er zijn genoeg wetten en regelgeving die ons de macht geven over wat een technisch voorzitter van de raad tegen de raad wel of niet ...

De VOORZITTER: Mijnheer Çete, u hebt een grens overschreden. Ik ontneem u het woord op dit punt. Het woord is aan de heer Stöteler, die zijn betoog vervolgt.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik zal in de tweede termijn reageren.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Binnen de PVV is er geen topdown-structuur en zijn er geen decreten vanuit Den Haag. Wij maken hier onze afweging in het belang van Almelo en wij vinden dit in het belang van Almelo. Wij vinden dit in het belang van de mensen die ons gekozen hebben, omdat we met Soweco nauwelijks zeggenschap hadden over hoe er met onze mensen werd omgegaan, zoals ik zojuist zei. Nu, met de oprichting van deze stichting ... Ik zei net dat het in formele zin weinig uitmaakt dat Twenterand niet meedoet, maar in materiële zin maakt dit wel uit, omdat alleen nog maar ons college verantwoordelijk is voor onze mensen.

Wij hoeven alleen nog maar ons college aan te spreken op dingen die goed gaan en op dingen die niet goed gaan binnen de NUO.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Voorzitter! De heer Stöteler zegt dat het college nu verantwoordelijk is voor de uitvoering straks, ook van de Participatiewet, en daar regie op kan voeren. We zien in Almelo dat er nog heel veel mensen niet aan het werk zijn en heel moeilijk werk kunnen vinden. Volgende week is de behandeling van de Perspectiefnota. De PvdA-fractie is van plan daar een amendement in te dienen waarin het college wordt opgeroepen echt de regie te voeren over al die mensen die nu langs de kant staan, om die te begeleiden naar werk en daarin ambitie te tonen. Zou de heer Stöteler daarin mee willen gaan?

De heer STÖTELER (PVV): In die denkrichting wil ik zeker meegaan. Ik weet niet of een amendement het juiste instrument is of een motie. Maar laten we daarover praten. We willen er absoluut over meedenken.

Voorzitter! Ik zei net dat het college van Almelo nu alleen verantwoordelijk is en dat we met de benoeming van de bestuurders door alleen het college van Almelo, dus rechtstreeks, sturing hebben. Wij kunnen dit college aanspreken op dingen die niet goed gaan.

Met de heer Hümmels hopen wij ook dat het beter gaat. Dat is ook onze wens.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijn interruptie gaat over wat de heer Stöteler hiervoor heeft gezegd. Het is volgens hem heel duidelijk dat we nu meer invloed hebben. Maar ik ben benieuwd of hij mij kan vertellen hoeveel invloed we hadden en hoeveel meer dat nu is, en of we nog steeds net zo veel mensen daarmee kunnen helpen.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Met een gemeenschappelijke regeling heb je de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op het gevoerde beleid, begrotingen en jaarrekeningen. Nu hebben we rechtstreeks invloed en is alleen het college van Almelo verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw en de Participatiewet voor onze inwoners. Dat lijkt mij evident.

Tot zo ver heeft mijn collega Tijhof ook al duidelijk gemaakt hoe wij in de wedstrijd zitten. We hebben nog een aantal punten over de oprichtingsakte. Dat waren formaliteiten. We hebben op een aantal dingen toezeggingen gekregen. Net had ik kort een interruptiedebatje met de heer Teeuw. Die vraag zit ook in mijn spreektijd. Waarom zouden we op voorhand uitsluiten dat we een DVO met andere gemeenten sluiten? Dat zou je niet op voorhand moeten uitsluiten, maar ik wil wel meegaan met wat de heer Teeuw zei. Laten we het niet op voorhand uitsluiten, maar college, kom bij ons op het moment dat die mogelijkheid zich voordoet, zodat we dat dan kunnen bespreken. Die toezegging vraag ik van het college.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Op de statuten is de vorige keer een amendement ingediend om dit scherp te krijgen als het om de commerciële activiteiten gaat. Die mogen alleen maar als ze in het belang zijn van de doelgroep en niet een doel op zich vormen. Is dat wat de heer Stöteler en feitelijk ook de heer Teeuw zeggen? De heer Teeuw knikt inmiddels instemmend. Ik ben benieuwd naar de reactie van de heer Stöteler. Dan waren we het daarover al eens met het aannemen van het amendement.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Wij waren nooit voor ongebreidelde commerciële capaciteiten. We waren juist wel voor die inperking. Maar het kan zijn dat zich binnen die commerciële activiteiten mogelijkheden voordoen om ook andere gemeenten te laten aansluiten middels een kleinere of grotere DVO, noem maar op, omdat we hier mogelijk de capaciteit hebben. In het interruptiedebatje kwam naar voren dat andere gemeenten al in ons vaarwater kunnen gaan zitten. Maar ik zou niet willen dat een sociale werkplaats uit Enschede hier schoonmaakdiensten gaat uitvoeren. Daar hebben we de NUO voor. Ik zou dat beter willen uitkaderen, ook binnen de regio.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Mevrouw Ten Seldam bedoelt met die commerciële uitbreiding dat die puur gericht is op de doelgroep. Mochten we dan een aanvraag krijgen van een andere gemeente, laat ik zo maar even zeggen, dat moet het college

dat aan ons voorleggen voordat er een besluit wordt genomen. Het moet natuurlijk geen organisatie worden die compleet uit elkaar groeit. Ik begrijp dat de heer Stöteler dat niet wil.

De heer STÖTELER (PVV): Dat is precies wat ik net gezegd heb. Laat ik aansluiten bij wat de heer Teeuw zei: op het moment dat die mogelijkheid zich voordoet, kom dan terug bij de raad. Ik ga er ook van uit, los hiervan, dat de stichting sowieso geen rare overeenkomsten met allerlei anderen kan aangaan zonder toestemming van dit college en zonder dat wij daarvan op de hoogte worden gesteld. Ik ga ervan uit dat wij door dit college, want dit college is daarvoor verantwoordelijk, op de hoogte worden gehouden van ontwikkelingen, uitbreidingen en dat soort zaken van de NUO.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De statuten hebben we in de vorige vergadering uitgebreid besproken. Daarin staat het een en ander uitvoerig beschreven, ook welke de bevoegdheden zijn van het nieuwe stichtingsbestuur en welke niet. Dat hebben we de vorige keer afgezekerd, om het zo te zeggen, met de statuten. Die bieden ruimte aan de stichting om een DVO aan te gaan met een andere gemeente als die dat wil. We moeten niet het beeld schetsen alsof er zo en passant tien, twaalf of veertien gemeenten staan te popelen. Ik wou dat het waar was, want dan hadden we een uitvoeringsorganisatie die top of the bill is. Niets is erger dan het lijden dat u vreest, zou ik zeggen. Laten we het eerst goed regelen voor de vier gemeenten. Als er anderen bij willen aanhaken, voeren we dan het overleg en wordt vervolgens door het stichtingsbestuur de overeenkomst aangegaan en niet door de gemeenteraad.

De heer ÇETE (Lijst Çete): De burgemeester heeft net gezegd dat het college erover gaat. De heer Stöteler geeft zijn bevindingen, de heer Gerritsen en mevrouw Ten Seldam doen dat ook, allemaal om andere redenen. Stel dat het college als enige verantwoordelijke voor het bestuur zegt dat het een nieuwe DVO aangaat als het hem aanstaat. Het college heeft dan geen verplichting om naar de raad terug te gaan om een nieuwe DVO aan te gaan met wie dan ook. Ik ben het eens met mevrouw Ten Seldam: waren er maar tien of twaalf gemeenten die vertrouwen in ons hebben. Dan waren de risico's misschien veel minder. Is de heer Stöteler het met mij eens dat het college helemaal niet naar de raad hoeft te doen?

De heer STÖTELER (PVV): Het college hoeft dat misschien formeel niet te doen, alleen, de conceptstatuten sluiten in artikel 3.1 sub c DVO's met andere gemeenten uit. Het college zal wel van heel goede huize moeten komen – dit is niet helemaal het juiste woord – maar moet het wel heel groot in de bol hebben wil het de statuten gaan wijzigen zonder daarvan de gemeenteraad op de hoogte te stellen, of op zijn minst te horen. De vraag die ik net aan het college stelde om toe te zeggen dat het naar de raad komt als die mogelijkheid zich voordoet, is in principe the next best thing.

Ik heb nog een slotopmerking over het amendement. Dat is heel logisch. Ik had gedacht dat dit met die DVO's een vanzelfsprekendheid zou zijn. Dat was het kennelijk niet en is het nu wel. Dat amendement kan gewoon door.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Voorzitter! Bedenkingen, ik weet niet of ik zo creatief ben als mijn collega's, ik zal mijn best doen. Wij hadden graag gezien dat we als raad adviezen van de vakbond of andere adviesorganen tot ons hadden genomen. We hadden ook graag gezien dat het proces om een maatschappelijk onafhankelijke positie te ontwikkelen was doorgezet. Maar dat is allemaal helaas niet gebeurd. Dus is de gemeente Almelo de enige oprichter van de NUO; dat stelt teleur. Als de gemeente medeoprichter is, geeft dat een sterk signaal af. Als de gemeente zich verbindt in de rol van medeoprichter, geeft dat vertrouwen. Je pakt je verantwoordelijkheid in het proces, en dat is nu niet geval.

De gemeenten kunnen ondanks een DVO naar andere partijen kijken om hun diensten af te nemen, en na vier jaar kunnen ze definitief de boel opzeggen. Daarin zitten nogal wat risico's.

Het proces is anders gelopen dan de wethouder had voorgesteld. De beleving die ons als raad werd meegegeven door het college is niet waargemaakt. Ondanks dat onze fractie er een andere kijk op heeft, hopen wij dat dit een succes gaat worden. Uiteindelijk gaat het om de doelgroep. Dus wij wensen het college veel succes. Daar laat ik het bij.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Zoals u de discussie begon met te melden wat er allemaal overlegd is, welke bijeenkomsten er zijn geweest en hoeveel uren wij hier met elkaar hebben gepraat, is vrij uniek in Almelo. Ik denk dat we daardoor goed geïnformeerd zijn, stapje voor stapje. De positie van het personeel is langzamerhand heel duidelijk geworden en de rust kan daar weerkeren. Iedereen weet waar hij aan toe is. Nu kan in alle rust verder worden gegaan met de oprichting van die NUO. Dat willen we als positief inbreng melden.

Ik word een beetje moe van al die negatieve berichten. Als dit zou gebeuren zou dat kunnen gebeuren. Dit zijn allemaal veronderstellingen, puur negatief. Ik denk dat we juist positief moeten zijn. Almelo krijgt meer invloed op het geheel en dat kan alleen maar goed zijn. Wij kunnen er ons als raad, denk ik, beter mee bemoeien, maar ik hoor graag het commentaar van de wethouder. Dat is ook positief. We hebben geen bedenkingen, behalve het amendement waarvan we mede-indiener zijn. Dat is de enige bedenking die we hebben. Als de raad daarvoor stemt, zijn wij tevreden.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Ik ben een beetje verbaasd. De heer Stork vindt het kennelijk bijzonder dat wij kritiek uitoefenen bij een beslissing over miljoenen, miljoenen en over de zwaksten in onze samenleving en de risico's, en dat wij vraagtekens hebben. Hoe kan het dat een raadslid met een ervaring als de heer Stork, de nestor – ik neem aan dat dit inhoudt dat hij een bepaalde ervaring heeft, ik heb nooit de definitie van nestor bekeken – het zo vreemd vindt. Kan hij mij dit uitleggen? Is het niet onze taak als raadsleden zorgvuldig, kritisch vragen te stellen? Beschouwt de heer Stork dat niet als zijn taak?

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Natuurlijk is dat onze taak, maar we hebben alle kansen gehad. We hebben ik weet niet hoeveel bijeenkomsten gehad. Mevrouw Pol heeft alle kansen gehad om te zeggen wat ze wil zeggen, te veranderen wat ze wil veranderen, maar ze heeft geen amendementen ingediend. Daar heeft ze de kans voor gehad. Dat kan ze alsnog doen, alleen, ze doet het niet. Ze heeft alleen een negatieve houding en commentaar en verder is er niets positiefs in te vinden. Terwijl het college ons alle kans geeft om onze mening hierover te geven. Dat is redelijk uniek, want dat is in het verleden wel eens heel anders geweest. Ze kan wel gaan lachen, maar ze begrijpt volgens mij helemaal niet hoe het werkt.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Moet ik de nestor van de raad uitleggen dat de raad het hoogste orgaan is in een stad? Voorzitter! Moet ik deze nestor uit gaan leggen dat het college ons niet de kans geeft tot iets, maar dat wij bepalen wat er in deze stad gebeurt? Wat deze nestor hier zegt ... Ik merk hoe geschokt ik ben dat een man met deze ervaring... Ik had me zo voorgenomen om rustig te blijven en ik zal weer rustig worden, dat hoeft u niet voor mij te doen. Ik laat mij door deze onzin echt niet verder opjagen. Ik vind dit ...

De VOORZITTER: Nee, nee, ik ga u onderbreken. Ik blijf als scheidsrechter herhalen dat het niet netjes is om elkaars bijdragen als onzin af te doen. Dat is niet zoals we met elkaar moeten omgaan. We moeten op een fatsoenlijke manier met elkaar praten, naar elkaar spreken, maar ook naar elkaar luisteren. Iedereen heeft recht op zijn eigen beleving en waardering van wat voorligt. U vindt dat u dat moet krijgen, maar u moet dat ook een ander gunnen. Dus het niet netjes om als raadsleden van deze gemeente elkaars bijdragen als onzin af te doen. U hebt allemaal een gelijkelijk mandaat. U kunt het niet eens zijn met elkaar, maar het stopt op dat punt. U kunt niet zeggen: ik ben het niet met u eens en ik ga nog een stap verder, want wat u zegt is onzin.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Als u het dan heeft over beleving, perceptie, meningen en visies; dit draagt de nestor van deze raad uit. Dit is wat hij aan de inwoners van Almelo meegeeft. Gun mij dan als raadslid op zijn minst om aan deze inwoners te vertellen dat wat dit raadslid uitkraamt, onzin is. Dat is mijn visie, mijn beleving en zelfs een feit.

De VOORZITTER: Mevrouw Pol, u hebt uw termijn gehad om uw standpunt te berde te

brengen, uw opvatting, en het is nu de termijn van de heer Stork om het zijne te brengen. Het is niet respectvol naar elkaar toe om dat op deze manier te diskwalificeren. Andersom hebben we ook meegemaakt dat u er zeer ontstemd op kunt reageren als het u treft. U moet dat ook een ander niet aandoen. Dat is zoals we met elkaar het gesprek voeren.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben even mijn punt kwijt. Sowieso heeft de heer Stork het over positief zijn en dat wij zo negatief zijn. Maar dit is een groot onderwerp. We hebben inderdaad de kans gehad om te zeggen wat we wilden zeggen.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Laat ik dit even onderbreken. Het gaat er mij niet om of u positief of negatief bent, alleen, u moet meehelpen aan oplossingen en niet alleen maar, zoals de heer Çete, zeggen wat hij niet wil en niet zeggen wat hij wel wil. Dat is niet duidelijk. Ik denk dat het college, met name de wethouder, ons alle kansen heeft gegeven om onze mening en inbreng te geven. Dat noem ik positief.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Oké, dank. Voorzitter! Ik heb mijn punt nog niet gevonden.

De VOORZITTER: Ik denk dat we nog wel even bij elkaar zijn. U hebt nog alle tijd om dat te recapituleren.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Het is echt prachtig dat ik op een dag door meerdere collega's word aangesproken dat ik Gijs Stork begin te worden, terwijl Gijs Stork mij als meest negatieve raadslid neerzet.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Ik stel het niet op prijs dat de heer Çete mijn naam hier noemt. Dat vind ik niet nodig.

De heer ÇETE (Lijst Çete): U gebruikt mijn naam ook. Hoe moet ik u anders aanspreken als collega-raadslid?

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Ik gebruik uw naam, omdat u net iets beweerde.

De VOORZITTER: U dient zich tot de voorzitter te richten. Mijnheer Stork, u hebt niet het woord. U wordt geïnterrumpeerd en daarna mag u riposteren.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik heb net in mijn eerste termijn aangekondigd dat ik hoogstwaarschijnlijk na de eerste termijn met een paar collega's een schorsing zal aanvragen. We zullen de heer Stork op zijn wenken bedienen door een amendement en een motie in te dienen. Die ziet hij dan straks wel. Dit als antwoord op zijn vraag waarom ik geen amendement of motie indien. Als hij dat zo graag wil, krijgt hij die straks.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Ik zie dat met belangstelling tegemoet. Ik heb op dit moment verder geen commentaar.

De heer TEUNIS (SP): Voorzitter! Laat ik positief beginnen. Wij steunen het amendement van de CDA-fractie. Ik had begrepen dat het in principe de bedoeling was om wat erin staat op deze manier te doen en dat de toezegging van het college er al is en de geest daarmee de letter wordt; dat is prima.

Over hoe vaak we al hierover met elkaar hebben gesproken en dat het bijzonder is dat dit voorstel voorligt, en dat het college dit niet had hoeven doen, het volgende. De enige reden waarom dit voorligt en wij onverhoopt weer elkaar de tent uit mogen vechten, is dat Twenterand achteraf niet heeft besloten mee op te richten. Een mooi podium voor ons allen om ons ongenoegen hierover te uiten.

Maar om het zuiver te houden, moeten we ons bij de behandeling richten op de aanpassing in het voorstel, omdat de verdediging is dat het niet wezenlijk is veranderd. Het liefst zou ik dat graag doen, maar waar andere sprekers voor mij dit ook hebben gedaan, zal ik

van deze gelegenheid gebruik maken om dit besluit iets breder te beschouwen en terug te gaan in de tijd.

Was dit ons idee? Nee.

Waren wij hier blij mee? Nee.

Zijn wij blij met de manier waarop dit proces is verlopen? Hell nee.

Dat dit proces geen schoonheidsprijs verdient, zoals ik net hoorde, is het understatement van het jaar. Maar kunnen wij terug? Nee.

Wij waren in juni 2020 met de GroenLinks-fractie de enige fracties die destijds tegen de liquidatie van GR Soweco heeft gestemd. Eigenlijk viel het zwaard al eerder, toen werd besloten dat Soweco zich niet langer mocht oprichten als een zelfstandige maatschappelijke organisatie, omdat geen enkele andere gemeenten aandeelhouder wilde worden van die zelfstandige maatschappelijke organisatie. Dus ik breng dit even in herinnering, omdat ik denk dat het goed is om daar weer even naar terug te kijken, om de conclusie wat minder principieel te maken. Wezenlijk is er niets veranderd in het voorstel en daarmee ook niet in ons oordeel. Dat was en blijft negatief, dat wil ik toch herhalen.

De zorgen en bedenkingen die we hebben, zijn duidelijk. Die hebben we hier herhaaldelijk gedeeld, maar over het verwijt van negativisme en dat we het allemaal – hoe zeg ik het netjes, nee ik zeg het niet netjes – allemaal willen afpissen ... Dat willen we helemaal niet. Iedereen die mij verwijt dat ik niet in de meewerkersstand sta, vraagt nogal wat van mij: giet uw wensen en bedenkingen maar in een amendement of motie. Die zouden dan heel principieel en heel groot zijn geweest destijds. Dat heb ik uw raad willen besparen. Ik heb wel met uw raad gedeeld wat mijn bezwaren zijn. Dat is ook een vorm van, vind ik, constructieve opstelling. Ik heb altijd in de raad gezegd met meerdere fracties die hier kritisch op zijn geweest – negatief werp ik verre van me, zoals we hier in de raad altijd netjes zeggen – dat we best willen meedenken en dat wij ook heel graag willen dat het een succes wordt. Maar je kunt niet kiezen om ergens in te geloven.

De oprichting van de NUO staat niet meer ter discussie, het principiële punt is niet meer aan de orde. Je zou haast kunnen zeggen: dan maakt eigenlijk niet meer uit wat we gaan stemmen. Je kunt de conclusie trekken dat we helemaal niet over dit voorstel hoeven te stemmen – misschien een foute conclusie – en dat we enkel over het amendement of over de amendementen die er nog aankomen na onze schorsing moeten stemmen.

Tja, dan rest me eigenlijk niet anders dan dit concept, het gaat toch gebeuren, een groot succes toe te wensen. Ik hoop oprecht dat dit in alle opzichten een succes wordt. En daarmee, ja, spreek ik ook mijn hoop uit dat de SP-fractie het in al die opzichten fout heeft. Ook wil ik gezegd hebben, ik heb dit vaak als punt aangehaald, dat wij net als andere fracties hopen dat er rust en duidelijkheid terugkeert in een organisatie die heel lang onrust heeft gekend.

We zullen zien hoe het uitpakt. In deze samenstelling van de raad waarschijnlijk niet meer, maar in de toekomstige.

De VOORZITTER: Dank voor uw welbespraakte en goedgefundeerde bijdrage aan deze discussie.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Is het zo dat het laatste het mooiste is? Je weet maar nooit, ik zal het proberen. Ik vind de laatste bijdrage van de heer Teunis kritisch, maar zeer positief. Ik complimenteer hem met zijn bijdrage. Soms moet je elkaar iets positiefs toewensen.

Vanavond mag de raad van de gemeente Almelo de wensen of bedenkingen meegeven aan het college over de nieuw op te richting stichting NUO. Een technisch besluit, maar ook het laatste besluit om de discussie over Soweco af te ronden. Een traject dat niet altijd over rozen ging, maar wij hopen dat dit uiteindelijk een goede afloop mag hebben.

We begonnen natuurlijk met zes gemeenten in juni 2020 en stemden gezamenlijk in met het opheffen van de GR Soweco en het liquideren van de Soweco NV. Een goede keuze, want de fractie van Democraten.Nu had al jaren een broertje dood aan de gemeenschappelijke regelingen. Uiteindelijk zijn wij alleen geëindigd als oprichter van de stichting NUO. Is dat erg? Nee. We houden de controle zelf in de hand, dit staat ook in het stuk van het college, en de andere gemeenten kunnen zich daaraan committeren met het leveren van DVO's. De heer Teunis verwees ernaar, uiteindelijk geeft het raadsbesluit iedereen rust. Zeker voor de werknemers die hierbij zijn betrokken. Daarbij, we zullen de beoogde effecten moeten

realiseren die in het raadsvoorstel zijn opgenomen. Die kunt u lezen in de drie punten over het beoogde effect. De raad zal die nauw moeten volgen. Deze heeft nog steeds een controlerende taak.

Zijn er risico's? Jazeker. Kunnen we die afdekken? Ja, ook zeker. Zie bijvoorbeeld de risico-opslag en daarbij niet te vergeten het amendement dat vanavond door de CDA-fractie is ingediend. Zoals het ernaar uitziet, zullen we dat steunen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Hoe omvangrijk zijn de risico-opslag en de begroting van dit voorstel? De heer Gerritsen zegt dat er risico-opslag genoeg is om tegenvallers op te vangen.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! In het voorstel zijn die risico's afgedekt. Met wat er in het voorstel staat en na alle discussies die wij hebben gevoerd, gaan wij ervan uit dat we dit gaan realiseren. Als de heer Çete mijn bijdrage verder beluistert, zal hij horen dat wij bij de wethouder de vinger aan de pols zullen houden en sturen waar nodig.

De invloed van de gemeente Almelo is heel groot. We kunnen nu zelfstandig sturen op middelen – de heer Çete wordt op zijn wenken bediend – maar ook op resultaten. Om te voorkomen dat we de discussie herhalen, de fractie van Democraten.Nu is altijd voor het oprichten van de stichting NUO geweest onder de voorwaarden die beschreven zijn in het raadsvoorstel en natuurlijk niet te vergeten met het amendement dat is ingediend door de CDA-fractie en andere fracties. Hiermee kunnen we de doelgroepen op de juiste manier begeleiden, en waar nodig makkelijk en snel bijsturen. Dat neemt niet weg dat wij het college onder aanvoering van de heer Maathuis nauwlettend in de gaten zullen houden over de ingeslagen weg die hij op dat moment heeft ingezet.

De fractie van Democraten.Nu is nog steeds content met het raadsvoorstel en zal het van harte steunen, met de bedenking uit het amendement van de CDA-fractie. Daarmee kunnen wij vanavond een goed besluit nemen.

De VOORZITTER: Daarmee hebben we alle sprekers van de kant van de gemeenteraad in eerste termijn gehoord. Ik geef wethouder Maathuis de gelegenheid om een reactie in eerste termijn te geven. Daarna zal ik de vergadering schorsen voor de voorbereiding op de tweede termijn.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Ik heb net even kort met u overlegd, omdat ik heb overwogen van de kant van het college een schorsing aan te vragen voor een sanitaire stop. Maar de raad zit niet te wachten op ellenlange verhalen van de wethouder. Daarom is niet schorsen misschien een positieve prikkel om mijn woorden zorgvuldig te kiezen en het kort te houden. Als ik in de loop van de beantwoording vraag om een schorsing, weet u waaraan dat ligt.

Voorzitter! Heel veel is gezegd en heel veel is eerder aan de orde geweest. Uw raad refereert daar ook aan. Een aantal leden heeft gesproken over het proces tot de besluitvorming. Is het college gelukkig met het feit dat de gemeente Twenterand halverwege de rit is afgehaakt? Het antwoord is nee. Dat heb ik eerder gezegd. We hadden anders verwacht en anders ingestoken, en hadden andere verwachtingen op basis van de standpuntinname van het college aldaar. Maar het is zoals het is. We hebben met het besluit in juni vorig jaar een bewuste afweging gemaakt door de GR in liquidatie te zetten, omdat we vinden dat de lokale regie en sturing leidend is. Dit betekent dat andere gemeenten tot andere afwegingen kunnen komen. Ik weet niet wie het zei, volgens mij de heer Teeuw, dat als we alsnog een stichting met elkaar opricht en besluiten een DVO niet te verlengen, hetzelfde euvel ontstaat als in de situatie waarin we het alleen doen en men ook tot die afweging kan komen.

Nog een ding over het proces, ook in reactie op de heer Teunis en zijn mooie betoog. Dit proces is in gang gezet vanwege het sluiten van de Wsw. Dat is niet onze keuze geweest, maar een landelijke. Het was volgens mij wethouder Kuik van de PvdA die in 2011 de aankondiging deed dat de Wsw zou gaan krimpen naar een derde van de omvang. Dat zijn de kaders waarbinnen de transformatie van de Wsw in gang is gezet.

Er is een heel lange tijd gedacht dat we dit met een maatschappelijke onderneming zouden kunnen ondervangen. Ooit is hier de belofte gedaan door de voorzitter van de raad van

commissarissen dat die maatschappelijke onderneming uiteindelijk zonder de gemeente verder zou kunnen. Ik wijs de raad er ook op dat eind 2017, onder mijn ambtsvoorganger en het toenmalige college, al het besluit is gevallen dat de gemeenschappelijke regeling niet meer de eigenaar zou worden van de NV. Dus we waren toen ik als wethouder verantwoordelijk werd voor dit dossier binnen dit college al een weg ingeslagen die uiteindelijk een keuze in zich had: gaan we hiermee door of niet? Toen hebben de colleges van de deelnemende gemeenten unaniem gezegd: wij gaan hier niet mee door.

Dat is even slikken, dat is een hard besluit, maar we moeten op een gegeven moment verder kijken en bereid zijn in het belang van de doelgroep te kijken hoe we die lokale regie en lokale zorg voor de Wsw'ers zo goed mogelijk vorm kunnen geven. Dat heeft uiteindelijk zijn beslag gekregen in het principiële besluit van vorig jaar juni en we hebben daarop voortgeborduurd in het afgelopen jaar.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder zegt dat de Wsw ten einde loopt en dat er een andere vorm aan moet worden gegeven, maar die groep blijft gewoon bestaan en zal onder de P-wet gaan vallen, het geld blijft beschikbaar, dus alleen de labels veranderen. De wethouder maakt daar een groter punt van dan de politiek.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Daar is het college het niet mee eens. Het wettelijk kader van de Wsw is echt afgesloten. De heer Ekizkuyu heeft gelijkt dat er ook mensen met een arbeidsbeperking onder de Participatiewet gaan vallen. Wat aan nieuw-beschut is gelabeld, komt binnen nieuw-beschut. De NUO kan daaraan vorm geven en kan op basis van maatwerk de mensen voorzien die een langere afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Mevrouw Geerdink heeft de statuten laten aanpassen en heeft in een eerdere raadsvergadering een motie laten aannemen. Dit college werkt aan een inclusieve arbeidsmarkt. Daar heeft het de werkgevers bij nodig. Daar waar daar niet aan gewerkt wordt, hebben wij een bijzondere verantwoordelijkheid. De wetten zijn veranderd en er is inmiddels een nieuwe wetgeving aangenomen. Ik wijs uw raad erop, dat ook de reactie van de minister, van de regering, op de initiatiefnota van Peters en Van Dijk is dat we niet terugkeren naar de oude Wsw-regeling. De weg naar de inclusieve arbeidsmarkt loopt door en de NUO gaat daarin voorzien.

Mevrouw Ten Seldam heeft een amendement ingediend namens een aantal fracties. Dat is in lijn met de memo en kan op het akkoord van het college rekenen in de uitvoering. Het college zal dit op zich nemen. Ik heb al informeel bij mijn collega's gemeld dat dit amendement eraan zit te komen en we het gaan uitvoeren. Ik denk dat de voorzitter een terecht punt heeft gemaakt. Mevrouw Ten Seldam en ik begrepen elkaar de vorige keer niet helemaal op dit punt, maar dit is in ieder geval achteraf goed ondervangen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Er is de afgelopen weken continu gezegd dat we niet over collega-raadsleden en buurtgemeenten gaan. Stel dat de raad van een van de deelnemende gemeenten zegt: kom op, de colleges hebben dit wel met elkaar afgepeld, maar hiermee zijn wij niet akkoord gegaan. Wat dan?

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Ik heb informeel contact gezocht met de drie collega's die de DVO afsluiten. Dit besluit is ook in hun belang. Ze vinden dat niet meer dan logisch. Mevrouw Ten Seldam heeft dit ook gezegd. Dit wordt op secretarisniveau geregeld. Het amendement gaat over personeel en de toewijzing van personeel. De politiek gaat daar niet over. Dat wordt op een goede manier conform het amendement afgehecht.

De heer ÇETE (Lijst Çete): We hebben het afgelopen jaar steeds dezelfde toezegging van de wethouder gehad. Maar nog steeds staan de collega-colleges van de wethouder onder het toezicht van onze collega-raden. De grootste partij in Twenterand beschuldigt ons in de krant van NSB-praktijken. Stel dat Twenterand de volgende keer zegt: college en raad van Almelo, we doen niet mee. Wat dan?

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Het principiële besluit over DVO's is inmiddels door de gemeenteraad van Twenterand genomen. Deze gemeente heeft zich daaraan gecommitteerd. Dat neemt niet weg dat Twenterand ook een wettelijke verplichting heeft. Ze

moet uitvoeren. Dus dit komt goed. Het is in het belang van Twenterand dat haar eigen doelgroep goed wordt bediend.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): In aanvulling op de heer Çete, ik begrijp dat dat besluit is genomen voor dit amendement is aangenomen. De gemeente Twenterand heeft zich dus gecommitteerd aan iets en krijgt achteraf met een nieuw feit te maken. Hoe kan de wethouder garanderen wat de raad van Twenterand hiermee zal instemmen met een partij die Almelo niet zo goed gezind is om haar moverende redenen? Ik heb er een beeld bij, gekregen uit een persoonlijk overleg.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! In de kern gaat het erom dat de NUO wordt gevuld door de staf die bij de gemeenten wordt gestationeerd op de loonlijst. In het construct van de NUO wordt de staf daar actief naartoe gedetacheerd. Het amendement ziet erop dat het personeel voor de duur van de DVO, dus zolang die gemeente bij de NUO is aangesloten, op een adequate manier wordt begeleid. Dat is ook in het belang van de wettelijke uitvoering van de Wsw en is niets anders dan het afhechten van belangen en risico's die materieel niets afdoen aan het sluiten van een DVO, want die DVO zit ook in die lijn.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! De wethouder vertelt weer zijn eigen verhaaltje, maar dat was niet mijn vraag. Dit verhaal kennen we wel. Als hij wil plassen, zou ik beginnen met antwoord te geven op mijn vraag. Mijn vraag was: de feiten zijn veranderd nadat het besluit is genomen. Hoe kan deze wethouder garanderen... Ik hoef het hele riedeltje niet te horen, dat heb ik al drie keer gehoord. Geef gewoon antwoord op mijn vraag. Moet ik die vraag nog een keer herhalen, of heeft de wethouder die inmiddels helder voor ogen?

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Het is aan de gemeentesecretarissen om dit amendement in een onderlinge overeenkomst af te doen. Dat gaat gebeuren. Ik zie geen aanleiding dat dit niet het geval is. Het is niet aan de orde dat dit allemaal weer terug moet naar de raad van Twenterand, de raad van Tubbergen of de raad van Wierden. Daar is inmiddels het besluit genomen om deel te nemen aan die DVO's. Daar is een uitspraak over gedaan. Er is ook een uitspraak gekomen of ze naar Larcom willen of niet. Dit wordt dus in gang gezet, conform de lijn die daar is uitgerold. Dat is de lijn van de DVO en dat houdt dus ook in dat elke gemeente zich committeert aan het inbrengen van personeel.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Hebben die andere raden, zoals bijvoorbeeld Twenterand, een concept van de DVO ontvangen, zoals de afspraken waarop ze een go geven?

De heer MAATHUIS (wethouder): Dat weet ik niet, dat is een zaak tussen de raad van een andere gemeente en een college van een andere gemeente.

Mevrouw Ten Seldam heeft gevraagd hoe het zit met het mondelinge advies. Het advies is formeel aangevraagd in maart 2021, dit staat ook in de memo. Op basis van die adviesaanvraag hebben we ambtelijk een gesprek gevoerd met de Adviesraad. Daarin is een mondeling advies afgegeven. Dat zou de Adviesraad nog op papier zetten, maar toen ontstond de situatie zoals die recentelijk in een raadsbrief aan de raad is gemeld. Is er een advies op papier? Het antwoord is nee, want toen zat de Adviesraad al zonder bezetting en was deze niet in staat om wat hij mondeling heeft aangegeven, op papier te zetten. We zijn daar praktisch mee omgesprongen. Wij hebben besloten dat we die mondelinge afspraak zo goed mogelijk in onze uitvoering verwerken. Dit hebben we beoogd met de tekst die in het raadsvoorstel staat.

De heer Teeuw heeft een heldere analyse gegeven op de samenwerking op basis van vrijwilligheid, het loslaten van het construct van de GR. Dit betekent dat we elkaar als gemeenten over en weer respecteren, maar wel vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid. We willen met elkaar een samenwerkingsconstruct light op basis van vrijwilligheid om de infrastructuur voor de doelgroep en de staf naar de toekomst te borgen. Dat is nu in gang gezet en daar komen we rustig aan op uit.

De discussie met de heer Stöteler, mevrouw Ten Seldam en de heer Çete ging over het aangaan van DVO's met andere gemeenten, al dan niet dicht bij de gemeente Almelo. We hebben die discussie gevolgd, maar mocht dit aan de orde zijn, komt dit terug bij de raad. Ik

deel helemaal de lijn van mevrouw Ten Seldam dat we er eerst voor moeten zorgen dat de zaak voor ons werkgebied staat. Mocht er zich een kans voordoen of wat dan ook, en het zou dom zijn om er geen gebruik van te maken of er zouden onredelijke situaties ontstaan, komen we bij uw raad terug. Dit past helemaal in de jaarlijkse rapportage die we via de motie van de PvdA-fractie over de inclusieve arbeidsmarkt zullen verzorgen. Daarin kan dit onderwerp geschoven worden. Als het nodig is, zullen we dit tussentijds eerder doen.

Mevrouw Van Saane heeft een aantal wensen en bedenkingen meegegeven. Een aantal vragen is al eerder aan de orde geweest. Dit klinkt een beetje flauw, maar zo bedoel ik het niet. Ze weet dat we niet eerder liquideren dan bij de oprichting van de NUO. Ze weet wat de status is van het sociaal plan, dat die stichting er is voor het borgen van de infrastructuur en dat als die stichting er niet is, we het sociaal plan niet kunnen uitvoeren. Deze vragen zijn al aan de orde geweest. Er schuilt in de vragen een bepaalde zorg vanuit de D66-fractie. Dat is ook onze zorg, we nemen in dat opzicht mee wat mevrouw Van Saane mondeling gewisseld heeft, die hartenkreet nemen we mee in de verdere uitwerking. Het is allemaal onder schot.

Ja er lopen gesprekken tussen de Wor-bestuurder en de OR, nee zeg ik tegen de heer Ekizkuyu, dat is geen zaak van de gemeenteraad, maar het heeft de belangstelling. De Wor-bestuurder luistert naar die adviezen en probeert zo goed mogelijk te borgen wat het begeleidend personeel nodig heeft.

De heer Hümmels komt met eenzelfde tegenstelling tussen wensen en bedenkingen. Hij hoopt dat de uitvoering gaat lopen, heeft twijfels en plaatst een beleidsinhoudelijke afweging tegenover het succes van het college. Maar dit gaat niet om het succes van het college. Ik ben niet aan deze zaak begonnen omdat het een persoonlijke prioriteit van mij was om de uitvoering helemaal op zijn kop te zetten. Nogmaals, ik verwijs naar mijn inleidende woorden, dit is een verhaal geweest van veranderende wetgeving, een tussentijdse – ik noem het interregnum – ontwikkeling naar die maatschappelijke onderneming. Dit heeft zes jaar geduurd en uiteindelijk zijn we naar een ander uitvoeringsconstruct gegaan. De zorg voor de doelgroep is altijd als een paal boven water blijven staan, want die is wettelijk aan ons geattribueerd.

Voldoende werk is voor de heer Hümmels een punt van zorg. Vorige week heb ik al gezegd dat op dit moment het aantal opdrachten bij de NV – die functioneert nog gewoon – conform eerdere prognoses is. Het werk gaat langzamerhand over naar Rijssen-Holten, naar Hellendoorn, gelijktijdig straks ook naar de NUO. Die contracten worden overgezet. We hebben daar eerder over gewisseld in de cyclus van maart. Het beeld werd geschetst dat contracten zouden worden beëindigd en dat we nog maar moesten zien of al dat werk behouden zou worden. Nee, die contracten worden overgezet naar een andere juridische entiteit en mensen houden zoveel mogelijk het werk dat ze nu ook hebben. Ik heb daarover eerder gezegd: groen is hetzelfde, beschut blijft voorlopig op dezelfde plek en de detacheringen kunnen per jaar, per half jaar, wijzigen, afhankelijk van de werksoort die het betreft. Daarin kunnen natuurlijk wijzigingen optreden. Dus men hoeft op dit moment geen zorgen te hebben. Is dit naar de toekomst een punt van zorg? Ja natuurlijk. De stichting moet samen met het Werkplein komen tot een werkgeversaanpak om die inclusieve arbeidsmarkt te bewerkstelligen en ervoor te zorgen dat er voldoende opdrachten komen. Dit in reactie op de heer Hümmels.

De heer Çete heeft gevraagd naar de risico-opslag. Nogmaals, die heeft betrekking op dat deel van de begroting van € 5,2 miljoen waarop risico's ontstaan en gaat niet over het werk of het personeel, want die klappen bij het beëindigen van een DVO weer naar een gemeente. Het risico zit in huurcontract, materieel en werkvoorraad. Soms zijn er verpakkingen ingeslagen om spullen te verpakken en verkopen. Daar zit een risico in. Dat is de 15% standaardrisico-opslag die voldoende moet zijn om die risico's af te dekken. Ik heb gezegd dat er een business controler komt die met risicomanagement aan de slag gaat. En als je weet dat DVO's niet langer lopen dan vijf jaar, zou je als stichtingsbestuurder hartstikke dom zijn om een huurcontract af te sluiten voor tien jaar. Er zit dus een bepaalde mate van voorzienbaarheid en risicomitigatie in.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! De wethouder zegt dat € 1,37 miljoen plus € 75.000 van iedere deelnemende gemeenten jaarlijks – totaal wordt dat € 350.000 – genoeg zijn voor alle risico's die we de komende vijf jaar hebben. Begrijp ik dat goed?

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Ja, want een deel van de risico's die je loopt

ondervang je door de maatregelen die je aan de voorkant neemt. Daardoor is de kans op manifestatie nul. Dat weet je nooit helemaal zeker, want als je in het vierde jaar met een werkvoorraad zit voor een productie die langer dan een jaar doorloopt en je hebt op dat specifieke onderdeel misschien te veel ingekocht, loop je als gevolg daarvan een risico. Als dat zich manifesteert, moet de risicoreserve van € 350.000 voldoende zijn. Ik heb al aangegeven dat dit aan de voorkant, mocht er in de eerste anderhalf jaar onverhoopt een tekort ontstaan, wordt gedekt door de vier gemeenten. Over commitment gesproken, we staan schouder aan schouder voor de oprichting van de NUO.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dat heb ik vandaag na maanden en jaren begrepen; dat is een lichtpunt. Ik heb meerdere malen mijn wens over een risicoanalyse geuit. De wethouder heeft gezegd dat er goed naar is gekeken en die 15% is berekend volgens de landelijke richtlijnen. Bovendien heeft hij € 1,37 miljoen neergezet met voorbeelden uit het land. Kan hij mij toezeggen met een bovenkant te komen? Hij heeft die risicoanalyse als college en dagelijks bestuur gemaakt. Kan die bovenkant € 2 miljoen worden of € 1,5 miljoen? Hij zegt namelijk dat wij een van die gemeenten blijven. Wat heeft hij qua procenten in gedachte, als we de eerste anderhalf jaar extra moeten bijleggen? Ik ben blij dat andere gemeenten meebetalen, maar wat kost het ons?

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! De begroting van de GR Soweco, waar we beperkt invloed op hebben, was € 35 miljoen tot € 40 miljoen groot. In potentie zat daarin veel meer risico qua omvang waarop we niet direct invloed hadden, dan in een stichting waarop we direct invloed hebben en die een begrotingsomvang heeft van € 5 miljoen, waarvan slecht een beperkt deel, namelijk € 1,5 miljoen aan de kostenkant, potentieel voor risico in aanmerking komt. Nogmaals, daarvan is de systematiek dat een aantal posten aan de voorkant afgedicht kan worden.

De VOORZITTER: Wethouder, ik moet de raad beperken en bepalen tot het onderwerp, maar de details die u nu geeft, gaan over het randje van wat voorligt. Ik begrijp dat u uw best doet om iedereen tevreden te stellen in uw beantwoording, en dat siert u, maar ik moet ook u oproepen om te spreken over wat voorligt.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Ik rond mijn reactie op de heer Çete af. Hij vroeg naar de gemeentelijke aansprakelijkheid. Die bestaat niet. Privaatrechtelijk is de stichting aansprakelijk en hooguit kunnen de bestuurders van die stichting aansprakelijk worden gesteld.

Mevrouw Geerdink heeft een amendement aangekondigd. We zien dat graag tegemoet. Misschien kunnen we daarover in de wandelgangen van gedachten wisselen, want het college is er benieuwd naar.

De PVV-fractie heeft de toezegging gekregen waar ze om vroeg. Wat mij betreft is deze reactie voldoende. Ik ben blij met de reactie van de heren Teunis en Ekizkuyu dat ze er altijd anders tegen aan hebben gekeken. Dat is hun goed en democratisch recht. Nu het zo ver is, wensen ze de stichting succes en hopen ze dat die een succes wordt. Ze zullen die kritisch blijven volgen. Dank daarvoor.

De heer Stork heeft gevraagd naar de directie aansturing. Daar heb ik al antwoord op gegeven, die is er. Uw raad komt via de reguliere P&C-cyclus meer op de bal en op de invloed te zitten.

De vraag van de heer Gerritsen is voldoende beantwoord als het gaat om de risicomitigatie. Hij volgt het allemaal nauwlettend. Dat zien we tegemoet.

Daarop schorst de VOORZITTER de vergadering.

(Mevrouw Van Doorn heeft de vergadering tijdens de schorsing verlaten.)

De VOORZITTER heropent de vergadering en spreekt als volgt:

Dames en heren! Ik geef het woord aan mevrouw Van Saane, als vertegenwoordiger van degenen die de schorsing hebben aangevraagd.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! In de schorsing hebben de fracties van D66, Lijst Çete, SP, Forum voor Rechts en GroenLinks een amendement opgesteld. Dat dien ik hierbij in. Gezien mijn bijdrage aan het begin en alles gehoord hebbende, vinden wij dat de stichting een overbodig vehikel is.

"Amendement 4.
Geen oprichting stichting NUO.
De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op 22/23 juni 2021,
besluit de tekst van het raadsbesluit te vervangen door:
verzoekt het college geen stichting NUO op te richten gezien de daaraan verbonden risico's en in plaats daarvan in overleg met de raad naar een alternatieve oplossing te zoeken.

Toelichting: Het oprichten van een stichting dient geen enkel redelijk doel meer."

Het amendement is ondertekend door de fracties van D66, Lijst Çete, SP, Forum voor Rechts en GroenLinks.

De VOORZITTER: Dit is het meest verstrekkende amendement en zal als eerste in stemming worden gebracht.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik begrijp dat mevrouw Van Saane het overbodig vindt een nieuwe stichting op te richten. Hoe denkt ze dat de uitvoering dan plaats gaat vinden? Want de gemeente is verantwoordelijk voor de betrokkenen. Hoe ziet ze dit voor zich, gezien het amendement?

Mevrouw VAN SAANE (D66): In het amendement staat dat we naar een alternatieve oplossing moeten zoeken. Ik heb in mijn bijdrage ~~in~~ eerste termijn gezegd dat ik denk dat die stichting wordt opgericht om risico's en verantwoordelijkheden in weg te stoppen. Dat vind ik niet fair in dezen.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Mevrouw Van Saane zegt dat risico's en verantwoordelijkheden in de stichting worden weggestopt. Ik beluister daarin een negatieve connotatie in. Over welke risico's heeft ze het en wie betreft die risico's?

Mevrouw VAN SAANE (D66): Ik heb de wethouder in antwoord op een vraag van de heer Çete horen zeggen dat het privaatrechtelijke de stichting is en de aansprakelijkheid hooguit de bestuurders betreft en niet de gemeente. Maar het personeel is in dienst bij de gemeenten. Ik zie die stichting als een vehikel dat risico's moet afdichten of waarin we dingen kunnen stoppen die we zelf niet willen aangaan. Daar blijf ik bij.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Ik wil iets dieper gaan. Iets zeggen wat je niet wil, is prima. Maar we moeten de doelgroep wel faciliteren voor de toekomst. We hebben gekozen voor liquidatie en de NV ontbonden. Dat traject hebben we doorlopen. Ik ben benieuwd wat een redelijk alternatief is. Kan mevrouw Van Saane me meenemen in haar ideeën hoe ze dit denkt op te lossen?

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! Dit is een bijzondere vraag, want deze vraag heb ik in januari ook al aan de wethouder gesteld: wat zijn de alternatieven? Daar is nooit over gesproken of over nagedacht en ik zou dat graag anders zien. Ik heb op dit moment geen panklare oplossing klaarliggen, maar ik wil wel graag over alternatieven nadenken.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik ben een beetje in verwarring. Mevrouw Van Saane antwoordt op mevrouw Ten Seldam eigenlijk dat ze de risico's niet bij de stichting wil neerleggen, c.q. ze wil alles insourcen. Ze antwoordt de heer Gerritsen dat ze het niet weet en over alternatieven moet nadenken. Dan beginnen we weer van voren af aan.

De heer DE VRIES (PvdA): Dit is niet te verstaan.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik hoor een discrepantie in het antwoord van mevrouw ~~Ten Seldam~~ Van Saane dat ze het risico niet extern wil neerleggen, omdat de gemeente dan niet verantwoordelijk is. Dit betekent dat ze alles wil insourcen bij de gemeente, zeker als je als enige iets opricht. In de stukken staat dat anderen dat misschien ook wel willen, maar dan de heleboel overhoop wordt gegooid en het proces stilgezet. Tegelijk antwoordt ze de heer Gerritsen dat ze het niet weet en over alternatieven wil nadenken. Ik hoor twee verschillende geluiden en ben benieuwd wat het alternatief is en wat ze wel wil, in plaats van niet.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Heeft mevrouw Van Saane het idee dat als we toch alle medewerkers bij de gemeente in dienst hebben, we geen stichting nodig hebben en gewoon de gemeente het werk kunnen laten uitvoeren? Heb ik dat goed begrepen?

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! Wat de heer Hümmels zegt, is helder en duidelijk. Volgens mij is het de insteek van alle partijen in de GR geweest om het zelf te doen. We kunnen het zelf beter en efficiënter. Haal het dan ook echt in eigen huis. Waarom zo ingewikkeld doen? Ik zag de samenwerking met het Werkplein staan. Prima, daar hebben we toch geen stichting voor nodig?

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Dat zelf doen, klopt. Volgens mij gaat iedere gemeente het zelf doen. We kunnen maatwerk per gemeente bieden via de stichting. Als we die stichting niet oprichten, hoe vliegen we dit dan regionaal aan? Hoe wil ze dat met dit amendement doen?

Mevrouw VAN SAANE (D66): Ik begrijp dat regionale niet helemaal.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): De mensen uit de vier gemeenten komen via die stichting aan het werk. Almelo is als eerste verantwoordelijk voor die stichting, omdat de gemeente Almelo twee bestuurders levert.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Mevrouw Geerdink wil een pasklare oplossing hoe het dan anders zou moeten. Iedereen heeft uitgesproken het allemaal zelf te willen gaan doen. Wij hebben in dit huis vaker gezegd dat we dingen willen vereenvoudigen en geen vehikels willen oprichten. Ik zie hier een voorbeeld van zoiets. Laten we het dan echt zelf doen. Waarom zouden we als gemeente geen afspraak met een andere gemeente kunnen maken?

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Ziet mevrouw Van Saane dat gemeenten DVO's gaan opstellen met andere gemeenten? En hoe ziet ze dat? De gemeente moet dus een DVO gaan maken. Dat gaat nu via de stichting.

De VOORZITTER: Dames en heren! Dit is geen verjaardagsvisite, dit is een interruptie op de inbreng van mevrouw Van Saane.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Waarom zou het niet een gemeentelijke afdeling kunnen zijn? Almelo is de enige oprichter.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Ik stelde net een vraag waar ik geen concreet antwoord op kreeg. Nu zegt mevrouw Van Saane dat we het zelf moeten gaan doen. Dat is dus haar alternatief en dat van de mensen die het amendement hebben ingediend. Is dat juist?

Mevrouw VAN SAANE (D66): Dat is een oplossing. De beginpositie van alle gemeenten die uit de GR wilden was: we gaan het zelf doen.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Dat is dus de keuze, dat moet dus voor de fracties

die het amendement hebben ingediend het alternatief zijn. Daar zit onze fractie niet op te wachten.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Het interpellatiedebat wordt aan mevrouw Van Saane gericht. Dat is goed. In de tweede termijn zullen de mede-indieners toelichten waarom ze dit vinden. Het is respectvol naar de mede-indieners hun voorrang te geven in de tweede termijn, zodat ze het amendement kunnen toelichten.

De VOORZITTER: Het lijkt me juist handig even wat technische of verduidelijkende vragen aan de woordvoerder van de indieners te stellen, zodat we weten waarover het gaat. Die ruimte bied ik graag. Tot slot mevrouw Geerdink, daarna komt mevrouw Ten Seldam als eerstvolgende spreker aan de beurt.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Omdat er nu een stichting komt, komt er zekerheid voor het niet-regelinggebonden personeel van Soweco. Als er geen stichting komt, moeten al die mensen worden ontslagen. Is dat wat de indienende fracties willen?

De VOORZITTER: Ik rond deze verduidelijkende ronde af.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Ik begin met het amendement dat ik samen met de fracties van VVD, PvdA, ChristenUnie en Lokaal Almelo Samen heb ingediend. Het risico wordt in het belang van de doelgroep daarin genivelleerd. Een risico kan niet worden uitgesloten, maar wel zo klein mogelijk gemaakt. Dit wordt gedeeld door ons eigen college. De andere drie gemeenten die een DVO aangaan met de NUO hebben hun bereidwilligheid laten zien; zo heb ik de woorden van wethouder Maathuis geïnterpreteerd. Wij zijn bijzonder blij dat dit goed wordt geregeld. Voor de wijze waarop zijn twee suggesties gedaan. Op termijn horen we wel hoe de uitwerking uiteindelijk wordt. We vinden dit een zienswijze die bijdraagt aan de verbetering in het belang van de doelgroep. Dat het financiële risico voor de gemeente wellicht wat verkleind wordt, is wat ons betreft bijvangst. Het gaat ons primair om de continuïteit van de begeleiding die deze doelgroep nodig heeft. Die moet zo goed mogelijk worden geborgd door kwalitatief goede medewerkers vanuit welke deelnemende gemeente dan ook. Dat punt hebben we heel nadrukkelijk gemaakt.

Zoals ik het amendement interpreteer dat zojuist is ingediend, biedt dat geen alternatief. Aan de ene kant zeggen de indieners dat ze geen stichting willen, maar mij is onvoldoende duidelijk geworden, ook op basis van de vragen die door collega's zijn gesteld, wat het alternatief is. Dat betekent dat de onzekerheid die voor deze doelgroep al veel te lang duurt, wordt verlengd, zonder dat er zicht is op wanneer die duidelijkheid kan worden gegeven. Als we het hele proces opnieuw moeten doen, praten we over jaren. Ik heb al gezegd dat dit in de ogen van de CDA-fractie niet acceptabel is. Daarom zullen we dat amendement niet steunen.

De wethouder heeft voor mijn punt over het advies van de adviesraad van het sociaal domein veel woorden gebruikt. Mijn conclusie is en blijft dat dit geen formeel advies is, maar een interpretatie. Het gaat om een advies aan het college. Ik hoef er niets mee te doen, maar ik kan er helaas ook niets mee.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Mevrouw Ten Seldam heeft aan mevrouw Van Saane gevraagd wat het alternatief is. Volgens mij heeft ze een aantal weken geleden gezegd dat er is gevraagd om meerdere alternatieven, maar dat die niet waren uitgewerkt. Daar leek mevrouw Ten Seldam ook niet zo content mee. Ze verwacht wel van ons dat wij met dit voorstel – dat ons feitelijk door de strot is gedrukt door deze wethouder – akkoord gaan. Hoe kijkt ze daar zelf tegen aan?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Uiteraard ben ik bereid op deze interruptie te reageren. We hebben inderdaad als CDA-fractie een aantal weken, het zal inmiddels wel maanden zijn, geleden gevraagd of de wethouder met alternatieven zou komen. Ik heb toen ook gezegd – mijn geheugen laat mij nu niet in de steek – of ik daaruit de conclusie kon trekken dat er geen alternatieven zijn. Dat is bevestigd door wethouder Maathuis. Het moge duidelijk zijn dat wij daar wat teleurgesteld over zijn. Het is echter ook zo dat we voortgang moeten boeken

in het proces. Hiermee sluit ik aan op wat ik net aangaf. Die onzekerheid moet zo snel mogelijk ~~opgaan~~ overgaan in duidelijkheid over wat er is besloten. Hieraan voeg ik toe dat wij hopen dat de stichting een succes wordt en dat we over vijf jaar met elkaar kunnen zeggen: we hebben goede keuzes gemaakt, terugkijkend, waar we hartstikke blij mee zijn. Wie weet, is er een andere gemeente die tot dezelfde conclusie komt.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Het is een bewogen debat. Ik zit niet zo lang in de raad als de heer Çete, maar ik heb in de zeven jaar dat ik in de raad zit niet eerder meegemaakt dat raadsleden elkaar ~~uitgelachen~~ uitlachen als een ander aan het woord is. We mogen het oneens zijn en het standpunt van anderen verwerpelijk vinden, maar laten we alsjeblieft respect voor elkaar hebben.

Over het zojuist ingediende amendement van mevrouw Van Saane het volgende. Met de kennis van nu, als we van tevoren hadden geweten dat Almelo de enige oprichtende partij zou zijn, zouden we kunnen zeggen dat haar amendement een te overwegen alternatief biedt. Maar in de huidige situatie, gelopen zoals het proces gelopen is – daarover is al gezegd dat dit niet de schoonheidsprijs verdient – creëren we alleen maar meer onrust als we nu geen stichting oprichten en daarmee het hele sociaal plan op zijn kop zetten. Ik denk niet dat we dan constructief bezig zijn. Wij zullen dat amendement niet steunen.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! Ik denk dat we het nieuwe inrichtingsplan zo kunnen implementeren als afdeling. Het proces van de plaatsingscommissie kan gewoon doorgaan. Ik zie dat probleem niet.

De VOORZITTER: Dames en heren! Dit is een heel fundamentele discussie die opnieuw wordt opgevoerd, maar waar we al maanden aan voorbij zijn, of u het ermee eens bent, of niet. Het amendement kan. Het is een destructief amendement, zoals dat in de handboeken heet, maar gaat over iets wat feitelijk een gepasseerd station is in de besluitvorming. Ik breng dit te berde om te voorkomen dat we de diepte in gaan op varianten die feitelijk niet meer aan de orde zijn.

Ik ga het ordedebat niet maar aan. Het is inmiddels 00:20 uur en we hebben nog heel veel belangrijke agendapunten met elkaar te bespreken. Ik doe deze uitspraak als uw voorzitter en probeer u te gidsen in wat er aan de orde is. Daar kunt u uw voordeel mee doen en ik hoop dat we daarmee tot besluitvorming gaan komen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Het is wat ingewikkeld om hier zorgvuldig mee om te gaan, omdat mij ook allerlei emoties en herinneringen dwarszitten, ook vervaagde herinneringen. De heer Teunis van de SP-fractie maakte mij bijna verdrietig, niet door zijn verhaal, maar door het gevoel dat ik kreeg dat ik hier ooit voor ben geweest door wat ik als informatie kreeg toentertijd. Die informatie is nogal anders dan de informatie nu, maar ~~hier moeten we het mee doen, lijkt het. Ik vraag me af hoe logisch het laatste amendement~~ eigenlijk is. Ik ben benieuwd naar de reactie van de wethouder over het personeel. Volgens mij is er afgesproken dat de gemeenten het personeel in dienst nemen naar rato van haar bijdragen. Waarom het personeel gedetacheerd zou moeten worden naar een stichting, mag de wethouder mij nog een keer uitleggen, want volgens mij is dat niet noodzakelijk. Ik vind het amendement heel creatief. Waarom zou je in je eentje die stichting oprichten?

Daarnaast zou ik mijn riedeltje van onze wensen en bedenkingen voort willen zetten. Gezien de tijd lijkt me dat niet leuk, ook niet voor jullie, dus dat doe ik niet. Ik noem er eentje. Onze wens is dat deze NUO uitgroeit tot een regionaal maatschappelijk werkontwikkelingsbedrijf en uiteindelijk een echte naam krijgt en Soweco heet.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik houd soms te veel van mijn vak. Ik heb heel de avond gehoord, waaronder van u in het ordedebat, van de wethouder en de collega-raadsleden: kom dan met een alternatief, doe dan iets. U hebt op meerdere manieren aangekaart dat het allemaal een gepasseerd station is. God zij dank hebben we in de Gemeentewet altijd als raad het recht om op het laatste moment nog een amendement in te dienen waarin we zeggen: als het toch allemaal zo makkelijk is, als we het toch allemaal zelf doen, als we toch allemaal het vertrouwen erin hebben, laten we het dan helemaal naar ons toe

trekken. Een andere mogelijkheid is er niet, voor mij niet. Ik heb gedacht: wat doe ik dan, ga ik me onthouden? Ik heb uit uw ordevoorstel begrepen dat als ik ja zeg, het ja is en als ik nee zeg, het ook ja is, terwijl ik zo veel bedenkingen heb. Ik ben er niet over uit. Als we allemaal worden uitgedaagd om met een alternatief te komen, zeggen we: laten we overnieuw beginnen. Want wat hebben we?

We hebben de oude schoenen weggegooid voordat we nieuwe hadden, zoals een raadslid zei. Nu ontstaat er een situatie waarin ons geen ander politiek middel wordt gegund. Het voorstel wordt geamendeerd en de wethouder beweert dat de andere deelnemende gemeenten daar niets van zullen zeggen. Ik krijg dan een déjà vu gevoel: dat heeft hij eerder gezegd. We hebben gezien dat dit niet het geval is. Dan moeten we het maar goed doen. Als de uitvoering bij ons ligt, dragen wij de volledige verantwoordelijkheid over onze mensen. Wat is daar verkeerd aan? De meeste collega's hebben gezegd: wij wilden het toch naar ons toe halen, de GR was toch geen goede bestuursvorm? Dit is de politieke consequentie van wat het college onder aanvoering van wethouder Maathuis de afgelopen jaren heeft neergezet. Als we dan aan het begin van de vergadering worden geconfronteerd met de uitspraak "als u ja zegt is het ja en als u nee zegt is het ook ja", is dit amendement de enige oplossing. Ik moet vanuit het diepst van mijn hart het volgende nogmaals zeggen. Ik werp verre van mij dat wij worden weggezet met: jullie willen geen oplossing, jullie snappen het niet, jullie begrijpen het niet, dit is niet in het belang van de doelgroep. Dat de PvdA-fractie continu meegaat, omdat haar partij de Participatiewet heeft bedacht ... Met alle respect, we leven in een democratie. Dat betekent niet dat ik er blindelings in meega.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! De heer Çete zegt feitelijk in zijn betoog dat hij de NUO niet wil en dat we terug moeten naar af. Ik ben op zoek naar toen wij de eerste stap zetten, namelijk dat er aan de raad werd gevraagd in te stemmen met het opheffen van de GR – dat heb ik het afschrijven van de schoenen genoemd, niet het weggooien. Juridisch zijn er dan maar twee mogelijkheden. Of we moeten aantonen dat dit in strijd is met het recht, of dat het in strijd met het algemeen belang. De gemeenteraad van Almelo is niet bij machte geweest om het een of het ander aan te tonen. Deelt de heer Çete dat met mij? Daarom kunnen we niet anders dan instemming verlenen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Dank voor de interruptie. Ik voel al weken dat de CDA-fractie en ik qua principes enorm op één lijn zitten, maar zij zit aan de ene kant en ik aan de andere kant van die lijn. Uiteindelijk heb ik geen enkele twijfel over de wensen van de CDA-fractie en mijn collega's voor de doelgroep. Maar zoals mevrouw Ten Seldam aan het begin van haar eerste termijn heeft gezegd: er zijn in de loop der jaren veel dingen verandert. Collega Teunis heeft dat heel mooi neergezet en mij ook beledigd. Hij heeft gezegd: wij en GroenLinks waren de enige fracties die tegen hebben gestemd. De heer Hümmels durft in de spiegel te kijken en ik durf ook in de spiegel te kijken. Met de kennis van nu heb ik er enorm spijt van dat ik toen heb ingestemd met de opheffing van Soweco. Maar tussen de informatie die ik toen had en die ik nu heb, ligt een wereld van verschil. Politiek wordt ons geen enkele andere ruimte gelaten dan dit amendement indienen.

Ik kan mevrouw Ten Seldam verwijten maken, zij kan mij verwijten maken, maar ik denk niet dat dit het doel van ons gesprek is, vooral niet vanuit haar fractie. Ik vind dat haar fractie vanavond een van de beste betogen heeft gehouden. Dus dat is de reden waarom ik zo'n amendement mede indien en steun. Er is geen ander politiek middel meer. Ja, er is een ander politiek middel, maar nee...

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! De heer Çete wekt de indruk dat Lijst Çete en het CDA op dezelfde lijn zitten wat betreft het gedachtegoed. Laat ik u vertellen dat er heel veel strepen licht tussen zitten. Het prikkelt me zeer dat hij zegt: u geeft niet aan wat u wilt. Voorzitter! In al mijn bijdragen heb ik namens mijn fractie nadrukkelijk aangegeven waar wij voor staan. Ik vat het samen: voor een inclusieve samenleving en dat iedereen het recht en de mogelijkheid krijgt om naar vermogen te kunnen werken en een bijdrage te leveren. Beknopter kan ik het niet maken.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik heb geprobeerd mevrouw Ten Seldam en de

CDA-fractie niets te verwijten, maar nu krijg het gevoel dat ik verwijten krijg. Dat is het probleem van dit dossier. We hebben continu, te lang, met verwijten gezeten. Waar gaat het mij om? Het gaat mij om de doelgroep. Wat mag het kosten? Het mag heel veel kosten, maar het mag ook niets kosten. Wat is de zekerheid voor de doelgroep, niet voor 3, 4 of 5 jaar, maar totdat de wet niet meer bestaat? Wat is uw alternatief? Dit is mijn alternatief. Als ik het kind ergens anders neerleg onder het mom van een stichting om zo min mogelijk risico's te dragen, laat ik liever de kinderen thuis dan dat ik ze naar een internaat stuur. Dat is het verschil.

De VOORZITTER: Dat punt is gemaakt.

Lieve raadsleden, ik heb niet het gevoel dat wie dan ook een ander nog overtuigt in dit debat. Het begint een melodrama te worden, herinneringen worden opgehaald, er wordt spijt betuigd over eerder ingenomen standpunten. Het gaat allang niet meer over waarover het moet gaan, de zienswijzen. Ik doe een dringend beroep op u. Er zitten medewerkers van ons te wachten op behandeling van andere agendapunten. Het is eigenlijk te gek voor woorden waarin dit debat verzandt. Ik zeg dit als uw burgemeester voor de hele raad. Ik spreek niemand te na aan, maar wat er vanavond gebeurt, is te gek voor woorden. Ik begrijp de onvrede die er is over de uitkomst van de hele Soweco-herstructureringsdiscussie. Ik begrijp ook dat andere mensen er weer anders tegen aankijken, maar wij moeten verder met elkaar.

Ik roep u op: doe uw uitspraak over wat voorligt, doe geen pogingen meer om elkaar te overtuigen, want dat leidt nergens meer toe, alleen maar tot verder nachtwerk. Ik denk niet dat er iemand in de zaal is die, als hij of zij diep bij zichzelf te rade gaat, het met mij oneens zal zijn.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Voor ligt het amendement van de D66-fractie en consorten. Ik heb niet helemaal scherp wie het heeft ingediend. Het amendement stelt voor om geen stichting op te richten en samen met de raad te zoeken naar een andere oplossing.

Het eerste principiële bezwaar is dat we daarmee opnieuw onzekerheid creëren voor de medewerkers en dat willen we niet.

Het tweede zit in de stichting. Waarom een stichting oprichten en het als gemeente niet helemaal zelf doen? Wel, we gaan ons op de commerciële markt begeven. We gaan dienstverlening verrichten en dat kunnen we het beste laten doen door een privaatrechtelijke rechtspersoon. Welke rechtspersoon of rechtsvorm kiezen we dan? Dan kiezen we geen besloten vennootschap of naamloze vennootschap, want die hebben een winstoogmerk. Dan kiezen we voor een stichting. Die heeft geen winstoogmerk. Bovendien, het werd net geponeerd, maar daar zit geen aansprakelijkheid of risico in. Een stichting oprichten om deze privaatrechtelijke dienstverlening te organiseren, is eigenlijk de enige logische oplossing. We zullen dat amendement niet steunen.

Mevrouw BIJENHOF (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie wil graag doorgaan op de ingezette weg. We zullen het amendement, ingebracht door mevrouw Van Saane, niet steunen.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Mevrouw Ten Seldam had nog een vraag. Een kort antwoord: klopt.

De tweede vraag is wat het collegestandpunt is over het amendement. Het college ontraadt het amendement en sluit aan bij de woorden die zijn gewisseld in uw raad door de tegenstanders van het amendement, om te voorkomen dat we mensen proberen te overtuigen.

<u>Aan de orde is de stemming over amendement 4 (Geen oprichting stichting NUO).</u>

Over amendement 4 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is verworpen met 9 tegen 23 stemmen.

Voor het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van D66, Forum voor Rechts, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en SP.

Tegen het amendement hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Democraten.Nu, Lokaal Almelo Samen, PVA, PvdA, PVV en VVD.

<u>Aan de orde is de stemming over amendement 3 (Oprichting NUO).</u>

Over amendement 3 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene (32) stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel.

Over het geamendeerde raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 23 tegen 8 stemmen.

Voor het geamendeerde raadsvoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Democraten.Nu, Lokaal Almelo Samen, PVA, PvdA, PVV en VVD.

Tegen het geamendeerde raadsvoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van D66, Forum voor Rechts, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete en SP.

De heer Wiertz was tijdens de stemming niet in de raadzaal aanwezig.

De VOORZITTER: Dames en heren! Omwille van de aanwezigheid van een aantal van onze medewerkers stel ik u voor om nu de agendapunten 10 en 11 te bespreken.

(Mevrouw Van Saane verlaat, te 00.45 uur, de vergadering.)

10. Almelose Klimaatadaptatiestrategie 2021-2025 (R 2106642).

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Voor nu zijn wij akkoord met dit voorstel. We vinden het zeker geen slecht voorstel, maar op de lange termijn mag er een tandje bij. Het perspectief naar 2085 voor de verbetering van de situatie ligt wel heel ver weg. Er zijn mensen in deze zaal die dat niet meer mee zullen maken. Eigenlijk de grote meerderheid in deze zaal.

Het langetermijnperspectief is natuurlijk prima, maar dan moeten er op korte termijn concrete acties aan gekoppeld worden die gerapporteerd worden aan de raad. Die acties en doelen kunnen meer SMART worden geformuleerd dan in deze strategie het geval is.

De Omgevingswet vraagt om een integrale visie en aanpak. Het ligt dan ook voor de hand dat dit thema terugkomt in de omgevingsplannen en andere documenten. De algemene benadering zou moeten zijn het behalen van een integrale verduurzaming van de openbare ruimte in de stad.

Hittestress heeft ook te maken met het ontbreken van groen. Dat vraagt om een duidelijke visie op groen. Denk bijvoorbeeld aan de mogelijkheid om braakliggende terreinen de status van tijdelijke natuur te geven.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! De klimaatverandering en wat die doet met de aarde en ons leven is een van de grootste vraagstukken voor ons, maar ook voor de komende generaties. De opwarming van de aarde stelt ons voor ongekende problemen, zoals extreme temperatuurstijgingen, smeltende ijskappen en een stijgende zeespiegel. Ook het weer in Nederland is hierdoor aan verandering onderhevig: drogere zomers en op sommige momenten in het jaar extremere regenval.

Het is verstandig om voor drogere perioden water te bufferen, dat wil zeggen water vast te houden. In natte perioden is het van belang dat het water weg kan, bijvoorbeeld in de grond of in retentievijvers.

De voorliggende nota biedt volgens de GroenLinks-fractie de nodige inzichten en maatregelen. Niet alles kan in een keer, maar we zijn het eens met de aanpak van de vijf ergste locaties in deze stad. Deze moeten zijn opgelost voor 2030. Voor de andere circa 20 locaties – 19 volgens mij – is er meer tijd. Straks behandelen we de RES 1.0 – vanmorgen trouwens, maar dat terzijde. De RES hangt natuurlijk nauw samen met dit verhaal, want dan hebben we het over het terugdringen van de CO_2-uitstoot, het broeikasgas, door middel van duurzame energie.

Er is volgens ons meer nodig, vooral voor het bestrijden van de zogenaamde hittestress. De heer Wiertz noemde die ook al. Voor Almelo is die in beeld gebracht. Vooral de binnenstad is 's zomers bovenmatig heet. De GroenLinks-fractie ziet graag dat er meer maatregelen worden genomen om de binnenstad meer te vergroenen. Er zijn straten en pleinen die alleen bestaan uit asfalt, steen en beton. Onttegelen moet worden gestimuleerd, vooral bij de

gemeente zelf. Volgens mij zijn wij met elkaar de grootste stratenmaker in deze stad.

Doel van het Programma Duurzaamheid is dat de openbare ruimte in 2022 beter is voorbereid of bestand is tegen wateroverlast en hittestress. Hiervoor moet nog een aantal slagen worden gemaakt. Daarom pleiten wij voor een ruimere toekenning van subsidie voor bijvoorbeeld groene daken. Het is van belang dat buren met een gezamenlijk dag een aanvraag kunnen indienen. We begrepen van de wethouder tijdens het politiek beraad dat hier al naar wordt gekeken. Kan hij zijn visie hierop nader toelichten?

De GroenLinks-fractie kan akkoord gaan met het voorliggende voorstel over de Almelose klimaatadaptatiestrategie 2021-2025

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Het is een indrukwekkend verhaal, bijna te veel om te bevatten. Ik heb wat moeite met de onacceptabele situaties. Ik weet dat als we daaraan iets willen doen, dit handen vol geld kan kosten. Dat mag van mij, maar ik heb het idee dat als we meer alternatieve oplossingen weten te vinden, het mogelijkerwijs voordeliger kan. Ik hoop dat dit gebeurt.

Er zijn locaties beschreven waar zich allerlei toestanden voor kunnen doen. Het blijkt zelfs mogelijk te zijn dat dit een keer in de honderd jaar is. Ik zou het zonde vinden om daar al te veel effort op toe te passen. Ik hoop dat men heel kritisch is over wat echt onacceptabel en ongewenst is. Als wij wat weten te relativeren, zouden we volgens mij met een veel gemakkelijker aanpak en veel gemakkelijker adaptie de juiste oplossing kunnen vinden. Ik hoop dat dit lukt.

De bijdrage van de heer Buitenweg van de GroenLinks-fractie kan ik grotendeels steunen. Juist als we meer investeren in de natuur, voorkomen we een heleboel problemen die zich nu mogelijkerwijs voordoen, omdat we te veel asfalt, stenen en beton hebben, en ook nog auto's en allerlei gekke dingen.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik beperk me tot het laten zien van een aantal foto's. Ter inleiding, ik heb de vorige week al gezegd dat het een goed stuk is en wij het zeker gaan steunen. Ik heb wel gezegd dat de ambitie van de wethouder misschien iets te gortig is. Ik laat vier foto's zien, dan ben ik klaar, die gaan vooral over het ontstenen en sluiten aan op wat de heren Buitenweg en Hümmels hebben gezegd.

Dit is het beeld dat we zien. Opritten die plaatsmaken voor nog grotere opritten. Tuinen maken plaats voor een grotere oprit. Gemeenten werken keihard mee om de oprit te vergroten. Dit komt in grote getalen voor. Veel voortuinen maken plaats voor grafmonumenten: al dat grijs en steen. Ik vind het voor de wethouder een heidens karwei om, zoals hij zegt, verleidingskunst toe te passen. Er zijn mooie voorbeelden in het land en ik hoop dat er met die € 75.000 die de komende jaren vaststaan, mooie initiatieven komen. Ik had ze willen toelichten maar dat ga ik niet doen: veel te laat.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Vorige week bij het oordeelsvormend beraad heb ik gezegd dat wij ons in principe in de uitgangspunten kunnen vinden. Ik heb gevraagd om te regelen dat mensen hun stoeptegels en stenen gratis kunnen inleveren bij een door de gemeente aan te wijzen plek. Dit kan Twentemilieu zijn of een andere plek. De wethouder heeft gereageerd dat dit zeker tot het arsenaal hoort. Dat vinden wij nog iets te vrijblijvend. Om dit kracht bij te zetten, dien ik een motie in. Als het college het slim aanpakt, kan het er geld aan verdienen, want het gaat om schoon puin.

"Motie 5.
Klimaatadaptatie: Stoeptegelinlevercampagne.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 22 juni 2021,
gehoord de beraadslaging,
constaterende dat
- tegels, stenen en overige bestrating regenwateropname door de grond bemoeilijken,

overwegende dat
- waterafvoer en –opname belangrijk is om flinke regenbuien niet tot overlast te laten worden;
- inwoners hun tuinen en perken mogelijk wel willen ontdoen van bestrating en tegels,

maar de kosten voor inleveren daarvan (per kg) een te hoge drempel opwerpt,
verzoekt het college,
- een campagne te starten waarbij inwoners van de gemeente Almelo hun tegels en stenen gratis bij Twentemilieu kunnen inleveren (brengplicht);
- eventuele meerkosten en/of opbrengsten (schoon puin is ook handel en kan hergebruikt worden als grondstof voor beton, asfalt en andere werken) te verwerken in de najaarsrapportage en/of begroting 2022,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de PVV-fractie.

De heer VAN MARLE (CDA): Voorzitter! Voor ons is dit een hamerstuk. Dat is een van de redenen dat wij dit aanmelden voor de raadmeter.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! De heer Wiertz ziet graag dat we sneller werken met een tandje erbij voor de lange termijn. Ik snap dat, wat sneller kan, doen we sneller. Dit kwam vorige week ook bij het oordeelsvormend beraad aan de orde. We willen deze strategie juist ook om te kunnen bekijken of er subsidies vanuit het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie te verkrijgen zijn en – dit is belangrijk – elke zes jaar wordt de Almelose klimaatadaptatiestrategie bijgesteld. Dat biedt kansen om iets te doen met de onwenselijke situaties die we beschreven hebben en moeten aanpakken. De integrale afweging zit in de omgevingsvisie. Ook daarin zit een moment om vanuit een integraal perspectief naar dit soort vraagstukken te kijken.

De heer Buitenweg pleit voor maatregelen in de binnenstad vanwege de hittestress, zoals het onttegelen. We hebben in het document gezet dat we op bepaalde onderdelen nog een aanvullend onderzoek moeten doen. Dit geldt onder andere, staat in het stuk, voor het groen, de groene effectanalyse. Daaruit zal blijken wat dit eventueel extra betekent. Heel terecht stipuleerde hij zelf dat het creëren van meer groen onderdeel is van onze ambities in het Programma Duurzaamheid. Daar blijven we onverminderd hard op inzetten. Bij de jaarverantwoording straks zullen we wellicht bespreken hoeveel aantal vierkante meters groen en blauw erbij zijn gekomen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Hoe ziet de wethouder de rol van de gemeente bij het onttegelen, het vergroenen van straten, vooral in de binnenstad?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! In het oordeelsvormende beraad heb ik daar al op gewezen. Ook wij hebben daar een rol in. We hebben als college onze verantwoordelijkheid over de openbare ruimte. Maar ook uw raad is onderdeel van het gemeentebestuur en zou als het gaat om verleiden het goede voorbeeld kunnen geven. Vorige week is door een aantal raadsleden gekscherend gezegd dat ze dat helemaal niet ziet zitten. Dat het een mooie doelstelling is die ver weg ligt en door mij nooit zal worden gerealiseerd. Bij mij is het glas altijd half vol. Ik zou uw raad willen uitdagen om zelf het goede voorbeeld te geven. Wij doen dat ook. Wij kijken wat we in onze eigen openbare ruimte kunnen bijdragen. Slimme voorbeelden zijn bijvoorbeeld in het Nieuwstraatkwartier, in de Nieuwstraat, in de afgelopen jaren toegepast. Daar heeft parkeerruimte plaatsgemaakt voor meer groen. Hetzelfde geldt voor de Schoolstraat.

We gaan concreet aan de slag met de stimuleringsregeling. Die geldt ook voor het stukje groene daken. Die regeling bestaat al. We kunnen kijken of het aantal vierkante meters omlaag kan, zodat meer mensen in bereik komen om daarvan gebruik te maken.

De heer Hümmels heeft gezegd dat we kritisch moeten kijken naar die onacceptabele situaties. Dat begrijpen wij. Ook daarvoor geldt dat we elke zes jaar de adaptatiestrategie bijstellen. Het gaat natuurlijk vooral om het effect dat optreedt als gevolg van de stimuleringsmaatregelen en om wat we kunnen doen bij die extreme regenval.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Ik heb al een paar keer een evaluatietermijn van 6 jaar horen noemen. Is dat niet bijna onbehoorlijk lang. Is het niet verstandiger om een kortere periode te nemen, bijvoorbeeld elke twee jaar? Er verandert heel

veel en snel en als we om de zes jaar gaan kijken of het goed gaat, vind ik dat wat pijnlijk

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! We volgen daarin de landelijke lijn. Zes jaar is landelijk vastgelegd.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik kan me voorstellen dat de wethouder landelijke lijnen volgt, maar als die landelijke lijnen naar mijn opvatting wat te wensen overlaten, adviseer ik hem een betere lijn te volgen. De wethouder is zelf bijdehand genoeg en zou kunnen bedenken dat het beter kan.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Ik neem daar kennis van. Wij hebben voor deze termijn gekozen conform de landelijke lijn. Wil de heer Hümmels het anders, stel ik hem voor daarop een amendement in te dienen.

Ik begrijp de foto's die de heer De Vries heeft laten zien, het zijn mooie voorbeelden van wat we willen verminderen. De realiteit is dat als mensen iets met hun oprit willen, dit is gereguleerd in de APV. Dan moeten we er gewoon aan meewerken. Dit neemt niet weg dat we uitdrukkelijk de weg van de verleiding gaan inzetten. Ook daarvoor is die stimuleringsregeling bedoeld. Bij de perspectiefnota wordt voorgesteld om die stimuleringsregeling een structureel karakter te geven. Die wordt meerjarig doorgezet in het meerjarenperspectief. Daarmee kunnen we echt een slag maken; dat is onze ambitie.

De motie van de heer Stöteler klinkt sympathiek. De vorige week heb ik hierop gereflecteerd. De campagne uit het eerste dictumpunt wordt ingericht in de nog op te stellen stimuleringsregeling. We willen ons op dit moment nog niet vastleggen op het gratis inleveren van tegels bij één organisatie. Het gaat ook om het onderdeel "alleen brengen". Want eerder is een container in een straat gezet om mensen te stimuleren hun tegels daarin te gooien. Die staat letterlijk bij hen op de hoek van de straat. We willen verleiden en allerlei manieren bedenken om ervoor te zorgen dat die stenen eruit gaan.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Hou op met sympathie. Man, man, man. Ik zit hier niet om sympathiek gevonden te worden. Ik zit hier om de dingen goed voor elkaar te maken. Als je een container ergens neerzet, is er nog steeds een brengplicht voor de mensen, want je opent een locatie waar ze tegels kunnen brengen. Het gaat mij erom dat we niet zelf de tegels bij mensen uit de tuin halen omdat we met ze overeenkomen, op wat voor manier dan ook, dwang drang, overhalen, om alsjeblieft de tegels uit hun tuin te slopen. Dat is niet de bedoeling. Ze mogen ze zelf komen brengen, op welke locatie dan ook; dat heb ik net gezegd. Als de wethouder dit handig aanpakt, kan hij daarmee ook nog geld verdienen.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Ik heb gezegd dat ik de motie sympathiek vind, de inhoud daarvan. Dat er meer kosten en/of opbrengsten uit te genereren zijn, ja... We nemen juist die campagne mee in de stimuleringsregeling. Daarover wordt aan uw raad voorgesteld om € 75.000 in de perspectiefnota te fietsen. Vervolgens wordt dat bij de begroting structureel ingeregeld. Dus we hebben voorzien in meerkosten. We zullen wel zien of er eventuele opbrengsten aan de orde zijn. Die worden dan verwerkt in het jaarresultaat. Zo zijn de rekenregels van dit huis, zoals de wethouder Financiën ons altijd netjes laat begeleiden. In die zin klinkt de motie sympathiek, maar met de huidige formulering ontraadt het college haar.

De bijdrage van de heer Van Marle waarderen wij enorm. Wij betekent ook de medewerkers die achter de schermen met ons meeluisteren en meedenken om ervoor te zorgen dat dit document straks een groen vinkje op de lijst krijgt. Veel waardering daarvoor, dank.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Ik kom kort terug op de groene daken. De wethouder ging al een heel eind mee door te kijken naar kleine oppervlakten, dat is al een punt, maar ik heb ook gepleit voor het samenvoegen van de subsidieaanvraag voor buren die een gezamenlijk dak hebben

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik ben een amendement aan het schrijven

De VOORZITTER: Ik kan u de gelegenheid bieden om mondeling de wijziging aan te geven, omwille van de tijd.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Dat kan, het amendement luidt: "de evaluatietermijn te verkorten tot twee jaar."

De heer VAN MIERLO (wethouder): Het wordt ingewikkeld als buren samen een aanvraag indienen bij de stimuleringsregeling. We willen kijken of we voor inwoners de oppervlakte kunnen verkleinen. Als daaraan het oppervlak van de buren wordt gekoppeld, waardoor het groter wordt, wordt het erg ingewikkeld, want dan gaat het waarschijnlijk om buren die samen een aanvraag doen. Als we de vierkante meters omlaag brengen, kan de subsidie op objectniveau worden aangevraagd. Ik probeer dat in de verdere uitwerking vorm te geven. In die zin doe ik niet gelijk een toezegging. We kunnen kijken hoe het precies zit met appartementencomplexen of rijtjeswoningen waarop de daken aaneengesloten zijn. Ik vraag de ruimte om daar met een welwillende blik naar te kijken, zonder dat ik daar nu een concrete toezegging op doe. We zitten nog aan de vooravond van het inkleden van die regeling. Ik heb de heer Buitenweg heel goed gehoord.

De evaluatietermijn naar twee jaar betekent een heel korte periode. Wij stellen voor om gewoon de termijn van zes jaar te hanteren.

De VOORZITTER: Dames en heren! Wij zijn toe aan de besluitvorming. Er zijn 31 leden in de zaal aanwezig. Mevrouw Van Doorn en mevrouw Van Saane hebben de vergadering formeel verlaten.

Aan de orde is de stemming over amendement 6 (Sneller evalueren).

De heer DE VRIES (PvdA): Ik snap de wethouder wel, twee jaar is heel kort voor een evaluatie periode. Ik schrok zelf van die zes jaar; ik zou vier jaar redelijk vinden.

Hierna wordt digitaal gestemd over amendement 6, waarna de voorzitter constateert dat het is verworpen met 9 tegen 22 stemmen.

Voor het amendement hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA en SP, alsmede één lid van de PvdA-fractie en één lid van de fractie van Democraten.Nu.

Tegen het amendement hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, D66, Forum voor Rechts, Lokaal Almelo Samen, PVV en VVD, alsmede één lid van de PvdA-fractie en één lid van de fractie van Democraten.Nu.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 30 stemmen tegen 1 stem.

Voor het voorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA, SP, Democraten.Nu, PvdA, CDA, ChristenUnie, D66, Forum voor Rechts, Lokaal Almelo Samen en VVD, alsmede één lid van de PVV-fractie.

Tegen het voorstel heeft gestemd één lid van de PVV-fractie.

Aan de orde is de stemming over motie 5 (Klimaatadaptatiestrategie).

De heer DE VRIES (PvdA): Wij stemmen voor, onder het mom: alle steentjes helpen bij het ontstenen.

Hierna wordt digitaal gestemd over de motie, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 8 tegen 23 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van Leefbaar Almelo, PVA, PvdA, PVV en SP.

Tegen de motie hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA,

ChristenUnie, D66, Democraten.Nu, Forum voor Rechts, GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, Lijst Çete en VVD.

(De heer F.J. Gerritsen verlaat, te 01.15 uur, de vergadering.)

11. Regionale Energiestrategie Twente 1.0 (R 2106671).

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter! Ik zie af van mijn bijdrage.

De heer VAN MARLE (CDA): Voorzitter! Het koersdocument Regionale Energie Strategie Twente 1.0 is afgeleid van het nationaal Klimaatakkoord en staat vanavond ter vaststelling op de agenda. Almelo draagt bij aan de RES, conform de door de raad vastgestelde duurzame energieladder met 157 GWh. We lopen voorop met het duurzaam opwekken van elektriciteit op land. Ik hoop dat hardlopers geen doodlopers zijn, maar dat zal de wethouder kunnen verklaren.

Almelo heeft de doelstelling voor de vermindering van CO_2-uitstoot middels duurzame opwekking van energie, in dit geval zon op dak, tot het jaar 2030 reeds behaald. Ik heb begrepen dat een verdere reductie van CO_2-uitstoot op korte termijn niet mogelijk is, vanwege onvoldoende capaciteit op het elektriciteitsnet, met de kanttekening dat dit niet geldt voor woningen, kleine bedrijfsgebouwen en scholen. Voor grote daken is er dus een wachtlijst. Gaan we nu bij de pakken neerzitten? Ik hoor hierop graag een antwoord van de wethouder.

Duurzame energieopwekking door wind is een heel ander verhaal. Een aantal gemeenten in de regio wil het opwekken van duurzame energie door wind uitstellen, waarschijnlijk ingegeven door de maatschappelijke weerstand. Hierover dienen we samen met de fracties van VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie en Democraten.Nu een motie in. De overweging hierbij is dat elke gemeente in de regio verantwoordelijk is voor de voortgang van de duurzame energieopwekking binnen de eigen gemeentegrenzen conform hun bod, en het wenselijk is dat duurzame energieopwekkingsprojecten voor zon op land en windenergie gelijk oplopen in de regio. Iedere gemeente staat voor haar eigen opgave. Daarom vragen de indieners van de motie Gedeputeerde Staten om hun regisserende rol te pakken met als doel ervoor te zorgen dat de bijdragen van de gemeenten in de pas lopen met de gezamenlijk gemaakte afspraken en zo iedere gemeente haar eigen verantwoordelijkheid neemt. Tevens behelst de motie dat Almelo Gedeputeerde Staten verzoekt de relevante uitkomsten van onderzoeken rondom duurzame energieopwekking mee te nemen bij lopende en nieuwe duurzame energieopwekkingsprojecten in Almelo.

"Motie 7.
Oproep aan Gedeputeerde Staten van Overijssel om regisserende rol te pakken in de Regionale Energiestrategie.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 22 juni 2021
constaterende dat

- de energietransitie nodig is om de negatieve gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan;
- het nationale Klimaatakkoord afspraken over duurzame energieopwekking bevat waar alle gemeenten zich, via de Vereniging Nederlandse Gemeenten, aan gecommitteerd hebben;
- de Twentse gemeenten samenwerken aan een koersdocument Regionale Energiestrategie Twente 1.0;
- Almelo door middel van de Duurzame energieladder een reële bijdrage levert aan de Regionale Energiestrategie en daarmee ook aan het nationale Klimaatakkoord;
- Almelo goed op weg is met de daadwerkelijke uitvoering van de eigen ambities voor 2030: de ambitie voor zon op dak is al gerealiseerd en de realisatie van de ambitie voor zon op land is in een vergevorderd stadium;
- een aantal Twentse gemeenten lijkt achter te blijven in het leveren van een reële bijdrage aan de Regionale Energiestrategie Twente 1.0 en dit mede te maken heeft met lopende onderzoeken,

overwegende dat
- elke gemeente verantwoordelijk is voor de voortgang van duurzame energieopwekking binnen de eigen gemeentegrenzen conform hun bod in de Regionale Energiestrategie Twente 1.0;
- de kaders van de Duurzame energieladder voor Almelo leidend zijn en de maximale bijdrage van Almelo aan de Regionale Energiestrategie Twente weergeven;
- het wenselijk is, vanuit de gedachte dat we hier als Twentse gemeenten samen aan werken, dat duurzame energieopwekkingsprojecten met betrekking tot zon op land en windenergie gelijk oplopen in de regio,

verzoekt het college,
- bij de Stuurgroep RES en Gedeputeerde Staten van Overijssel kenbaar te maken dat Almelo een reële bijdrage aan de Regionale Energiestrategie Twente levert en dat het een maximum bijdrage met betrekking tot zon op landbouwgrond en windenergie betreft, uiterlijk te realiseren in 2030;
- Gedeputeerde Staten van Overijssel te vragen om hun regisserende rol te pakken en waar nodig hun sturingskracht in te zetten met als doel ervoor te zorgen dat de bijdragen van de Twentse gemeenten in de pas lopen met de afspraken die gezamenlijk in de Regionale Energiestrategie Twente 1.0 zijn gemaakt;
- de relevante uitkomsten van onderzoeken rondom duurzame energieopwekking mee te nemen bij lopende en nieuwe duurzame energieopwekkingsprojecten in Almelo,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie en Democraten.Nu.

De stand en het verloop van de realisatie van het verminderen van CO_2-uitstoot, door woningen en bedrijfsgebouwen zonder aardgas te verwarmen en elektriciteit duurzaam op te wekken, horen wij graag van de wethouder.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! De heer Van Marle erkent en bevestigt de maatschappelijk weerstand tegen windmolens, tegen de energieopgave, zoals hij dat noemt. Maar waar komt die drang bij het CDA in Almelo vandaan om door die maatschappelijke weerstand heen te duwen? Wat maakt dat hij dit onze inwoners en de inwoners van onze omliggende gemeenten door de strot wil duwen? Is dat, dat kan maar zo zijn, omdat die windmolens niet bij Bornerbroek komen te staan, of heeft hij echt gewoon lak aan wat de inwoners en de mensen die er in de buurt wonen wel en niet willen?

De heer VAN MARLE (CDA): Voorzitter! De RES is gezamenlijk bepaald binnen de regio en elke gemeente heeft een bod gedaan. Daar willen we iedere gemeente aan houden, zodat niet een gemeente vooroploopt en taken van andere gemeenten overneemt en een gemeente achterblijft. Iedere gemeente heeft een bod uitgebracht, dus is het de verantwoordelijkheid van iedere gemeente om dat bod in te vullen. Dat stuit inderdaad op weerstand bij een aantal gemeenten, zoals men in de krant heeft kunnen lezen. Ik denk dat gezamenlijk overleg met daarbij de sturingsfunctie van Gedeputeerde Staten mee kan helpen om in de regio tot overeenstemming te komen over windenergie.

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Ik begrijp dat in de motie gevraagd wordt of GS een regierol op zich kunnen nemen. Mijn vraag is of GS op die rol zitten te wachten en of de CDA-fractie, wellicht via partijgenoten in de provincie, de indruk heeft gekregen dat GS op die regierol zitten te wachten.

De heer VAN MARLE (CDA): Voorzitter! Bij de startnotitie is afgesproken dat GS de regisserende rol hebben en dat als sturingsinstrument kunnen gebruiken om de veertien partijen in de regio aan hun bod te houden.

Ik heb nog een laatste opmerking over 1.3 van de kanttekeningen. Daarin staat opgenomen: eventuele beëindiging van het aandeelhouderschap van Twents. De CDA-fractie neemt dit voor kennisgeving een. Dit hoort onzes inziens niet in dit raadsvoorstel thuis.

De VOORZITTER: Ik begrijp nu, nu de motie is ingediend, waarop in de raad van Twenterand in eerdere instantie commentaar is geleverd. Blijkbaar is daar een welluidend commentaar gegeven door de fractie van GBT op een motie die hier op woensdagochtend nog moest worden ingediend.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Het braafste jongetje van de klas wil de wat minder onderdanige kinderen op de vingers tikken. Nou voorzitter, brave jongetjes hebben de halve wereld, brutale de hele. Ook veel Almeloërs verafschuwen de lelijke zonneparken, ook veel Almeloërs willen geen horizonvervuilende windmolens. Ook veel Almeloërs willen geen vogels kapot gemept door de wieken van de molen uit de lucht zien vallen. Wat de fractie van Forum voor Rechts betreft, volgen we juist het voorbeeld van de andere gemeenten en trappen we op de rem. Hoe het ook zij, Twenterand vindt het niets, Vriezeveen vindt het niets en dat maakt deze Regionale Energie Strategie hoe dan ook een farce. Alleen al om die reden zal de fractie van Forum voor Rechts tegen stemmen, ook tegen die motie. Gezien het tijdstip, zal ik het verder aan de anderen overlaten.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Voorzitter! Wij zijn niet gelukkig met de RES. Ik zal niet alles herhalen wat ik in het mooie proces dat BOB heet, heb gezegd. Maar wij vinden wel dat het een utopie is te denken dat we er onderuit kunnen komen. Dit wordt top/down opgelegd vanuit het Rijk naar de provincie en van de provincie naar de gemeenten. We moeten er wat mee. Op het moment dat je er wat mee moet, moet je dat ook in regionaal verband oppakken. Daarom steunen wij de motie van de fracties van CDA, VVD, ChristenUnie en Lokaal Almelo Samen als mede-indiener, omdat wij vinden: gelijke monniken, gelijke kappen. Als je wat met elkaar afspreekt, hetzelfde vertrekpunt hebt, moet ook ieder zich daaraan houden. Als je onderweg – voordat de heer Stöteler gaat interrumperen, want ik weet wat hij gaat zeggen – gaat bepalen dat het minder moet, doen we dat samen. Maar het kan niet zo zijn dat wij straks de kar moeten trekken en anderen de achterbroek aantrekken.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Dit is een herhaling van eerdere zetten. Bij de NUO kwam dezelfde discussie naar voren. Toen zei de ChristenUnie-fractie bij monde van de heer Teeuw: laten we nou niet weer als gemeenten elkaar in de tang houden. Wat maakt nu dat dit bij deze Regionale Energie Strategie anders is, vergeleken met de NUO?

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Omdat ons vertrekpunt gezamenlijk is geweest. Wij hebben met elkaar afspraken gemaakt. Er is nu geen oplossing, we zitten er nu samen in. We hebben samen het vertrekpunt vastgesteld, we zijn nu op weg, dit is nogmaals door de provincie neergelegd. De provincie heeft een quotum te halen en legt dat bij ons neer, want wij zijn de gemeenten op welks grondgebied dit uiteindelijk uitgevoerd moet worden. Dan kan het niet zo zijn dat wij braaf onze hokjes afvinken en een ander de achterbroek aantrekt – dit is op andere portefeuilles ook gebeurd – want daar komt het op neer. De voorzitter stapt redelijk laconiek over de opmerking heen die door GBT in Twenterand is gedaan. Ik vind het een verwerpelijke opmerking om Almeloërs te vergelijken met NSB'ers, puur en alleen omdat we zeggen: jongens, laten we ons allemaal aan de afspraken houden. Ik ben nog niet klaar met deze opmerking. Je mag het met elkaar oneens zijn, geen enkel probleem, graag zelfs, daarom zitten we hier ook, maar om anderen te kwalificeren als NSB'ers gaat mij echt veel te ver.

Nogmaals, het gaat er dus om dat we met elkaar iets hebben afgesproken. Dat is het startpunt geweest. Het is prima als je gezamenlijk zegt: laten we dat maar niet meer doen en laten we het individueel doen. Maar dat beslis je samen en zijn er niet een, twee of drie die zeggen: wij doen het niet meer, doen jullie het maar lekker.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Kijk in de richting van de heer Maathuis, zou ik tegen de heer Zielman willen zeggen, als ik zeg dat we bij NUO ook een gezamenlijk vertrekpunt hadden. We hadden ook afspraken en die zijn ook van de andere kant bijgedraaid, daar hebben ze andere inzichten gekregen, voortschrijdend inzicht, noem maar op. Daarvan zei de ChristenUnie-fractie bij monde van de heer Teeuw, terwijl de hele raad zat te knikken: laten we elkaar nou niet in de tang houden. De heer Zielman bepleit hier: laten we ze vooral in de tang houden, laten we de provincie erbij halen. Ik kan u vertellen voorzitter, met een provinciaal

inpassingsplan wordt het niet erger dan het nu is. Het is al heel erg, veel erger kan het niet. Laat de provincie het maar doen en laat die maar de grote jongen zijn die tegen onze protesten en onze burgers ingaat. Dat doet de provincie niet. Hoe groter de protesten worden, hoe kleiner de kans is op een provinciaal inpassingsplan. Laat de provincie het dan maar weer terugleggen bij het Rijk. Het gebeurt dan niet. Laten we de andere gemeenten niet in de tang houden.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Met het laatste ben ik het niet eens, laten we elkaar niet in de tang houden, maar met wat de heer Stöteler daarvoor zei, ben ik het eens: leg het maar terug bij Provinciale Staten, maar laten we dat wel gezamenlijk doen. Dat is de oproep van de heer Van Marle. Laten we wel samen zeggen dat we dit niet meer doen. Eigenlijk zegt de heer Stöteler dit ook, want anderen stappen eruit en niemand zegt: we houden ze maar vast. Nee, we gaan ervoor zorgen dat anderen er niet zomaar uitstappen. Of we stappen er samen uit, of er stapt niemand uit. Wij gaan niet de opdracht voor de rest van de provincie hier in Almelo oplossen.

De VOORZITTER: Ik begrijp dat u de batterij nog vol hebt, meneer Zielman.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Ik stond de hele avond in de startblokken, tot ik eindelijk mocht.

De VOORZITTER: Vervolgt u uw betoog, want dit was een interruptie.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Ik krijg nog een interruptie.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Kan de heer Zielman uitleggen of de motie zo in elkaar zit dat ze zo kan worden uitgelegd, dat wij er uitstappen.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Nee, daar voorziet de motie niet in. Dat kan de heer Buitenweg lezen. De motie voorziet erin dat de regierol gepakt wordt door de provincie. Als de provincie die rol gaat pakken en met iedereen bespreekt wat er aan de hand is, kunnen er in mijn optiek twee dingen uitkomen: of we doen netjes wat we moeten doen, of er komt een beslissing dat we het niet meer doen. Maar dat is de uitkomst van het overleg. Het gaat er in eerste instantie om – heel terecht dat de heer Van Marle dit zegt – dat de provincie zegt: jongens, we hebben dit samen afgesproken en nu kan het niet zo zijn dat er op eigen houtje wordt besloten om dit maar even niet te doen. Dat is de strekking van de motie.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Als de essentie zou kunnen zijn dat we er uitstappen, heb ik moeite met deze motie.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Nogmaals, daar voorziet deze motie niet in. Daar hoeft de heer Buitenweg op dit moment niet bang voor te zijn.

Ik herhaal wat ik vorige week al heb gezegd. Ik zal geen vragen stellen, dus in die zin is dit echt een betoog. Wij zien behoorlijk wat beren op de weg om in de toekomst alle doelen te halen, ook met Almelo van het gas af en de kosten die ermee zijn gemoeid voor de mensen die investeren om de huizen geschikt te maken voor warmtepompen en dergelijke. Wij voorzien voor de toekomst dus nog wat problemen en hopen niet dat dit ten koste gaat van de inwoners.

Mevrouw BUIKEMA-ALBERS (ChristenUnie): Voorzitter! Vanavond zullen we besluiten over de Regionale Energie Strategie Twente 1.0, het koersdocument dat voorligt. De ChristenUnie-fractie is overtuigd van het feit dat er iets moet veranderen in onze manier van omgaan met de aarde. Het gebruik van fossiele brandstoffen put de aarde uit die wij in bruikleen hebben. Willen we ook nog wat overlaten voor de generaties na ons, dan moet er nu wat gebeuren. Het gebruik van fossiele brandstoffen is de grootste oorzaak van klimaatverandering wereldwijd.

Het Klimaatakkoord van Parijs uit 2015 heeft ons allemaal aan het denken gezet hoe die verandering vormgegeven kan worden. Ook deze regionale energiestrategie is daar een product van.

Dat er in Nederland nog een hele opgave ligt, blijkt wel uit een onderzoek van Eurostat, het statistiekbureau van de EU. Nederland doet het slecht op de ranglijst van duurzaamheid en het tegengaan van klimaatverandering. Voor de levensstijl die wij gewend zijn, is bijna drieënhalve aarde nodig. Wij leven dus ten koste van andere mensen, van volgende generaties en van onze schepping.

Onze regionale taakstelling voor de opwekking van 1,5 TWh in Twente lijkt een te halen doelstelling volgens het plan dat nu voorligt. Elke Twentse gemeente heeft daarvoor haar eigen inbreng berekend en het gezamenlijke bod is in de RES 1.0 verwoord. Dat de specifieke aantallen voor zon op land en windturbines uit het bod zijn gehaald, wil nog niet zeggen dat het makkelijker wordt. Uiteindelijk zal dit wel beslist moeten worden.

Almelo loopt wat dat betreft voorop. Onze doelstelling voor energieopwekking door zon op dak is al gehaald. Andere gemeenten zullen ook hun verplichtingen moeten waarmaken. Daarom is de ChristenUnie-fractie mede-indiener, met de fracties van CDA, VVD en Lokaal Almelo Samen, van een motie om Gedeputeerde Staten van Overijssel op te roepen hun regierol te pakken in het aansporen van andere Twentse gemeenten. Het document heet niet voor niets "Samen de stap maken".

Het koersdocument is in meerdere politieke beraden uitgebreid besproken. De ChristenUnie-fractie is groot voorstander van het idee van lokaal eigendom, minimaal 50%. Zo komen niet alleen de lasten maar ook de lusten naar de lokale bevolking. Uiteindelijk kan dit eraan meewerken, meer draagvlak te creëren voor de beslissingen die nog moeten worden genomen.

Een ander punt van aandacht is de capaciteit van het energienetwerk. Dat dit punt bij meerdere instanties serieuze aandacht heeft, geeft ons het vertrouwen dat daarvoor een adequate oplossing kan worden gevonden.

Het koersdocument dat nu ter besluitvorming voorligt, kan op steun van de ChristenUnie-fractie rekenen. Samen de stap maken, een stap in de goed richting om zo de aarde beter te gebruiken en ons er bewust van worden hoe we dat op een duurzame manier gaan doen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Ik heb geen idee waar ik mijn informatie vandaan heb gehaald. Op de een of andere manier heb ik iets tot mij gekregen dat er door wie dan ook beweerd is dat al die lokale biedingen of dat gedoe op één hoop gegooid worden en we opnieuw moeten kijken naar een regionale invulling. Ik hoor graag van degene die dit weet, of ik het bij het juiste eind heb. Dat merk ik dan wel.

Ik vind het heel grappig dat wij moeilijk doen over wat we wel of niet op het net kwijt kunnen. Daar blijkt uit dat we volgens ons grotendeels nog steeds op de verkeerde weg zitten. Je kunt volgens mij beter beperken dat er energie verbruikt wordt, want dan heb je minder belasting op dat net, hoef je je daarover niet druk te maken en heb je volgens mij een belangrijkere slag geslagen dan met allerlei alternatieven voor ons voorstel. Hier wordt het een beetje lastig, want meestal ben ik voor alternatieven. Ik ben benieuwd in hoeverre daarop ingezet wordt. Volgens mij is daar de grootste winst te behalen. Ik laat het daar maar even bij.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! De weg naar RES Twente 1.0 is er een met vele hobbels en kritiek. Voor de GroenLinks-fractie staat vast, dat willen we in 2030 een reductie van 49% CO_2-uitstoot hebben gehaald ten opzichte van 1990, de RES 1.0 moet worden uitgevoerd en we de door Almelo toegezegde duurzame energiecapaciteit moeten realiseren. De Energieladder Almelo is hiervoor leidend. Dit doen we met wind en met zon. Zonnepanelen kunnen op daken van woningen en bedrijven, maar zeker ook op land worden geïnstalleerd. Het totale oppervlak aan daken is namelijk niet groot genoeg. Windenergie is in Almelo het meest effectief als het om grote turbines gaat. De totale capaciteit voor duurzame energie in Twente is bepaald op minimaal 1,5 TWh.

Zowel tegen zonneparken als windturbines is verzet. De overheid moet de participatie daarom goed regelen. Het werkt ook goed dat omwonenden niet alleen de lasten krijgen, maar ook de lusten. Ik hoorde dit de ChristenUnie-fractie ook al zeggen. Dwing als overheid af dat exploitanten de bewoners goedkope energie leveren of mede-eigenaar maken. Hiervan zijn goede voorbeelden, soms zelfs in de vorm van een coöperatie.

Het is sowieso wijs om de winst binnen de eigen plaats of regio te behouden en niet te laten wegvloeien naar buitenlandse investeerders. Kan de wethouder toezeggen dit punt bij de

gunning te betrekken? Ik heb het dus over de exploitanten.

De GroenLinks-fractie heeft enkele kritische opmerkingen. Zo staat in het raadsbesluit opgenomen dat Almelo inzet op de beëindiging van het aandeelhouderschap van Twents. Wij begrijpen niet zo goed waarom dit hier wordt genoemd, terwijl wij het over de RES Twente 1.0 hebben. Het college maakt hier het warmtenet van Twents, waarvan Almelo wel gebruik wil maken, onderdeel van de discussie door het beëindigen van het aandeelhouderschap van Twents. Dit vinden wij eigenlijk niet gepast.

De GroenLinks-fractie is geen voorstander van grootschalige mestvergisting, omdat dit de kringloopboerderijen tegenhoudt. Voor ons betekent het nieuwe boeren grondgebonden boeren. Ook biomassa met hout is geen goede wijze van CO_2-reductie. Dan kun je nog beter gas gebruiken. Bij het verbranden van bomen komt juist CO_2 vrij. Biomassa van snoeiafval en dergelijke kan nog een optie zijn. Deze punten zijn voor ons geen reden om tegen de RES Twente 1.0 te stemmen, omdat het een koersdocument is, maar blijven wel een punt van discussie.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Als u mij mijn gang laat gaan, kan ik hierover de hele nacht doorpraten. Ik zal proberen mij in te houden en de tekst zoals ik die heb voorbereid en flink had ingekort, met een beetje improvisatie verder in te korten.

Ik begin met de heer Buitenweg, die net klaarblijkelijk het laatste nieuws heeft gemist, of al een tijdje, want hij koppelde de klimaatadaptatiestrategie aan de RES. Dat deed ik vorige week ook, maar toen zei de wethouder: die twee hebben niets met elkaar te maken, want die klimaatadaptatiestrategie volgen wij, omdat we zien dat het klimaat verandert en die RES heeft niets met het klimaat te maken. Ik lok de heer Buitenweg uit, maar ik heb nog een opmerking waarmee ik hem uitlok. Die plaats ik eerst.

We hebben het al heel lang niet meer over de opwarming van de aarde, het gaat nu over climate change, klimaatverandering.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): De wethouder heeft me net geholpen. Hij zag wel de verbinding tussen de RES en de klimaatadaptatie. Luister het stukje nog maar eens terug van wat de wethouder daarover heeft gezegd. Zit er geen verband tussen climate change en opwarming van de aarde?

De heer STÖTELER (PVV): Nee.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Er zijn ook mensen die geloven dat de aarde plat is.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Misschien is mijn interruptie niet zo zinvol, mijn excuses. Klopt het dat het verschil tussen de nieuwsgaring van de PVV-fractie en de GroenLinks-fractie slechts een week is en dit ook niet echt voor de heer Stöteler pleit?

De heer STÖTELER (PVV): Nee voorzitter! Klimaatverandering is nu hetzelfde als opwarming van de aarde. Als het structureel kouder wordt, is dat ook klimaatverandering. Dat is wat we zien; op bepaalde delen wordt het kouder en op bepaalde delen wordt het warmer. Ik zal de heer Buitenweg een plezier doen met het citaat van de wethouder van vorige week. Ik legde hem de opmerking voor dat we bij de klimaatadaptatie zien dat we ons aanpassen aan de veranderingen, maar met de RES het klimaat redden en we dit dan niet meer hoeven te doen. Daarop zei de wethouder: "Maar is het nou niet met de RES voldoende? Ja, dat is natuurlijk een strikvraag en dat snap ik heel goed. Over de RES gaan we het zo meteen nog uitgebreid hebben natuurlijk, maar waar het bij de klimaatadaptatiestrategie om gaat, is dat we met elkaar zien dat het klimaat verandert en dat we dan vooral moeten inzetten op de zaken op het gebied van overstroming, extreme regenval, droogte en hitte. En tegelijkertijd hebben we een proces rondom de RES dat vooral ziet op hoe gaan we met elkaar op een duurzame manier energie opwekken. Dus in die zin moet u die dingen toch echt separaat van elkaar zien." U hoort, ik kan dit sneller voorlezen dan de wethouder zeggen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): We gaan duurzame energie opwekken om fossiele

brandstoffen te voorkomen en daarmee minder broeikasgas uit te stoten, want daardoor ontstaat klimaatverandering. Dus die relatie is één op één aanwezig. De heer Stöteler trekt dingen uit elkaar die niet hij niet uit elkaar moet halen.

De VOORZITTER: Ik begrijp meneer Stöteler uw graagte om dit debat te voeren. Ik vraag u rekenschap te geven van het moment van de dag en de bijna onoverbrugbaarheid van de argumentatie, en te proberen elkaar daar op dit nachtelijke uur niet overdreven mee te vermoeien. Ik ben de laatste die u wil beperken, maar ik geef u dit graag mee.

De heer STÖTELER (PVV): Dat weet ik, dank u wel. We hebben vast kunnen stellen dat de RES over de energie gaat en niet over het klimaat. Dan is het stuitend om te horen dat de wethouder dit toegeeft. We zeggen al jaren dat dit een grote leugen is. Op basis van die leugen duwt de wethouder onze inwoners die zonnepanelen en windmolens door de strot, nadat hij iedereen en zichzelf heeft doen geloven dat de wereld over vijf jaar vergaat als we dat niet doen.

Op basis van de klimaatleugen is door ambtenaren, bestuurders en lobbyclubs het zogenaamde klimaatakkoord gesloten. Burgers zijn daarbij helemaal geen partij geweest. Zij hebben de gevolgen daarvan maar gewoon te slikken. Over de doelstellingen van dat lobbyakkoord hebben we het de vorige week al gehad. Ik haalde ze aan, ik zal dat nu wat inkorten: 35 TWh op land, waarvan het PBL zegt, dat 28 TWh is gehaald tot en met 2019. Dr. Martien Visser zegt met diezelfde rekenmethode, waarbij hij rekening houdt met 50% succesratio op zonnevelden, dat we bij Q1 in 2021 op 34,6 TWh zitten. Toen ik dat vorige week aankaartte, begon de wethouder over hectometers en deed hij net of hij mij niet begreep.

Ik zou willen weten waarom we hier nog zitten. Die doelstellingen voor 2030 uit het Klimaatakkoord van Parijs – en ik vind er van alles van – hebben we al gehaald. Leg die opdracht weer terug bij het Rijk, die is voldaan. Laat het Rijk weer aan de tekentafel gaan zitten voor hoe we in de toekomst op een betrouwbare en goede manier energie gaan opwekken. Als dat CO_2-neutraal moet zijn, meneer Buitenweg, moet dat CO_2-neutraal zijn, maar moet u niet aan komen zetten met leugens over biomassa, waarbij u voor het gemak maar even de volledige CO_2-uitstoot niet meerekent om aan uw doelstellingen te komen.

Het gebied waar windmolens moeten worden geplaatst is bij de Almelose energieladder al aangekaart. Zoals dat met heel veel dingen gaat, gelden zulke dingen in het coalitieoverleg als eerste. Je denkt dan: hoe kan dat zo gaan? De wethouder komt bij het coalitieoverleg en zegt: jongens, we hebben een probleem, we moeten windmolens plaatsen. Wat is wat jullie betreft een no go area? De CDA-fractie heeft natuurlijk al heel gauw Bornerbroek genoemd, want daar zit de CDA-achterban. Daar komen geen windmolens. In Jura en Noordoost hebben de VVD'ers de grootste kavels gekocht, dus er komen geen windmolens in Jura aan de oostkant en noordoostkant. De ChristenUnie gaat eigenlijk met alles akkoord en Lokaal Almelo Samen zegt: die van ons zitten in seniorenwoningen, dus doe vooral rustig aan. Zo gaat het ongeveer. Dus moeten de inwoners aan de noordkant het ontgelden.

Dat die dingen de burgers koste wat kost door de strot moeten worden geduwd, blijkt ook uit de communicatie van het Ministerie van EZK, die vorige week naar aanleiding van WOB-verzoeken openbaar is geworden. Het Ministerie van EZK blijkt sinds 2018 actief in te zetten op het voorkomen dat het Europese Hof zich uitspreekt over de vraag of strengere milieuregels en gezondheidsregels ook van toepassing zijn op Nederlandse windmolenparken. Men probeert op alle manieren die Europese uitspraken buiten de Nederlandse deur te houden. In plaats van voor burgers op te komen en hen te beschermen tegen die overlast, kiest het ministerie daarmee uitdrukkelijk de kant van de windindustrie. Dat is geen democratie, dat is een lobbycratie.

We hebben een nieuwe bestuurscultuur, maar er verandert helemaal niets. Partijen hier trekken zich er ook helemaal niets van aan, want de inwoners die ons gekozen hebben, willen hier niets van weten en u duwt het gewoon door.

Ik vermeld hierbij de uitspraak van D'Oultremont uit 2016 en 2020 van het Europese Hof en vraag aan het college hoe die uitspraak hierin past en hoe vooraf milieueisen en gezondheidsrisico's worden gemeten, voordat het tot vergunningverlening komt. Laten we dus in dit huis, de gemeenten Enschede en Rijssen-Holten volgen, waar CDA- en VVD-fracties in het belang van hun inwoners proberen om anders om te gaan met die windmolens en

zonnepanelen, en een vervolgonderzoek en normstelling afwachten alvorens ze die mega-windturbines gaan plaatsen. Ik krijg graag van de wethouder de toezegging dat hij eerst het vervolgonderzoek afwacht, alvorens hij die plannen uit gaat werken.

Dit voor wat betreft de windmolens. Ik heb nog een stukje over de zonnepanelen. Die komen later vanavond ook aan bod, maar mijn fractie zal om principiële redenen niet aan die beraadslaging meedoen, dus ik neem ze nu mee.

Overal in het land zie je die enorme zonnevelden in ons nu nog prachtige landschap verrijzen: industrialisatie van onze natuur. Wij vragen het college welk effect die industrialisatie van ons landschap op de omgevingstemperatuur heeft. Is daar onderzoek naar gedaan? Ik heb dat niet kunnen vinden. We weten allemaal – ik vertel volgens mij niets nieuws – dat de bebouwde omgeving een hogere temperatuur creëert en die langer vasthoudt dan een groene omgeving. En dat weten ze ook, want net als bij de klimaatadaptatiestrategie wordt hier gepleit om het gras maar op daken te leggen. Het is dus echt krankzinnig. Wij leggen ons gras vol met zonnepanelen en we halen het gras naar onze daken. Ik kan het echt niet gekker bedenken.

Voorzitter! Constructief als wij zijn, hebben we daarvoor voorstellen. Ik dien een aantal moties in, waarin ook dit geregeld wordt voor die omgevingstemperatuur.

De laatste motie die ik alvast aankondig, gaat over het volle energienetwerk, de transport-capaciteit die ontbreekt. We kregen daar 16 maart van dit jaar, zeg ik uit mijn hoofd, een brief over van het college dat Coteq en Enexis hebben berekend dat onze transportcapaciteit vol zit en dat nieuwe energieprojecten voor zon op bedrijfsdaken en grootgebruikers voorlopig in de wacht komen. Bij die berekening van de totale transportcapaciteit was al wel rekening gehouden met zonneveld Aadijk Noord. De wethouder heeft zowel de raad als het college meermalen en bij herhaling gezegd dat zon op grote daken de voorkeur verdient boven zon op land. Laat maar zien, boter bij de vis. Ik heb er zo meteen een motie voor. Laat het zonneveld op Noord maar even zitten en gebruik die capaciteit voor zon op dak.

Ik heb het zonet al even genoemd, de motie die de CDA-fractie heeft ingediend om de provincie erbij te halen. Ik vind het saillant dat de CDA-fractie en VVD-fractie in Twenterand zeggen dat zij het niet willen. De CDA-fractie hier wil het wel – ik snap het wel – met de gedachtegang dat die windmolens niet in Bornerbroek komen, maar aan de noordkant waar die CDA-stemmers toch niet zitten. Maar dit moet je niet zo willen. Ik stel de open vraag of de coalitiepartijen anders tegen windmolens hadden aangekeken als ze dichter bij hun eigen achterban hadden gestaan.

Voorzitter! Ik dien vier moties in.

"Motie 8.
RES-T: Doelstellingen klimaatakkoord zon & wind op land gerealiseerd.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 22 juni 2021
gehoord de beraadslaging,
constaterende dat

- uit het Klimaatakkoord van Parijs voor Nederland de doelstelling is afgeleid dat 35TWh energie via grootschalig zon en wind op land moet worden opgewekt;
- het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) op basis van cijfers tot en met 2019 heeft berekend dat 28 TWh op land reeds was gerealiseerd;
- dr. Martien Visser, Lector Energietransitie aan de Hanze Hogeschool, met dezelfde rekenmethodiek als het PBL heeft berekend dat tot en met Q1 2021 reeds 34,6TWh middels grootschalig zon en wind op land is gerealiseerd;
- de rekenmethodiek en uitkomsten van de analyse van dr. Martien Visser niet door het PBL zijn bestreden,

overwegende dat

- zonnepanelen en windmolens in het landschap uitzichtvervuilers zijn die invloed hebben op de gezondheid en welzijn van vele mensen;
- er flink wordt geïnvesteerd in nieuwe, betrouwbare en vooral schone energiebronnen als Thoriumreactors, Small Modular Reactors, U-battery en ook kernfusie, en daarmee die energiebronnen op korte termijn steeds grotere kans van slagen en implementatie hebben;
- de doelstellingen voor zon en wind op land reeds in Q1 2020 zijn behaald en er dus niet nog meer zonnevelden en windmolens in ons prachtige landschap noodzakelijk

zijn;
verzoekt het college,
- hierover contact op te nemen met de stuurgroep RES-T, de provincie en het Rijk, en laatstgenoemde te verzoeken opnieuw aan de tafel te gaan zitten om nieuw beleid te schrijven over de wijze waarop in de toekomst Nederland van betrouwbare energie(bronnen) kan worden voorzien,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de PVV-fractie.

"Motie 9.
RES-T: Windmolens On Hold.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 22 juni 2021,
gehoord de beraadslaging,
constaterende dat
- er steeds meer vragen rijzen over de gezondheidseffecten van windmolens op inwoners;
- meer dan 100 medici een brandbrief hebben geschreven over de ontoelaatbare risico's van windmolens (binnen 1500 meter van huizen/bedrijfspanden) op de volksgezondheid van tienduizenden mensen in Nederland;
- Enschede, Rijssen-Holten en nog andere gemeenten in Nederland afzien van geplande plaatsing van windmolens vanwege de mogelijke impact op de volksgezondheid;
- huisartsen in Rijssen zich tegen windmolens hebben gekeerd vanwege de bedreiging voor de volksgezondheid,

van mening dat
- we geen windmolens moeten plaatsen totdat duidelijk is geworden dat deze molens geen effecten hebben op de gezondheid van onze inwoners en onze natuur en milieu,

verzoekt het college,
- af te zien van alle geplande windmolens in Almelo totdat meer bekend is over de effecten van windmolens op de gezondheid van onze inwoners en de effecten op het milieu;
- dit te delen met de stuurgroep van de RES Twente,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de PVV-fractie.

"Motie 10.
RES-T: Zon op dak in plaats van zonnepark Aadijk Noord 2.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 22 juni 2021,
gehoord de beraadslaging,
constaterende dat
- Coteq en Enexis hebben aangegeven dat eind 2020 de maximale transportcapaciteit voor teruglevering door grootverbruikaansluitingen bereikt is;
- Coteq en Enexis hebben geconstateerd dat het aantal initiatieven voor lokale energie-opwek (en teruglevering) dusdanig snel gegroeid is dat het elektriciteitsnet onverwacht snel is volgelopen;
- het college bij brief van 16 maart 2021 de gemeenteraad heeft bericht dat nieuwe grootschaliger energieprojecten, zoals zon op dak bij bedrijfspanden, niet worden gehonoreerd en pas weer in behandeling worden genomen als er capaciteit op het energienetwerk beschikbaar is gekomen,

overwegende dat
- bij de capaciteitsberekening al wel rekening is gehouden met het beoogde zonnepark Aadijk Noord 2;
- voor zonnepark Aadijk Noord 2 nog geen vergunning is afgegeven;
- de gemeenteraad en ook het college van de gemeente Almelo herhaaldelijk hebben gezegd dat zon op dak de voorkeur geniet boven zon op land;

- bij de capaciteitsberekening van Coteq en Enexis al wel rekening is gehouden met het beoogde zonnepark Aadijk Noord 2;
- dat zonnepark Aadijk Noord 2 dus klaarblijkelijk een honorering van projecten voor zon op bedrijfsdaken in de weg staat;
- dat na annulering van Aadijk Noord 2 die capaciteit kan worden ingezet voor zon op dak in plaats van zon op groen,

verzoekt het college,

- de bestemmingsplanprocedure en eventuele andere procedures met betrekking tot zonnepark Aadijk Noord 2 en andere grootschalige energieprojecten op land te staken en die gereserveerde capaciteit op ons elektriciteitsnetwerk vrij te maken en in te zetten om zonne-energieprojecten op bedrijfsdaken aansluitbaar te maken;
- geen nieuwe grootschalige energieprojecten op land meer toe te staan zolang er onvoldoende transportcapaciteit op ons elektriciteitsnetwerk is,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de PVV-fractie.

"Motie 11.
RES-T: Onderzoek effecten zonnevelden op omgevingstemperatuur.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 22 juni 2021
gehoord de beraadslaging
constaterende dat

- het een bekend verschijnsel is dat de temperatuur (tijdens hitte) in de bebouwde omgeving hoger ligt dan in een gebied met veel groen;
- het in bebouwde omgeving overdag niet alleen warmer is dan in groene omgeving, maar dat het er 's nachts ook minder hard afkoelt;
- ook bij de Klimaatadaptatiestrategie is erkend dat écht groen een positieve invloed heeft op de omgevingstemperatuur;

overwegende dat

- het opofferen van onze groene omgeving aan zonnevelden en dus van groen een bebouwde omgeving maken, de omgevingstemperatuur derhalve naar alle waarschijnlijkheid zal verhogen;
- het daarom waarschijnlijk is dat het uitbreiden van de bebouwde omgeving met zonnepanelen juist niet een positieve (verkoelende) maar een negatieve (verhogende) invloed heeft op de temperatuur en daarmee op lange termijn het klimaat,

verzoekt het college,

- contact op te nemen met de stuurgroep RES-T, de provincie en het Rijk, en laatstgenoemde te verzoeken door een onafhankelijke partij de effecten van zonnevelden op de omgevingstemperatuur ten opzichte van een groene omgeving te onderzoeken;
- totdat die onderzoeksresultaten bekend zijn geen zonnepanelen in onze groene omgeving toe te laten,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de PVV-fractie.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Ons oordeel over de Regionale Energie Strategie staat vast. Wij willen het liefst, als het aan ons ligt, deze voortdenderende klimaattrein een halt toeroepen. Aan het belang van ons als inwoners wordt niet gedacht: geluidsoverlast, trillingen, dode vogels, het gaat maar door. Het enige directe belang is dat wij als burger de subsidiepotten mogen vullen van handige ondernemers die als bijen op de honing afkomen. De Partij Vrij Almelo ziet niets in de ontwikkelingen op het gebied van wind- en zonne-energie op land, terwijl nog veel daken onbenut blijven. We hebben het dan over daken van woningen, stallen, bedrijfspanden en andere gebouwen. Een verbod op het gebruik van gas komt ook te vroeg. In plaats daarvan zou er gekeken moeten worden naar moderne Thoriumreactoren, welke schoon zijn en veel energie kunnen produceren.

Voorzitter, u kent ongetwijfeld het verhaal van Don Quichot. Het verhaal over het gevecht

tegen windmolens. Zo voelt een groot aantal mensen zich. Zij vechten tegen windturbines, de moderne versie van windmolens, omdat hun aangename leefgebied steeds verder wordt aangetast. Ze mogen pas iets zeggen als er eigenlijk helemaal niets meer te zeggen valt. Veel mensen voelen zich gepasseerd en niet serieus genomen.

Klimaat is de nieuwe religie, want opvallend genoeg zeggen windturbines ook iets over onze prioriteiten. In de middeleeuwen werd een kerk altijd op het hoogste punt gebouwd, waarom? Omdat de kerk centraal stond in het leven van de mens. Waar je ook was, je kon altijd de punt van de kerktoren zien die omhoog wees, naar de hemel, naar God. In Twente is het hoogste gebouw 100 meter hoog, terwijl de nieuwe windturbines 250 meter hoog worden. De proporties zijn zoek. De klimaatideologie verheft zich met deze turbines boven de hoogste kerktoren in Twente.

Waarom een oogje dichtknijpen voor deze enorme milieuschade? We weten het onderhand zelf niet meer. Dan maar de hulp van de provincie inroepen, denken een aantal partijen. Mooi, want de provincie zoekt al lange tijd inwoners die het beter kunnen. Inwoners stellen andere eisen aan politiek en bestuur, constateert commissaris van de koning Andries Heidema. Ze zijn mondiger geworden en willen meer betrokken worden bij hun eigen leefomgeving. Maar helaas, ook de provinciale coalitie is en blijft doof voor de belangen en argumenten van inwoners en omwonenden.

Naar de mening van de Partij Vrij Almelo moeten de Statenleden en Gedeputeerden, en natuurlijk ons eigen college, maar eens leren luisteren naar de mensen door wie zij gekozen zijn. Eerst gaan praten. Eerst kijken wat het voor de mensen betekent.

Voor hoe naïef en dom houdt men onze inwoners eigenlijk?

De VOORZITTER: Het college is gekozen door de raad en ik zie de wethouders heel aandachtig luisteren.

Mevrouw MUNNICH (VVD): Voorzitter! We hebben nog één vraag. Wat gaat de gemeente doen als de provincie morgen besluit dat wij aan een extra opgave moeten voldoen als andere, buurtgemeenten dit nalaten? Bijvoorbeeld als wij opeens zeven windmolens moeten realiseren, in plaats van onze eigen taakstelling van vijf windmolens?

De heer HUBERS (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Het Rijk zadelt ons op met een taakstelling, de provincie Overijssel moet er haar deel van invullen en Twente op haar beurt haar deel. Twente kennende, begint men altijd heel enthousiast, maar het moment dat er aan de rem wordt getrokken, hebben we de afgelopen dertig, veertig jaar in de politiek van Twente ook altijd meegemaakt. Dat zien we nu ook bij herhaling, want op het moment dat iedereen zijn handtekening moet gaan zetten, zijn er een paar gemeenten die toch weer de achterbroek aantrekken, waardoor je eigenlijk weer in het volle zonlicht komt te staan: hoe doen we het dan, gaan we ermee door en mogen de anderen wat minder doen dan afgesproken is? In dat licht moet de motie van de CDA-fractie als indiener worden gezien. In onze ogen zijn afspraken, afspraken en daar moet je aan voldoen.

Er zijn meer remmen. De netwerken zijn niet op orde om alles wat voorgenomen is binnen een aantal jaren te realiseren. Ook daar zullen we wat tijd verliezen. De weerstand tegen windmolens zal groeien, omdat de mensen tot nu toe dachten: dat is een "ver van mijn bed"-show, maar hoe dichterbij het komt, hoe groter de weerstand. We hebben nog een slag te maken.

Ik vind dat de wethouder met zijn voortvarendheid in de afgelopen paar jaar hiervan veel werk heeft gemaakt. Daarvoor verdient hij onze complimenten. Zijn collega's in de andere Twentse gemeenten hebben dit ook gedaan, maar daar zie je een groeiende weerstand. Dit wordt officieel gemaakt: wij doen voorlopig niets, en wij doen voorlopig niets enzovoorts. De ene gemeente volgt de andere op. Daarom ben ik van mening dat wij, gelet op de voorbereidende afspraken, onze taakstellingen zo veel mogelijk moeten proberen in te vullen. Ik vind dan ook dat, zoals is afgesproken aan het begin van de samenwerking, uiteindelijk de regie bij de provincie ligt en die moet worden waargemaakt en kan worden waargemaakt. In zoverre is de fractie van Lokaal Almelo Samen het eens met wat nu op tafel ligt.

De VOORZITTER: Ik geeft wethouder Van Mierlo het woord om commentaar en reactie te

geven op de verzamelde bijdrage in de eerste termijn van de kant van de gemeente.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Ik probeer wat reacties te bundelen en vervolgens zal ik op de afzonderlijke moties ingaan.

Ik hoorde twee keer zeggen dat we voor lopen met zon op land. Dat is bijzonder, we lopen niet voor met zon op land, maar we lopen vooral voor met zon op dak. Daarvoor is onze ambitie om in 2030 32 hectare op het dak gerealiseerd te hebben. Dat oppervlak hebben we deze zomer reeds overschreden. Dat is alleen maar positief.

De netcongestie is door een aantal sprekers aan de orde gesteld. Juist daarvoor is het van belang heel helder en scherp te hebben wat onze plannen zijn en wat de plannen van de verschillende gemeenten zijn, zodat de netbeheerders daarop kunnen acteren, c.q. anticiperen. Het klopt dat de transportcapaciteit voor de aansluitingen van grootverbruikers op dit moment beperkt is en niet zomaar het een en ander kan worden aangesloten. Maar dit kan wel voor de kleinverbruikaansluitingen, zoals ik de heer Van Marle hoorde zeggen. We blijven er onverminderd op inzetten dat dit zijn uitwerking krijgt.

We zijn het erover eens dat dit een koersdocument is. Er werd gezegd dat Nederland er nog wel een tandje bij kan zetten als het gaat om de plek van Nederland op de ranglijst; dat snap ik.

De heer DE VRIES (PvdA): De wethouder zei letterlijk dat zonnepanelen op bedrijfsdaken niet zondermeer kunnen worden aangesloten op het net. Daar kan ik niets mee. We hebben het straks over het zonnepark. We geven, evenals het college, de voorkeur aan zon op dak. Gaat het om Businesspark 1 of misschien Businesspark 2? Wat moeten we ermee? Tot wanneer is die capaciteit onvoldoende?

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Voorzitter! De heer Stöteler heeft hierbij verwezen naar de raadsbrief waarin we uw raad uitvoering hebben geïnformeerd. Uit mijn hoofd zeg ik dat die grootverbruikaansluitingen nu sowieso een probleem vormen. Rondom Aadijk 2 is daarmee rekening gehouden. Dat is een van de redenen waarom de netbeheerders aan tafel zitten bij de stuurgroep RES, in ieder geval Enexis, en kennisnemen van de ambities van de gemeenten, zodat daarop geanticipeerd kan worden. Er komt in eerste instantie een tijdelijke uitbreiding, zoals ook in de raadsbrief staat, even uit mijn hoofd bij de Mosterdpot. Dan kan er weer wat extra worden aangesloten. Vervolgens moet de beheerder van het hoogspanningsnet, TenneT, aan de slag. Dat gaat even duren. We kunnen geen concreet tijdpad aangeven, maar het zijn ingrijpende operaties. TenneT neemt de ambities van Almelo en de andere gemeenten serieus om invulling te geven aan de uitbreiding van de netten. Ik kom zo bij de beantwoording van het college op de motie die daarover is ingediend nader te spreken.

De heer DE VRIES (PvdA): Wat de wethouder zegt, vind ik bewonderingswaardig, maar daar kopen we niets voor. De overwegingen en belangen van de gemeente worden meegewogen. Dat levert onderaan de streep niets op.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Dat levert zeker iets op. Als gemeenten niet concreet worden over hun ambities en op welke termijn ze die willen realiseren, kan de netbeheerder er nooit op anticiperen. Daarom hebben we bij de totstandkoming van onze duurzame energieladder en bij de eerste besprekingen in het proces over de totstandkoming van de RES aangegeven wat onze ambities zijn. We hebben ons gecommitteerd aan die 32 hectare zon op dak, die 100 hectare zon op land en drie tot vijf windmolens. Dat is de ambitie die uw raad in de energieladder heeft vastgesteld. Daarmee is het voor de netbeheerders helder wat we tot 2030 qua realisatie willen bijdragen. Ja, simpeler kan ik het niet verwoorden. Dat er nu sprake is van een netcongestie, is een uitdaging voor de netbeheerders. Zij moeten die oplossen middels een tweetrapsraket met eerst een tijdelijke uitbreiding en vervolgens een robuustere uitbreiding, zodat we die ambities kunnen waarmaken. Die afhankelijkheid is er. Ik kom er verder over te spreken bij de motie.

De heer VAN MARLE (CDA): Voorzitter! We zien een capaciteitsprobleem bij Enexis of

eigenlijk TenneT, de vennootschap die over de hoogspanningsleidingen gaat. Zijn zon op dak en zon op land inwisselbaar? We hebben zon op land over, terwijl we zon op dak tekortkomen. Ik vind het een beetje onvoorstelbaar dat ondernemers die grote daken hebben, bijvoorbeeld die dozen op XL Businesspark die nu gebouwd worden, eventueel met zonnepanelen, maar ook agrariërs die grote daken hebben, een aantal jaren moeten wachten voordat ze zonnepanelen op hun daken kunnen plaatsen, vooral vanwege de verhouding 90 hectare zon op land en 30 of 35 hectaren zon op dak. Als dat uitwisselbaar is, houden we het aantal hectaren aan.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Dat snap ik, maar het is ingewikkeld, omdat het elektriciteitsnet uitgaat van first come first served, dus wie het eerst komt, het eerst maalt. Aanvragers komen op een wachtlijst te staan en die wachtlijst is voor het college niet inzichtelijk. Dat mag niet vanwege wetgeving. Daarom zijn zon op dak en zon op land niet volledig inwisselbaar. Bij zon op dak kunnen ondernemers de opgewekte energie inzetten voor eigen gebruik. Ze hoeven niet per se een bepaalde overcapaciteit te hebben waarmee ze terug leveren aan het net. Daar kan mee gespeeld worden. Kort en goed, de Elektriciteitswet voorziet niet in de mogelijkheid om te prioriteren op wat er op de wachtlijst staat om aangesloten te worden. In het kader van de RES, waar we vanavond over spreken, is het en/en/en voor 2030: en op dak, en op land en wind.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! We horen het hier wel vaker zeggen: koersdocument, alsof inwoners zich hier geen zorgen over hoeven te maken. Dit is maar een koersdocument. Maar de wethouder koerst het schip rechtstreeks naar de afgrond, hij zit op ramkoers en zegt: het is maar een koersdocument. Noem het dan alsjeblieft ook een ramkoersdocument. Mensen maken zich echt, terecht, heel veel zorgen.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Ik reageer doorgaans graag op de inbreng van de heer Stöteler, maar ik heb niet de verwachting dat hij met zijn fractie door welke antwoorden van mij ook uiteindelijk van mening verandert. Ik neem kennis van de kwalificatie.

De heer Hümmels heeft opgemerkt is dat we moeten inzetten op het beperken van energieverbruik. Dat klopt, dat is een eerste belangrijke stap. Maar de RES gaat over het opwekken van hernieuwbare energie met zon en wind. Daar gelden die ambities voor. Ook daarvoor geldt een en/en. Ja, we moeten inzetten op minder verbruik, maar dat neemt niet weg dat wat we wel verbruiken, duurzaam moet worden opgewekt. Daarvoor hebben we een ambitie.

De raad komt met een andere portefeuillehouder te spreken over de verklaringen van geen bedenkingen. Uw raad zal zien dat het in die verklaringen niet gaat om buitenlandse investeerders, waarop de heer Buitenweg doelde. Omwonenden krijgen een deel van de lusten – dit staat ook in de energieladder – zoals een gebiedsfonds en de mogelijkheid om goedkoop panelen te kopen. Er worden afspraken gemaakt over hoe te investeren in het park, ook kwalitatief gezien en over lokaal eigendom bijvoorbeeld met coöperaties. Mevrouw Buikema verwees ernaar. Die willen we absoluut stimuleren, maar uiteindelijk is het aan inwoners om zo'n coöperatie te vormen.

Ik kom kort terug op de strikvraag. De heer Stöteler heeft mijn woorden juist geciteerd, maar ze zijn wel gezegd in een bepaalde context. Het ging erom dat we debatteerden over de Almelose klimaatadaptatiestrategie en vervolgens over de RES. De portee van het verhaal was dit separaat te behandelen. Het citaat is uit de context gehaald. De doelstelling van het Parijse klimaatakkoord is niet meer dan 2 graden temperatuurstijging op aarde. Die aarde warmt op en daardoor ontstaan er negatieve effecten. Die zitten op verdroging en weersextremen, waaronder extreme kou. Daarom is de doelstelling, opwarming tegen te gaan. Ik neem graag afstand van de karikatuur over de gebiedsbepaling, zoals de heer Stöteler beschreef, want er ligt een gedegen technisch en landschappelijk onderzoek naar de zoeklocaties aan ten grondslag.

Thorium is op dit moment nog geen bewezen techniek en zit niet in de RES tot 2030.

Wat gaat het college doen als buurgemeenten nalaten hun afspraken na te komen? Vooralsnog: afspraak is afspraak. Wij houden ons aan het bod en gaan er vanuit dat andere gemeenten dat ook doen. We hebben daarvoor een escalatiepad vastgesteld in de Startnotitie RES. Ik kom daarover nader te spreken bij de ingediende motie van de fracties van CDA, VVD,

Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie en Democraten.Nu.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Voorzitter! Ik word zenuwachtig van het woord "vooralsnog". Ik zou het willen houden bij: afspraak is afspraak. We hebben dit met elkaar afgesproken en dit is gewoon de kale afspraak. Het is niet zo dat als de rest die niet nakomt, wij gebukt gaan staan en zeggen: kom maar.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Dat ben ik geheel met de heer Zielman eens. Dat lees ik terug in dictumpunt 1 van de motie waar ik net naar verwees. Wij hebben in ons beleid afgesproken een x percentage zon op dak, een x percentage zon op land en drie tot vijf windmolens. That's it. Uw raad kan mij er in ieder geval op aanspreken dat dit de maximale bijdrage van Almelo is.

Er liggen nog twee punten, voordat ik vervolg met de moties.

De heer Hubers heeft een opmerking gemaakt over de netwerkcapaciteit. Daarvoor moeten we helder zijn over onze plannen, want dan kunnen de netbeheerders daarop acteren.

De laatste opmerking ging over de vogels. Ik weet dat er diverse raadsleden zijn die allerhande krantenartikelen, wetenschappelijke onderzoeken en dergelijke citeren. Er blijken ook onderzoeken te zijn, googel er maar eens op, dat er meer vogels sterven door katten, dan door windmolens.

Mevrouw Munnich heeft gevraagd wat de gemeente Almelo gaat doen als andere gemeenten hun afspraken niet nakomen en de gemeente Almelo meer moet gaan doen. Daar heb ik al op gereageerd. Er is een escalatiepad afgesproken in de startnota. Daar gaat het over bij de regisseerde rol, waar de motie ook op doelt, van Gedeputeerde Staten.

Motie 11, Onderzoek effecten zonnevelden op omgevingstemperatuur, ontraad ik. Dit is al onderzocht. Ik verwijs graag naar een rapport van de gemeente Arnhem waarin onder meer staat dat hittestress bij zonneparken niet voorkomt, omdat er weinig massa is. Het betreft dunne panelen die minder warmte opnemen dan een stenen muur en 's nachts sneller afkoelen, mede vanwege de wind die tussen de panelen doorwaait. Voor ons is dit voldoende.

Motie 9, windmolens on hold: Vooropgesteld, grondig onderzoek van onder andere de gezondheidseffecten bij de realisatie van windmolens is zeer relevant. Enerzijds is er door een buurgemeente aan GGD Twente, en ik meen het RIVM, advies gevraagd over de gezondheidseffecten van windmolens. Dat te verwachten onderzoek betrekken we in ons verdere proces rondom windenergie. Anderzijds krijgt dat nadrukkelijk de aandacht in de milieueffectrapportage die moet worden doorlopen. Dit onderzoeken is weten welke risico's er al dan niet zijn, dus dat gebeurt. Het gebiedsproces, het participatieproces met de omgeving, kan starten. De exacte locatie kan pas na gedetailleerd onderzoek worden bepaald. Dat gebeurt in de MER. Daarin worden de gezondheidseffecten meegenomen.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik heb niet helemaal begrepen wat de wethouder zei. Gaat hij geen windmolens neerzetten zo lang dat gezondheidsonderzoek en dergelijke nog niet is gedaan? Of gaat hij er gewoon mee door en hebben mensen gewoon pech gehad als dat onderzoek niet op tijd komt?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Dat loopt gelijktijdig op. Ik zei dat het participatieproces met de omgeving kan starten. Maar de exacte locatie kan pas na gedetailleerd onderzoek worden bepaald. Dat is het hele MER-traject. Daarin zitten die onderzoeken. In feite vindt eerst de afronding van dat MER-proces plaats. Ondertussen is er opdracht gegeven door buurgemeenten aan de GGD Twente. Dat gaat een andere gemeente dan niet zomaar in de wind slaan. Dat loopt parallel. Daaraan geven wij de juiste aandacht.

Het college steunt motie 7, Oproep aan Gedeputeerde Staten van Overijssel om regisserende rol te pakken in Regionale Energiestrategie. Het is belangrijk om gelijk op te trekken met de gemeenten in de regio, zodat we gelijktijdig, uiterlijk in 2030, onze doelstellingen behalen, maar ook voor het gesprek met de inwoners. Iedereen moet gewoon bijdragen. De bijdrage van Almelo voor 2030 zal dan ook – ik herhaal dit nogmaals, ook voor de heer Zielman – een maximale bijdrage zijn. Om andere gemeenten in de pas te laten lopen in de realisatie van de gezamenlijke RES-doelstellingen kan de provincie een sturingskracht inzetten. Dit staat nota bene in de Startnotitie RES, namelijk: "Indien de bijdrage van de regio

Twente te laag is, of bepaalde gemeenten onvoldoende willen bijdragen, zal de provincie haar sturingskracht inzetten." Dit is door de veertien raden, door het algemeen bestuur van het waterschap en door Provinciale Staten vastgesteld.

De heer AKSE (SP): Is die motie niet totaal overbodig, als de verplichting er al ligt voor GS?

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! De motie ziet op meerdere onderdelen en ik denk dat het geen kwaad kan om te verduidelijken welke afspraken er zijn gemaakt. Soms zie je omtrekkende bewegingen in de loop van zo'n proces. Het is dan goed om elkaar te houden aan de afspraken die zijn gemaakt.

Over motie 10, Zon op dak in plaats van zonnepark Aadijk Noord 2 het volgende. Initiatiefnemers die zonnepanelen op hun dak willen leggen en grootgebruik aansluiten, worden geconfronteerd met lange realisatietermijnen en daarmee met hun businesscases in relatie tot subsidies. Dat snappen we heel goed. Het kan voorkomen dat een zonnepark eerder wordt aangesloten dan zonnepanelen op een dak. Is dat fijn? Nee. Maar voor de aansluitingen geldt het principe: first come, first serviced, vrij vertaald: wie het eerst komt, het eerst maalt. Op dit punt knelt de wet. In de Elektriciteitswet zit het zogeheten molenaarsprincipe ingebakken. Dat veranderen we hier in Almelo niet. Zonnepanelen op het dak van particulieren of kleine bedrijven kunnen overigens nog steeds worden aangesloten op het net. De gemeente heeft er geen zeggenschap over en geen inzicht in de wachtlijst bij de netbeheerders voor initiatieven die op het net aangesloten willen worden. Het is dus zeer wel mogelijk dat de beschikbare capaciteit naar een initiatief binnen een andere gemeente gaat, want het elektriciteitsnet dient meerdere gemeenten. Het kan dus ook om andere projecten van zon op land gaan. Het college ontraadt motie 10.

Motie 8, RES-T- Doelstellingen klimaatakkoord zon & wind op land gerealiseerd, ontraad ik. We hebben naast de doelstellingen in de RES ook lokale doelstellingen. Uw raad heeft die reeds vastgesteld in de duurzame energieladder. Bovendien is de verwachting dat er deze zomer nog een aanscherping komt van het klimaatakkoord. Vooralsnog wordt tot 2030 van de gemeenten verlangd dat de doelstellingen via zon en wind worden gerealiseerd.

De VOORZITTER: Ik kijk of er behoefte is aan een tweede termijn.

Mevrouw BUIKEMA-ALBERS (ChristenUnie): Voorzitter! Sommige sprekers hadden het over de weerstand tegen windmolens. Ik heb nog overwogen ze te interrumperen, want in een artikel heb ik gelezen over JongRES, een jongerenafdeling voor de RES. Daarin wordt een onderzoek aangehaald waarin staat dat zes van de tien jongeren van 18 tot 30 jaar zeer positief staan tegenover windmolens. Zojuist is bij het vorige onderwerp een opmerking gemaakt over de leeftijd in deze raadzaal. Wie de jongeren heeft, heeft de toekomst. Ik denk dat we er veel van mogen verwachten als er zo veel jongeren voor windmolens zijn.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Ik zit intussen wat te googelen, maar daar wordt het niet beter van. Ik hoor allerlei mensen zeggen dat een heleboel dingen niet kunnen, maar er zijn allerlei alternatieven, die kunt u hier ook zien op deze foto's met traditionele molens. We kunnen heel alternatief bouwen. We doen moeilijk over netten waar te veel stroom op zit. Volgens mij, als we mooie molens in de stad kunnen bouwen, molens waarin anderen zich kunnen vinden in plaats van daar moeilijk over te doen, kunnen we ook iets aan de huisvestingproblematiek doen en tegelijk zelfvoorzienend zijn in de energie. Die mensen hoeven niet op het net, maar hebben hun eigen energie. Daarvoor is vast wel iets te versieren. En ik hoop en illustreer hiermee, dat als je het lef hebt iets anders te doen – dat zou ik ook moeten doen – je mogelijkerwijs tot andere, betere resultaten, kunt komen. Succes.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder reageerde op het punt van de buitenlandse investeerders. Ik heb gezien dat het nu om een Nederlands bedrijf gaat, maar zonneparken en windmolenparken worden ook verkocht, vaak aan buitenlandse investeerders. Als we die parken koppelen aan onze burgers, bijvoorbeeld in een coöperatief verband of aandeelhouderschap, kan dit misschien worden voorkomen.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Zelfs ik heb er geen zin meer in. Maar ik heb nog twee punten. De wethouder weet heel goed dat inspraakprocedures over zonnevelden een farce zijn en heel veel mensen niet gehoord worden en zich niet gehoord voelen. Hij spreekt ze zelf, ik weet dat hij ze gesproken heeft. Hij beroept zich daarbij op oude besluiten: we hebben een energieladder en de vorige gemeenteraad heeft al wat vastgesteld. Maar dit college weet ook dat we in een democratie leven en elke vier jaar moeten kiezen. Wij kiezen niet elke vier om alleen oude besluiten uit te voeren. We kiezen elke vier om elke vier jaar een nieuwe wind te kunnen doen waaien in een stad, een provincie, een land of een werelddeel. Dit is gewoon ondemocratisch, er wordt weinig of niet geluisterd naar inwoners, er wordt met een klein comité, waarin slechts een kleine vertegenwoordiging zit, gesproken en andere mensen voelen zich, terecht, keihard gepasseerd.

De heer DE OLDE (PVA): Ik sluit me aan bij de PVV-fractie. Er wordt gewoon te weinig naar inwoners geluisterd.

De heer HUBERS (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Het zijn juist de jongeren die massaal vragen om milieubeschermende maatregelen en zij hebben de toekomst. Dat moeten we niet vergeten. We moeten niet alleen maar terugkijken. De mensen hier zeggen dat iedereen tegen is. Nee, er zijn ook heel veel jongeren die voor milieumaatregelen zijn en dit zijn er enkele van. Ik denk dat we dat in ogenschouw moeten blijven nemen.

De heer VAN MIERLO (wethouder): Voorzitter! Ik zal niet reflecteren op wat aan reflectie is gegeven, want dan blijven we heen en weer pingpongen. Er is een aantal statements gedaan en daar neem ik kennis van.

We proberen zo veel mogelijk in te zetten op lokaal eigenaarschap, waar dit haalbaar is.

De molens die de heer Hümmels heeft laten zien, wekken heel minimaal energie op. Dat is altijd goed, want alles telt mee, maar de capaciteit die deze molens kunnen opwekken, telt niet mee in het kader van de RES. Over het aanzicht gesproken, vroeger wilde men die molens ook niet hebben. Toen werden ze zelfs weggelaten van schilderijen. Als je kijkt hoe de jeugd ertegenover staat, en die heeft de toekomst, biedt dat wellicht kansen om slagen te maken.

<u>Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel</u>.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 25 tegen 5 stemmen.

Voor het raadsvoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, D66, GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PvdA, SP en VVD.

Tegen het raadsvoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van Democraten.Nu, Forum voor Rechts, PVA en PVV.

<u>Aan de orde is de stemming over motie 7 (Oproep aan Gedeputeerde Staten van Overijssel om regisserende rol te pakken in de Regionale Energiestrategie)</u>.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! Wij zijn tegen deze motie. Wij vinden dat Gedeputeerde Staten hun werk moeten doen en er is al afgesproken dat ze hiervoor verantwoordelijk zijn. Een belletje van de wethouder naar GS is volgens ons voldoende. We vinden dit een overbodige motie.

De heer DE VRIES (PvdA): Overbodige reactie en te veel olie op het vuur gooiend richting onze buurpartners.

De heer WIERTZ (D66): Bij die laatste opmerking sluit ik me graag aan. Ik vind dat Almelo zich daar niet mee hoeft te bemoeien.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik volg de woorden van de heer De Vries.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ik ben het eens met wat de PvdA-fractie heeft ingebracht.

Over motie 7 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat deze is aangenomen met 16 tegen 14 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van ChristenUnie, Democraten.Nu, Lokaal Almelo Samen en VVD, alsmede 3 leden van de CDA-fractie.

Tegen de motie hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van Forum voor Rechts, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA, PvdA, PVV en SP, alsmede één lid van de CDA-fractie.

Aan de orde is de stemming over motie 8 (RES-T – Doelstellingen klimaatakkoord zon & wind op land gerealiseerd).

Hierna wordt digitaal gestemd over motie 8, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 5 tegen 25 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van Democraten.Nu, Forum voor Rechts, PVA en PVV.

Tegen de motie hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, D66, GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PvdA, SP en VVD.

Aan de orde is de stemming over motie 9 (Windmolens On Hold).

Hierna wordt digitaal gestemd over motie 9, Windmolens On Hold, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 4 tegen 26 stemmen

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van Forum voor Rechts, PVA en PVV.

Tegen de motie hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, D66, Democraten.Nu, GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PvdA, SP en VVD.

Aan de orde is de stemming over motie 10 (RES-T – Zon op dak in plaats van zonnepark Aadijk Noord 2 op land gerealiseerd).

De heer AKSE (SP): We zullen deze motie steunen, want we vinden het te gek voor woorden dat op XL Businesspark gebouwen worden neergezet waarvan je mag uitgaan dat er een langere planningstermijn aan vooraf is gegaan, maar er geen rekening mee is gehouden dat er zonnepanelen op de daken kunnen worden geplaatst.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik ben het met deze woorden eens, maar ik struikel in het dictum over "en andere grootschalige energieprojecten op land". Als dat er niet had gestaan, hadden wij voorgestemd

Hierna wordt digitaal gestemd over motie 10, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 7 tegen 23 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van Democraten.Nu, Forum voor Rechts, PVA, PVV en SP.

Tegen de motie hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, D66, GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PvdA en VVD.

Aan de orde is de stemming over motie 11 (RES-T – Onderzoek effecten zonnevelden op omgevingstemperatuur).

Over motie 11 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie is

verworpen met 5 tegen 25 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van Democraten.Nu, Forum voor Rechts, PVA en PVV.

Tegen de motie hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, D66, GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PvdA, SP en VVD.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik kijk even met u naar de orde. Ik heb net overlegd met de griffier en stel voor om de agendapunten 7 en 8, Verordening commissie planning en control gemeente Almelo 2021 en Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Almelo 2021, te verdagen tot september, omdat de eerste verordening kan ingaan op de dag van behandelen en dan meteen effectief is en de tweede een terugwerkende kracht heeft tot 1 januari 2019, dus dat is lood om oud ijzer.

Ik constateer dat de raad hiermee akkoord gaat.

Ik stel aan de orde agendapunt 12, Jaarverantwoording 2020. Daarvoor is één woordmelding, van de heer Trienen

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Gezien het tijdstip, is het niet een optie om een paar dingetjes door te schuiven naar 29 juni? Het zijn er niet zo veel meer.

De VOORZITTER: Dat is ingewikkeld. 29 juni houden we de algemene beschouwingen. Die avond is gevuld met vijftien algemene beschouwingen. Ik durf u niet te garanderen dat we er dan nog in slagen reguliere agendapunten af te handelen. Het is laat. Ik zou gewoon nog meer even doorbijten, dan hebben we de caseload gehad. Ik heb u geprobeerd te verlichten door twee verordeningen te verdagen. Ik stel voor de agendapunten 18 en 19 Verklaring van geen bedenkingen voor de realisatie van een zonnepanelenveld aan de Aadijk fase 2, en Verklaring van geen bedenkingen voor de realisatie van een zonnepanelenveld op het perceel Breesegge 15 als één agendapunt te bespreken. Ze gaan beide over zonneparken.

Hebt u er bezwaar tegen dat we die samen behandelen?

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Natuurlijk heb ik daar bezwaar tegen.

De VOORZITTER: Om ze nu in een keer te behandelen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Nee, in het begin zorg jij ervoor dat dit zo gebeurt ...

(Afkeurende reacties in de zaal.)

Ja hallo. Ik zit hier om, hoe laat is het inmiddels, 02.30 uur. De agenda wordt bepaald door de raad. Ik stel voor dat erover gestemd wordt, en dat wordt gewoon weggeserveerd. Wat mij betreft zitten we inmiddels hier tot 7.00 uur.

De VOORZITTER: Ik heb zo-even ...

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Nee, dat is jouw geintje. Met dat punt ben ik inmiddels ook wel klaar.

(Afkeurende reacties in de zaal.)

De VOORZITTER: Mevrouw Pol, dit gaat niet over geintjes en het is ook niet gebruikelijk om elkaar te tutoyeren in deze zaal.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Nee, jij hebt dit er doorheen gedrukt. Laten we dat even vooropstellen.

De VOORZITTER: Ik roep u nu tot de orde.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Het is goed, ga je mij dan ook wegsturen, zoals Çete?

De VOORZITTER: Nee, ik stuur niemand weg. Ik heb ook niemand weggestuurd en dat weet u.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Dat deed je wel, ik was er zelf bij.

De VOORZITTER: Mevrouw Pol, ik heb u een keer tot de orde geroepen, dat doe ik geen tweede keer.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): En dan.

De VOORZITTER: Ik stel de raad voor om de agendapunten 18 en 19, ook vanwege de nog aanwezigheid van onze medewerkers, samen te behandelen. Dat wilt u vanavond doen. Dat doen we of nu, of nadat we de agendapunten 12, 13 en 14 met elkaar hebben besproken. Het lijkt mij raadzaam en collegiaal om het nu te doen. Ik weet dat de heer Stöteler er iets over wil zeggen.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik wil die punten als laatste bespreken. Ik wil daar niet bij zijn.

De VOORZITTER: Dan kunt u de raadzaal verlaten, of niet deelnemen aan de beraadslagingen. Dat staat u vrij.
We zullen er separaat over besluiten, want het gaat om twee verschillende besluiten, maar ik verwacht dat de verklaringen eensluidend zijn.
Ik stel vast dat u hiermee akkoord bent.

7. Verordening commissie planning en control gemeente Almelo 2021 (R 2106538).

Dit agendapunt is verdaagd tot de raadsvergadering van september.

8. Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Almelo 2021 (R 2106627).

Dit agendapunt is verdaagd tot de raadsvergadering van september.

(De leden Wind, Ekizkuyu en Stöteler verlaten, te 02.36 uur, de vergadering.)

De VOORZITTER stelt daarop gelijktijdig aan de orde:

18. Verklaring van geen bedenkingen voor de realisatie van een zonnepanelenveld aan de Aadijk fase 2 (R 2106722).

19. Verklaring van geen bedenkingen voor de realisatie van een zonnepanelenveld op het perceel Breesegge 15 (R 216709).

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Wij hebben geen bezwaar tegen de zonnepanelenvelden, in ieder geval niet voor zover op een fatsoenlijke manier een traject met de bewoners is doorlopen. De afgelopen week leek daarover wat twijfel te bestaan, maar ik begrijp inmiddels dat dit deels is rechtgetrokken. In die zin hebben we geen bezwaar en ook geen bedenking.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Voorzitter! Wij hebben twee bezwaren. De ene is technisch van aard, het niet volgen van het juiste pad, het BOB-proces. Dit hebben we vanavond eerder gezegd. Bovendien hebben we bezwaar tegen het proces met de inwoners dat niet volledig is doorlopen. Daarnaast kan het geen verrassing zijn dat we niet voor zonnepanelen in het veld zijn. Wij willen ze op daken hebben. Wij hebben dus tegen de beide

voorstellen grote bezwaren en zullen er niet voor stemmen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Een aantal dingen in mijn verhaal heb ik vanmiddag geschreven. Wellicht zijn ze voor twee personen niet van toepassing, maar ze zullen dat waarschijnlijk in deze tekst horen.

Eerst hebben we vanavond moeten stemmen over de RES, waarin nota bene staat dat zonnepanelen op het dak moeten. Hier hebben we te maken met twee immense zonneparken op de grond. Dat alleen al is bizar; dit als eerste.

Een spuuglelijk zonnepark in een groene omgeving. De rillingen lopen de fractie van Forum voor Rechts over het lijf. Maar het verbijsterende proces ... Het document ruimtelijke onderbouwing is gedateerd op 14 juni 2021 en telt 143 pagina's. Deze raad wordt dus met dit immense document gebombardeerd op 22 juni 2021. Voorzitter! Is deze wethouder helemaal van de pot gerukt? Wat een onbeschoftheid naar ons als raadsleden ...

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Ik vind dit taalgebruik eerlijk gezegd ook onbeschoft ...

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Dat zal.

De heer WIERTZ (D66): Dat vind ik ook weer niet nodig.

De VOORZITTER: Ik ben het met u eens en ik ben blij dat u dit punt maakt, meneer Wiertz.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Staat genoteerd, meneer Wiertz.

Voorzitter! Is deze wethouder nou helemaal van de pot gerukt? Wat een onbeschoftheid naar ons als raadsleden en inwoners van Almelo om dit raadsvoorstel op zo'n wijze erdoorheen te drukken. Deze handelswijze neemt de fractie van Forum voor Rechts de wethouder heel kwalijk, maar ook het presidium. Uit de stukken van het presidium, en ja u hoort het goed, van vandaag, blijkt verantwoordelijk wethouder Van Rees zich gemengd te hebben in zaken van het presidium op 11 juni. En goh, ons presidium accepteert deze handelswijze klakkeloos, als een slaafs schoothondje van het college, en pats boem het staat op de agenda. En pats boem met stoom en kokend water komt er een mail uit de hoge hoed getoverd met als datum 17 juni 2021. En met als naam: memo, besluitvorming verklaring van geen bedenkingen zonnepaneelvelden in relatie tot de BOB.

Kortom, hoe kunnen we het recht lullen dat we BOB-processen zo grof aan het omzeilen zijn geweest en onderdanig kwispelend een aai over de bol krijgen van het college?

En wat staat er in deze memo, net zoals in de raadsbrief? Dat in het hele proces de omgeving betrokken is geweest. Wat een schertsvertoning. Want gisteren kregen we als raadsleden ineens een email van ontstemde buurtbewoners die helemaal niet vonden dat zij in het proces waren betrokken. Sterker nog, de email liet doorschemeren dat ze zich er ingeluisd voelden door de gemeente Almelo. Een terloopse opmerking in de meeting van 16 juni dat de raad ging spreken over het zonnepark kreeg kennelijk de stempel "buurtbewoners zijn akkoord". Zo wordt de raad voorgelicht.

Alsof deze gênante klucht al niet bizar genoeg was, kwam er vanmiddag opeens een email binnen. Het blijkt dat wethouder Van Mierlo en wat medewerkers de meeste omwonenden over de streep hebben gehaald.

Voorzitter! Ik kan nog heel lang doorgaan met wat ik vind van deze gang van zaken. Maar deze klucht is geen theatervoorstelling waar we hard om kunnen lachen. Het is bittere ernst hoe in Almelo immens heftige raadsvoorstellen erdoorheen worden gedrukt. Wat de fractie van Forum voor Rechts betreft, is hier het laatste woord nog niet over gesproken. Het moge duidelijk zijn dat ze tegenstemt, en ik als raadslid diepe plaatsvervangende schaamte voel over deze gang van zaken.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb een punt bij het zonnepark Aadijk. Bewoners hadden bezwaar, omdat een deel van het park verhoogd wordt aangelegd voor fruitteelt. Het lijkt me goed dat de wethouder en de exploitant kritisch bekijken of dit niet anders kan. Volgens mij is dit het grootste bezwaar van de bewoners. Voor de rest hebben wij geen bezwaar tegen het voorstel.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Je zou hier op allerlei manieren bezwaar tegen kunnen maken. Het is dat we een aantal zaken net besproken hebben en daaraan heel andere conclusies verbinden. Daarom vind ik de bijdrage van mevrouw Pol behartigingswaardig. Er lijken gekke dingen te gebeuren, misschien wel om zaken te regelen – ik bedoel dit in de goede zin van het woord – voor mensen die daar belang bij hebben. Maar het lijkt er voor mij ook op dat er gedaan wordt alsof er goed gecommuniceerd wordt. Het blijkt zo verschrikkelijk ingewikkeld te zijn om goed te communiceren – ik struikel haast over mijn woorden – want je kunt wel met een vertegenwoordiging van iets of iemand spreken, maar dat wil niet zeggen dat iedereen daar blij mee is. Wat je ook doet als politicus of bestuurder, er zal altijd commentaar zijn.

Dan over de inhoud. We hebben met nogal wat geluid aangeven dat we eigenlijk vinden dat we groen niet moeten bezoedelen. Dus moeten we dat ook zo min mogelijk doen. We hebben het al eerder gezegd, waarom zouden we ondernemers matsen? Ik merk dat ik ook een beetje de rem kwijtraak. Waarom zouden we ondernemers het voordeel geven door ze sneller te helpen, waar raadsleden heel lang moeten wachten op iets waar ze om vragen? Ik vind het soms ingewikkeld hoe alles verloopt en vraag me af wat er allemaal achter zit. Ik heb niet de neiging hiermee akkoord te gaan.

De heer HUBERS (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! De Aadijk is de enige locatie waar nog een slag geslagen kan worden voor de winning van energie. Er is met de bewoners, de omgeving, gepraat. Daaruit is een groepering gevormd waarmee de gemeente nader heeft overlegd. We kunnen als raad niet anders dan aannemen dat die groepering ook als zodanig tot stand is gekomen. We hebben daar dus op te varen.

De heer Huiskes heeft in een brief laten weten dat er wat bezwaren zijn op detailniveau: het aanzicht van het zonnepark, de vrije strook van 150 meter en de hogere ligging van de achterste rijen zonnepanelen in verband met een test voor fruitteelt. Als dit alsnog glad wordt gestreken, zoals vandaag in een bericht tot ons gekomen, heeft het college, c.q. de portefeuillehouder de taak om te borgen dat die afspraken gemaakt kunnen worden. Dit betekent in mijn ogen ook dat niet eerder een vergunning kan worden afgegeven dan dat die afspraken die nu op papier zijn gezet samen met de groepering die het overleg heeft gevoerd, geborgd zijn. Ik wil dit graag bevestigd zien, omdat we anders aan de verkeerde kant van de streep medewerking verlenen. De plannen moeten daadwerkelijk uitgevoerd worden zoals overeengekomen is. Als die borg er komt, zijn deze plannen alleen maar toe te juichen, omdat Almelo hiermee een flinke slag kan maken voor de alternatieve, groene energie. We moeten de komende jaren lang wachten, voordat we weer zulke grote stappen kunnen zetten.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! We vergeten nooit de magische woorden van het vorige college. "De stad wordt niet alleen bestuurd vanuit het gemeentehuis. We willen samen met de inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers de stad ontwikkelen en zo de maatschappelijke doelen behalen. Overheidsparticipatie vraagt om een luisterend oor en dienend publiek leiderschap." Niets van dit alles, want er zijn alleen gesprekken gaande met professionals die betrokken zijn bij de energietransitie, zoals netbeheerders en adviesbureaus.

Hoe kun je dan een verklaring van geen bedenkingen afgeven, terwijl er niet eens duidelijke gesprekken zijn gevoerd? Zo gaan wij niet met de bewoners om.

Mevrouw MUNNICH (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie heeft geen bezwaren. We zijn alleen benieuwd of er ten noorden van zonnepark Aadijk nog mogelijkheden zijn voor woningbouw. We bedoelen boven het Lateraalkanaal.

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter! Ik lees even iets voor uit een brief die ik van een buurtbewoner heb gekregen: "Wij zijn als inwoners supergroen, maar dit is niet luisteren naar de buurtmensen met de mega-commerciële belangen die spelen. Het woord doordrukken durven wij te noemen." Deze mensen struikelen ook over het niet volgen van het BOB-proces. Ik heb een punt als het gaat om participatie en betrouwbaar handelen naar de regels die met elkaar zijn afgesproken. Ik heb er moeite mee. Ik heb ook moeite met het feit dat zon op dak de voorkeur heeft, maar dit allemaal zo is voorgekookt – inderdaad met die commerciële belangen

– dat ook de netbeheerder dit al op onduidelijke lijsten heeft staan. Wij gaan daar niet over, begrijp ik van de wethouder. Maar zij hebben dit al gesondeerd: gaan met die banaan. Maar moeten we gaan met die banaan, gezien de participatie? De heer Hubers wijst hier ook op. Hij vraagt een soort voorwaarde van de wethouder. Ik ben juist benieuwd – misschien komt dit later – welke voorwaarde hij stelt om akkoord te gaan. Ik vind het heel lastig en wacht de beantwoording van de wethouder af.

De heer VAN REES (wethouder): Mijnheer de voorzitter! Dank voor alle vragen. Een belangrijk punt daarin is hoe met deze plannen wordt omgegaan in de richting van de inwoners. De participatie in dit traject is in twee delen gesplitst. Het eerste deel is om met de omwonenden overeenstemming te bereiken over de grote lijnen van de zonnevelden. Het tweede deel is om met de omwonenden overeenstemming te bereiken op detailniveau.

Alle omwonenden zijn vorig jaar uitgenodigd om te spreken met de initiatiefnemers. De eerste bijeenkomst is op 2 september 2020 geweest. Dat was een fysieke bijeenkomst. Daarna is er een bijeenkomst geweest op 20 oktober 2020, ook een fysieke bijeenkomst. Iedereen is daarvoor uitgenodigd en iedereen die wilde, kon komen. Daarna zijn er overleggen geweest op 24 maart 2021, 7 april 2021, 14 april 2021, 2 juni 2021 en 16 juni 2021, allemaal via MS Teams, allemaal tussen de initiatiefnemers en betrokkenen om op hoofdlijnen overeenstemming te bereiken hoe dat zonnepark wordt vormgegeven. In dit traject is er dus bijzonder veel moeite gedaan om die afstemming met de inwoners te krijgen.

De heer DE VRIES (PvdA): Die chronologie en die inzet siert de wethouder, maar de perceptie van buurtmensen, vandaag, nu, eerder deze avond, is er ook. Er zit ergens een kink in de kabel.

De heer VAN REES (wethouder): Als mensen worden uitgenodigd om ergens in te participeren, ze doen dat niet en zijn daarna...

De heer DE VRIES (PvdA): Dat weet u niet.

De heer VAN REES (wethouder): Dat weet ik niet, maar ik weet dat ze zijn uitgenodigd. Ik weet dat er veel avonden zijn geweest om met de inwoners te praten. De actie van de heer Huiskes viel samen met het feit dat hij bang was dat er geen ruimte meer zou zijn om met de initiatiefnemers op detailniveau zaken te regelen, als er een verklaring van geen bezwaar zou zijn afgegeven. Dat is nu allemaal vastgelegd.

Ook op detailniveau kunnen nog allerlei zaken worden geregeld tussen de initiatiefnemers en omwonenden. Daar waar we kunnen, leggen we dat vast in de omgevingsvergunning. Daar waar ze niet passen in de omgevingsvergunning, zal er een aparte overeenkomst worden gesloten tussen de initiatiefnemer en de omwonenden. De inrichting is op een goede manier geregeld. De hogere delen van het zonnepark zijn naar aanleiding van klachten van de omwonenden naar achteren geschoven, zodat die buiten het zicht vallen. Daarom hebben de omwonenden vandaag gezegd dat ze hun bezwaren intrekken.

De brief die vandaag naar de omwonenden is gestuurd, zal met de raad worden gedeeld, zodat deze de brief kan lezen. Op die manier is het participatietraject vormgegeven. Dat is op een zorgvuldige manier doorlopen. Ik snap dat niet iedereen tevreden is, maar ik vraag me af of dat in dit soort trajecten altijd mogelijk is.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! De wethouder zegt dat de heer Huiskes op het allerlaatste moment aanslaat op het feit dat hij bang is dat hij anders niet wordt gehoord. Maar de wethouder schetst zelf een uitgebreid proces. Hoe komt het dat de heer Huiskes niet eerder heeft gereageerd? Betekent dit dat hij zich vergist heeft en niet opgelet heeft, of is hij in een eerder gesprek betrokken geweest?

De heer VAN REES (wethouder): Mijnheer de voorzitter! Er moet nog een aantal dingen op detailniveau geregeld worden. De heer Huiskens was bang dat dit niet meer zou kunnen wanneer de gemeenteraad de verklaring van geen bedenkingen had afgegeven. Er is alle ruimte om met de omwonenden op detailniveau zaken met elkaar te regelen. Die nemen we

mee in de vergunning, voor zover het ruimtelijke kwesties betreft en in de overeenkomst die wordt gesloten, voor zover het andere zaken betreft.

De heer AKSE (SP): Dus hij was al eerder betrokken in die gesprekken.

De heer VAN REES (wethouder): Absoluut. Zo is het proces doorlopen.
Ik heb geschetst dat dit verzoek nu pas op tafel ligt, omdat het Bibob-onderzoek veel tijd heeft gevergd en we graag willen dat er subsidie voor kan worden aangevraagd. We willen graag dat deze velden worden gerealiseerd. Die subsidie moet vanaf 5 oktober 2021 worden aangevraagd. Daarvoor moet de vergunningenprocedure helemaal doorlopen zijn en dat is de reden waarom wij het presidium hebben verzocht om deze twee voorstellen versneld te behandelen. Ik begrijp dat ik de bezwaren van de heer Zielman niet kan oplossen. Ook de bezwaren van mevrouw Pol niet, maar dit is hoe het proces is doorlopen en dit zijn de voorstellen die aan uw raad voorliggen. Ik hoop dat de raad twee verklaringen van geen bedenking wil afgeven.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Voorzitter! Wat zijn de mogelijkheden om bezwaar te maken voor mensen die dit absoluut niet zien zitten?

De heer VAN REES (wethouder): Mijnheer de voorzitter! Als de raad de verklaring van geen bedenking geeft, wordt de vergunning zes weken ter inspraak gelegd en heeft iedereen die nog zienswijzen heeft, alle kans om ze in te dienen. Als er geen zienswijzen worden ingediend, krijgt de verklaring van geen bedenking een definitieve status en kan dit worden afgehandeld. Zijn er zienswijzen ingediend, komt dit onderwerp terug in deze raad om er een besluit over te nemen.

De heer ZIELMAN (Democraten.Nu): Is er daarna nog een kans? Ik kan zomaar voorzien dat er zienwijzen worden ingediend. Als dit gebeurt, loopt de besluitvorming over de grens van 6 oktober heen voor de subsidieaanvraag. Daar gaat de wethouder dan aan voorbij. Wat is daarna nog de kans om subsidie aan te vragen? De wethouder heeft dit een klein beetje aangestipt bij het ordedebat, maar het is mij nog niet helemaal helder.

De heer VAN REES (wethouder): Ik weet niet of er na de periode van 5 oktober tot 8 november een tweede of derde periode volgt en wanneer. De subsidiekansen worden in de loop van de tijd steeds kleiner, daarom hebben we deze procedure gekozen.

De heer DE OLDE (PVA): Is er ook met de heer Huiskes besproken dat de panelen extra verhoogd zouden worden, zodat er kleine boompjes onder kunnen groeien?

De heer VAN REES (wethouder): Ja, dat is met de heer Huiskes besproken en er is ook afgesproken dat die naar achteren worden geschoven. We willen graag experimenteren om te kijken of de grond dubbel kan worden gebruikt: voor zonnepanelen en voor fruitteelt. Op die manier wordt invulling gegeven aan dat dubbelgebruik.

De heer DE OLDE (PVA): Ik heb met de heer Huiskes gesproken. Hij wist nergens van. Dat verwondert mij.

De heer VAN REES (wethouder): Dat verwondert mij ook.

De heer DE VRIES (PvdA): Met de opmerking, de kansen worden kleiner, kan ik niets. Als die verkleind worden van 90% naar 70%, kunnen we rustig de procedure volgen zoals die hoort te zijn. Dan maak ik een heel andere afweging.

De heer VAN REES (wethouder): De aanvraagprocedure loopt van 5 oktober tot 8 november 2021. De aanvragen worden behandeld in volgorde van binnenkomst. Dus hoe eerder je een aanvraag indient, hoe groter de kans. Als er zienswijzen worden ingediend en wij opnieuw een besluit moeten nemen, schuift die subsidieaanvraag naar achteren en wordt de

kans kleiner dat die wordt gehonoreerd. Op dit moment kan ik er geen zinnige uitspraak over doen. Dit is het geldende systeem. Hoe eerder die aanvraag er ligt, hoe meer kansen. Als de aanvraag er bijvoorbeeld op 5 oktober om een minuut over twaalf ligt, heb je een grote kans.

De heer DE VRIES (PvdA): Dat snap ik, dank. Is er dan weer een nieuwe ronde?

De heer VAN REES (wethouder): Ik weet niet of er een volgende ronde komt, daarmee overvraagt de heer De Vries me op dit moment.

Mevrouw Munnich vroeg naar de mogelijkheid van woningbouw ten noorden van het veld. Op dit moment is de bestemming ten noorden van het veld niet meer wonen. De kans dat daar nog woningbouw komt, is op dit moment niet groot.

De VOORZITTER: Dank u wel. Is er behoefte aan een tweede ronde?

Mevrouw MUNNICH (VVD): Is de wethouder bereid naar andere uitbreidingsgebieden te kijken voor woningbouw?

De heer VAN REES (wethouder): Zoals we gezegd hebben bij de behandeling van de woonvisie, gaan we kijken naar plekken waar we 1000 tot 1500 woningen kunnen bouwen. We kijken eerst naar inbreidingsplekken en als het daar niet lukt, gaan we naar uitbreidingsplekken kijken.

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter! Mijn moeite beweegt zich tussen het BOB-proces en het feit dat ik de voorkeur heb voor zonnepanelen op daken, zoals het college voorstaat, ook al ben ik niet tegen zonnepanelen op land. We hebben met de heer Van Mierlo gesproken over de capaciteit. Die baart veel zorgen. Ik vraag een korte schorsing aan om met mijn fractiegenoot te overleggen over ons stemgedrag.

Daarop schorst de voorzitter kort de vergadering. Na heropening verleent hij het woord aan de heer De Vries.

De heer DE VRIES (PvdA): Onze conclusie is dat we niet à priori tegen zon op land zijn, maar in deze context tegen stemmen.

De VOORZITTER: Dames en heren! We zijn toe aan de besluitvorming.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! De heer De Vries zei het al, we zijn een beetje verbolgen over het feit dat we nu ineens het BOB-proces overboord gooien. Maar dit is ook wel weer het bewijs dat het BOB-proces niet altijd goed werkt. Het grootste bezwaar voor ons is dat mensen de raad in een keurslijf dwingen om 's nachts om 03.00 uur nog een beslissing te nemen. Ze moeten op tijd beginnen als er subsidiemogelijkheden zijn om dat te voorkomen.

De VOORZITTER: Dat we 's nachts om 03.00 uur nog een beslissing moeten nemen, daar zijn we zelf debet aan.

Ik wijs u erop dat de leden Wind, Ekizkuyu, Gerritsen en Stöteler de vergadering hebben verlaten. We zijn met 27 leden aanwezig.

<u>Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Verklaring van geen bedenkingen voor de realisatie van een zonnepanelenveld aan de Aadijk fase 2 (R 2106722).</u>

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 20 tegen 7 stemmen.

Voor het raadsvoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, Lijst Çete, SP en VVD.

Tegen het raadsvoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, PVA, PvdA en PVV.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Verklaring van geen bedenkingen voor de realisatie van een zonnepanelenveld op het perceel Breesegge 15 (R 216709).

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 20 tegen 7 stemmen.

Voor het raadsvoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, GroenLinks, Lokaal Almelo Samen, Lijst Çete, SP en VVD.

Tegen het raadsvoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van Democraten.Nu, Forum voor Rechts, Leefbaar Almelo, PVA, PvdA en PVV.

(De heer Buitenweg en mevrouw Pol verlaten, te 03.07 uur, de vergadering. De heer Stöteler komt weer ter vergadering.)

12. Jaarverantwoording 2020 (R 2106654).

De heer TRIENEN (CDA): Voorzitter! Het is voor mij een eer om namens de CDA-fractie op woensdagmorgen 23 juli, ver over 03.00 uur, het woord te mogen voeren over de jaarverantwoording.

De Jaarrekening 2020 sluit met een voordelig resultaat van € 2,1 miljoen. Echter, het positieve resultaat is te danken aan enkele incidentele meevallers, zoals een voordeel van € 1,4 miljoen op de regionale middelen voor beschermd wonen, vrijval verliesvoorziening RBT ter hoogte van € 1,72 miljoen en een voordelig resultaat grondexploitaties van € 1, 23 miljoen. Gelukkig waren die meevallers er.

We hebben echter ook moeten constateren dat in het Boekjaar 2020 structurele tekorten zijn ontstaan ten bedrage van ruim € 1,7 miljoen, waarvoor in 2021 en in de Perspectiefnota 2021 oplossingen moeten worden gevonden. Het eigen vermogen is per 31 december met € 5 miljoen gestegen naar een bedrag van bijna € 31 miljoen. Dat is belangrijk nieuws. De weerstandscapaciteit is € 1,7 miljoen positief. Dit is ten opzichte van de positie van vorig jaar een verbetering van € 6,3 miljoen.

Met veel belangstelling hebben wij het eindrapport van de visitatiecommissie Financiële beheersbaarheid sociaal domein gelezen. De commissie concludeerde dat de gemeente Almelo op de juiste weg is, en dat mag een compliment genoemd worden aan het college.

In voorgaande jaren kreeg de CDA-fractie vaak het verwijt te horen dat zij kritisch was over de financiële positie van Almelo. We zijn nog niet op het minimaal gewenste niveau, want er zijn nog vele problemen op te lossen. Maar er is wel sprake van verbetering en dat is verheugend te noemen. Dat zeggen we hier in deze raad met trots.

Voorzitter! Het zal u met deze woorden niet verbazen dat wij akkoord zullen gaan met deze jaarverantwoording.

De VOORZITTER: Dank u wel, ook voor de aardige woorden in de richting van het college. Er zijn geen vragen gesteld. De portefeuillehouder neemt daar met instemming kennis van.

Er zijn 26 leden aanwezig voor de stemming.

Hierna wordt digitaal gestemd over het raadsvoorstel, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 24 tegen 2 stemmen.

Voor het raadsvoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, D66, Democraten.Nu, Lokaal Almelo Samen, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA, PvdA, SP en VVD.

Tegen het raadsvoorstel hebben gestemd de leden van de PVV-fractie.

13. Voorjaarsrapportage 2021 (R 2106649).

De heer TRIENEN (CDA): Voorzitter! De voorjaarsrapportage laat ons na vier maanden van het Boekjaar 2021 een positief begrotingssaldo zien van bijna € 2,5 miljoen. Wat een verschil met de voorjaarsrapportage van vorig jaar. De Begroting 2020 werd toen in de voorjaarsrapportage met € 5,57 miljoen nadelig bijgesteld. Bovendien werd in die rapportage

zichtbaar dat er een structureel nadeel van € 3,52 miljoen was. De positieve uitkomst van de voorjaarsrapportage zou kunnen leiden toe optimisme, maar de eerlijkheid gebied ons om de volgende opmerkingen te plaatsen:

Het voordelige resultaat is hoofdzakelijk tot stand gekomen via de bijdragen van de Decembercirculaire 2020 en de Maartbrief 2021. Deze bijdragen hebben te maken met coronagelden, die mogelijk nog worden uitgekeerd in 2021 en die voorlopig zijn geparkeerd in de algemene reserve. Als tot uitkering wordt besloten, gaan deze gelden ten koste van de algemene reserve.

In de toelichting schrijft de wethouder dat de financiële effecten van de coronacrisis in 2021 nog heel onzeker zijn. Op de begroting van het sociaal domein wordt er vanwege corona nog niet bijgesteld. Pas in de najaarsrapportage wordt de balans opnieuw opgemaakt. Reden temeer om bijzonder alert te zijn op gaande en nieuwe ontwikkelingen die de financiële positie van de gemeente kunnen beïnvloeden.

We zijn benieuwd naar de effecten van de Meicirculaire 2021. Kan de wethouder ons in hoofdlijnen informeren over de uitkomsten voor Almelo?

Voorzitter! Deze keer van onze zijde een korte, bescheiden bijdrage. U zult inmiddels begrepen hebben dat we zullen instemmen met deze voorjaarsrapportage.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Bedankt voor alle goede woorden en de analyse van de heer Trienen. Het college heeft vandaag een brief vastgesteld over de meicirculaire. Die komt naar uw raad. Een klein tipje van de sluier: de jaren 2021 en 2022 zien er goed uit, maar vanaf 2023 worden de accressen bijgesteld. Dan zien we een verlaging van de rijksbijdrage. U kunt dit allemaal in de brief lezen. Er kunnen de nodige voetnoten bijgeplaatst worden, want we weten dat er veel geld aan zit te komen voor het opkrikken van de uitkeringen in het kader van de jeugdzorg. Dat voor 2022. Voor de jaren daarna moet het nieuwe kabinet erover besluiten. Er is wel een principelijn afgesproken. Als je dat verdisconteert, ziet het verhaal er voor de toekomst niet slecht uit. Voor het verdere verwijs ik uw raad naar de brief die naar hem toe komt.

Hierna wordt digitaal gestemd over het raadsvoorstel, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 24 tegen 2 stemmen.

Voor het raadsvoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, D66, Democraten.Nu, Lokaal Almelo Samen, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA, PvdA, SP en VVD.

Tegen het raadsvoorstel hebben gestemd de leden van de PVV-fractie.

(De leden Kampman en Stork verlaten, te 03.16 uur, de vergadering.)

14. Vaststelling bestemmingsplan Breesegge 9 Bornerbroek (R 2106637).

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Ik zie af van mijn bijdrage.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Ik heb maar één prangende vraag, namelijk of aan de initiatiefnemers kenbaar is gemaakt dat de mogelijkheid aanwezig is dat ze binnen relatief afzienbare tijd zouden moeten wijken, omdat er wellicht een bedrijventerrein wordt gerealiseerd.

De heer VAN REES (wethouder): Mijnheer de voorzitter! Ja, de mensen zijn op de hoogte gesteld.

Hierna wordt digitaal gestemd over het raadsvoorstel, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene (24) stemmen is aangenomen.

17. Precariobelasting 2021 (R 2106659).

De heer TIJHOF (PVV): Voorzitter! We zitten hier voor het raadsvoorstel om voor de

periode van 1 januari tot 30 april 2021 geen precariobelasting te heffen op de terrassen en de reclamevoorwerpen, zolang de coronamaatregelen nog gelden. De PVV-fractie heeft bij het politiek beraad vorige week al aangegeven dat zij de precariobelasting het liefst helemaal ziet verdwijnen. Onze fractie is van mening dat de ondernemers, met name de horeca, het zwaar hebben gehad. Ook zijn we van mening dat de pijn nog niet voorbij is en om deze reden hebben we bij het oordeelvormend beraad vorige week voorgesteld om de precariobelasting voor vijf jaar te schrappen. Toen is duidelijk geworden dat het opheffen van de precariobelasting tot 1 januari 2023 niet onoverkomelijk is. Om deze reden komt onze fractie met het volgende amendement om de precariobelasting niet te heffen.

"Amendement 12.
Precariobelasting afschaffen tot en met 31 december 2021.
De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 26 januari 2021,
gehoord de beraadslaging,
besluit,
1. het voorgestelde besluit
    1. voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 30 april 2021 geen precariobelasting te heffen,

te schrappen en te vervangen door:
    1. voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021 geen precariobelasting te heffen,
2. een en ander te verwerken in de najaarsrapportage,

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:
Door de coronacrisis zijn ondernemers ontzettend hard getroffen. Met name de horeca, die als eerste dicht moest en als laatste weer open mocht. De Almelose ondernemer verdient dit gemeentelijke steuntje in de rug om even op adem te komen."

Het amendement is ondertekend door de fracties van de PVV, Democraten.Nu, D66 en Leefbaar Almelo.

Volgende week zal de PVV-fractie bij de perspectiefnota met een motie komen om de precariobelasting ook voor volgend jaar te schrappen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Gezien de problemen die veel ondernemers hebben, maar ook gezien het snelle herstel van de economie – dit geldt misschien ook voor de meeste ondernemers – vind ik het niet nodig de precario af te schaffen en vind ik het ook niet nodig om die afschaffing vijf jaar te laten duren, maar ik kan me vinden in het amendement.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Hoe sympathiek het amendement ook klinkt, het doorbreekt de relatie met het gebruik van de openbare ruimte, beschikbaar gesteld door de gemeente. Er wordt gebruikt van gemaakt ten behoeve van activiteiten die geld opleveren. Met alle respect, de horeca is getroffen, maar er zijn ook andere sectoren getroffen. Ik zat nog even te scrollen door de lange lijst van bedrijven die in welke vorm dan ook loonsuppletie of loonsubsidies hebben ontvangen van het Rijk. Het is me nogal wat. Om dan de verordening te gebruiken om de precario voor het hele jaar af te schaffen, terwijl er weer gewoon op terrassen geld wordt verdiend, gaat het college te ver; dit lijkt een beetje een schot hagel en een gelegenheidsargument. Waarbij uw raad zich moet realiseren, dit heb ik in het politiek beraad ook gezegd, dat er ook zaken spelen rondom de markt. Er zijn ook marktkooplieden geweest die geen gebruik hebben gemaakt van de situatie, dan wel hun nering wel hebben kunnen voeren. Met het amendement glijden we heel ver af van het fundament van de verordening: je betaalt voor het gebruik en voor een aantal maanden schaffen we de precario af, omdat er geen gebruik van is gemaakt. Er is een voor de hand liggend moment om deze belasting weer in te voeren. Het college ontraadt dit amendement.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik vind dat de wethouder heel gemakkelijk voorbijgaat aan de problemen die voor veel ondernemers gerezen zijn. Hij doet alsof ze

gecompenseerd zijn, maar als ik de verhalen mag geloven, geldt die compensatie voor slechts een deel van de inkomstenderving en hebben ze een behoorlijk heftige tijd achter de rug. Van herstel is ook nog lang geen sprake, want voor veel ondernemers zijn er nog steeds allerlei beperkingen. De redenering van de wethouder kan ik niet helemaal volgen. Ik vind dat we het amendement op zijn minst moeten handhaven, misschien zelfs nog erger maken, om zout in de wond te strooien.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Misschien heb ik me dan niet heel erg zorgvuldig uitgedrukt, gelet op het late uur. Laten we wel wezen, het amendement richt zich op een heel beperkt aantal ondernemers dat toevallig onderworpen is aan precario. Bij precario ligt een relatie met gebruik. Dat is de standaard lijn. Uw raad kan niet ontkennen dat er op dit moment weer gebruik wordt gemaakt van in dit geval de openbare ruimte. Daar doen we niet moeilijk over, de terrassen zijn vergroot en er zijn tafels extra bijgeplaatst. Maar de ondernemers betalen gewoon voor het gebruik, zoals we dat in het verleden hebben vastgesteld voor de omvang van de terrassen in de normale situatie. Het amendement richt zich op een zeer beperkte groep ondernemers, terwijl de indieners het plaatsen in de context van heel veel ondernemers die in Nederland getroffen zijn door corona. Hiermee maken ze onderscheid en zegt het college: hiermee maak je stiefkinderen. Volgens mij is dit niet de weg die uw raad zou moeten willen bewandelen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik ben benieuwd of de wethouder mij kan vertellen hoe lang een aantal ondernemers geen gebruik heeft kunnen maken van de openbare ruimte. Volgens mij is dat in totaal langer dan vier maanden geweest. Ik zou op zijn minst voor die termijn een kwijtschelding voor de precariobelasting willen vragen. En de wethouder weet niet hoe ver wij gaan bij bijvoorbeeld de P-nota. Hij zegt dat hij zich beperkt tot een klein gezelschap, maar dit is misschien maar het begin.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Ik doe een oproep richting de raad, die moet zelf zijn afweging bij maken. Waar de afzonderlijke fracties bij de P-nota mee terugkomen, zien we dan. Het gebruik beperken we nu even tot 2021, want daar gaat de verordening over, de vier maanden. Het klopt dat de ondernemers gedurende een bepaalde periode in 2020 geen gebruik van de terrassen hebben kunnen maken. Daar is toen ook de maatregel getroffen de precario te verlagen voor de tijd dat er geen gebruik van kon worden gemaakt.

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Het argument dat het een beperkte groep is, is bijzonder. Dat geldt ook voor het oorspronkelijke voorstel, dat alleen voor die vier maanden geldt. Dat ging ook om een beperkte groep. Of het voor vier maanden is of voor een heel jaar, maakt niet zo veel uit. Het blijft die beperkte groep.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Dat klopt, maar ik bestrijd dat uw raad zijn maatregel beperkt tot een kleine groep, met de opmerking dat heel veel ondernemers worden getroffen. Dat is mijn opvatting: een klein beetje stiefkinderen maken. De maatregel wordt toegepast op een beperkte groep, omdat er toevallig een voorziening is die kan worden ingezet, namelijk het niet heffen van precario, terwijl dit wordt geplaatst in de context dat heel veel ondernemers het slecht hebben gehad. Voorzitter! Voor die andere ondernemers doen wij ook niets.

De heer TIJHOF (PVV): Voorzitter! De wethouder heeft het over een kleine groep, maar deze kleine groep moest wel als eerste bij de crisis de deuren sluiten en mocht als laatste de deuren weer openen. Dat weegt bij ons heel zwaar.

De heer LANGIUS (wethouder): Waarvan acte. Volgens mij zijn ook andere ondernemers fors getroffen. Ik denk bijvoorbeeld aan de disco's die nu pas open kunnen, de zonnebankstudio's die ook pas zeer recent zijn opengegaan. Ieder zijn waarheid.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! De wethouder heeft gezegd dat hij coulant optreedt vanwege het feit dat de terrassen nu wat groter zijn. Men hoeft voor die extra

vierkante meters die nu in gebruik zijn niet te betalen. Mag ik ervan uitgaan dat, zolang die anderhalve meter noodzakelijk is, hij coulant blijft bij het aantal af te rekenen vierkante meters, om dezelfde capaciteit op het terras te kunnen realiseren als voor corona?

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Dat gaan we zo doen.

Aan de orde is de stemming over amendement 12 (Precariobelasting afschaffen tot en met 31 december 2021).

Over amendement 12 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is verworpen met 7 tegen 17 stemmen.

Voor het amendement hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van D66, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, PVA en PVV.

Tegen het amendement hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, ChristenUnie, Lokaal Almelo Samen, PvdA, SP en VVD.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene (24) stemmen is aangenomen.

Sluiting.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik heb gezocht, maar andere agendapunten hebben we niet meer te bespreken. U kunt gaan ontbijten en dan naar uw werk. Een aantal van ons zal dat doen, maar als u dat niet doet, een korte nachtrust toegewenst. Dank voor uw geduld, wel thuis, we zien elkaar bij de behandeling van de perspectiefnota.

De VOORZITTER sluit hierna, te 03.33 uur, de vergadering.

Gewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo in zijn vergadering van 14 september 2021,

De griffier, **De voorzitter,**

drs. K.D. Handstede **A.J. Gerritsen**